ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يوميّة سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيڤا دروپشيان

1000 Լ.Ո. 71ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 221 (19521) ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 26 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1996 10 ԷՋ

ԱԼՁԵՐԻՈՅ ՄԷՋ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՍԿՍԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 25 (ՌԷՈԹԵՐ).- Մօտաւորապէս 500 հաւկար ալձերիացիներ՝ բանակն ու հեռաւոր շրջաններու պետեւիները, Երկուշաբթի օր սկսան քուէարկել սահմանադրութեան փոփոխութիւնը առաջադրող հանրաքուէին, հաղորդեց Ալձերիոյ ռատիոկայանը:

Բանակը կանխահաս քուէարկութիւն կը կատարէ, որպէսզի հանրաքուէի օրը՝ 28 Նոյեմբերին, ալատ ըլլայ եւ կարենայ կանխարգիլել արմատական իսլամականներու կողմէ որեւէ գործողութիւն, որ կրնայ խանգարել ընտրութիւնները:

Pas besoin d'aller en Perse

tapirama

NOUVEL ARRIVAGE DE LA PLUS GRANDE COLLECTION DE TAPIS PERSANS

Crédit sur 10 mois sans intérêt à partir de 30$ par mois

Tapis: Persan - Chinois - Européen - Moquettes - Papiers peints

Ouvert les Dimanches toute la journée

ՎԱՏԱՀՈՒԹԵԱՆ ՔՈՒԷԻ ՆԻՍՏԻՆ

ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԿԱՅԱՆՆԵՐԸ՝ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ՇԱՐՔԻՆ

Լիբանանի քաղաքական բեմի լուսարձակները երկկ մեծ մասամբ կեդրոնացան Նիժմէ հրապարակին վրայ, ուր տեղի ունեցան մեծ ու փոքր իրադարձութիւններ:

Մեծ իրադարձութիւնը տեղի ունեցաւ խորհրդարանի չէնքին մէջ, որ կէսօրուան մօտ բացուեցաւ կառավարութեան վստահութեան քուէի խորհրդարանի նրստաշրջանը: Առաւօտեան եւ երեկոյեան նիստերուն, խօսք առին 24 երեսփոխաններ, որոնց չարքին Սելիմ Հրս, Զահէր Խաթիպ, Նեսիպ Լահուտ եւ ուրիշներ յայտարարեցին, որ քուէ պիտի չտան կառավարութեան:

Խորհրդարանի նիստին խօսք առնող երեսփոխանները, կառավարութեան յայտարարութեան մասին իրենց արտայայտութեանց չափ ու թերեւս աւելի, արծարծեցին նախկին կառավարութեան իրագործումներուն եւ թերացումներուն կապուած հարցեր: Անոնց չարքին կին տնտեսութեան լճացումը, ընկերային տագնապները, պատկերասփիւռի եւ ձայնասփիւռի կայաններուն փակման ծանօթ հարցը եւ այլ հրատապ նիւթեր: Յատկապէս կայաններու փակման որոշումին մասին արձանագրուեցան սուր քննադատութիւններ, այն առումով, որ արտօնեալ կայանները «իշխանութեան մարդոց» կը պատկանին եւ ընդդիմադրութեան արտայայտութեու առիթ չի տրուիր: Սուր քննադատութիւններ եւ նկատողութիւններ արձանագրուեցան նաեւ բարեկարգումի գծով թերացումներուն: Այս գծով, Հայկական Պլոքէն մեծր Խաչիկ Պապիկեան ընդգծեց, որ բազմաթիւ հարցերու բանային կը կայանայ վարչական բարեկարգումներուն մէջ: Արծարծուած հարցերուն չարքին կր նաեւ կենսոլորտի հարցը, որուն ծիրին մէջ, մեծր Յակոբ Զուլխատարեան սուր կերպով դրաւ Պուրճ Համուտի աղբանոցին փակման պահանջը (մանրամասնութիւնները տեսնել 2րդ էջ):

Նիժմէ հրապարակին վրայ երկրորդ իրադարձութիւնը՝ փակուելու դատապարտուած պատկերասփիւռի եւ ձայնասփիւռի կայաններուն աշխատաւորներու նստացոյցն էր, որ նկատուեցաւ նախերգանքը՝ Հինգշարթի օր նախատեսուած ընդհանուր գործադուլին եւ աշխատաւորական ցոյցերուն, որոնք կը սպառնան անգամ մը եւս վերածուիլ Համադաշնակցութիւն - Կառավարութիւն հրապարակային ճակատումի առիթի: Արդարեւ, Իլիաս Ապու Ռիզք երկկ վերահաստատեց ցոյցի որոշումը եւ լռելեայն կոչ ուղղեց որ անիկա արտօնուի: Ներքին գործոց նախարարութեան պատասխանր եղաւ ցոյցերու արգիլման օրէնքին յիշեցումր:

Նիժմէ հրապարակի իրադարձութեանց կապուած այլ գարգացումմրն էր Ուայիտ Ժոմպլաթի այն յայտարարութիւնը, թէ կառավարութեան վստահութեան քուէ պիտի տայ: Մանաւանդ կ՝որ Ժոմպլաթ վերջերս սուր քննադատութիւններ ուղղած էր վարչապետին եւ քննադատած՝ կառավարութեան կարգ մր քայլերր:

ՎՐԱՍՏԱՆ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵՆ ԱԲԽԱԶԻՈՅ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԹԻՖԼԻՍ, 25 (ՌԷՈԹԵՐ).- Վրաստան եւ Ռուսիա Երկուշարթի օր դատապարտեցին Արխագիոյ չրջանին մէջ Շարաթ օր կայացած երեսփոխանական ընտրութիւնները:

Նախագահ Էտուարտ Շեւարտնաձէ ըսաւ, թէ ընտրութիւնները «յուրջ սխալ» մրն էին եւ «քաղաքական կատակերգութիւն մր»: «Արդիւնքները գուտ ցնորք են», յայտնեց ան: Արխագիոյ անջատողական ղեկավարութեան կողմէ կազմակերպուած ընտրութիւնները՝ 35 անդամ հաշուող խորհրդարանին համար, տեղի ունեցան հակառակ Վրաստան - Արխագիա սահմանագիծին վրայ պայթած ականներուն: Արխագ ղեկավարները վրացական իշխանութիւնները ամրաստանեցին, սակայն վերջինները հերքեցին, թէ որեւէ կապ ունին պայթումներուն հետ:

Արխագիոյ «նախագահր»՝ Վլատիսլաւ Արծինպա երեսփոխանական ընտրութիւնները «Արխագիոյ մէջ ժողովրդավարական առաջին ընտրութիւնները» որակեց, աւելցնելով, որ անոնք Վրաստանի հետ «խաղաղութեան գործընթացր» պիտի դիւրացնեն:

Ըստ արխագներու ընտրական կեդրոնական յանձնախումբին, քուէարկելու իրաւունք ունեցող 219 հազար հոգիէն աւելի քան 80 առ հարիւրը մասնակցած է: 35 աթոռներէն 30ին համար թեկնածուներ ընտրուած են, իսկ 5 աթոռներու համար ընտրութիւններ տեղի պիտի ունենան 2 շարաթէն:

Վրաստանի իշխանութիւնները, Շարաթ օր, գուգահեռաբար ընտրութեանց, հանրաքուէ մը կազմակերպեցին Արխագիայէն խոյս տուած վրացի չուրջ 150 հազար գաղթականներուն համար: Ըստ Շեւարտնաձէի, անոնք յատակօրէն ընտրութեանց դէմ արտայայտուած են:

Մոսկուա, որ Վրաստանի հետ մասամբ մասնակից է Արխագիոյ չրջափակումին, Երկուշարթի օր ըսաւ, թէ ընտրութիւնները միջազգային կարծիքին դէմ էին:

ՄԱԿ եւ Եւրոպական Միութիւնր կոչ ուղղած էին Արխագիոյ, որպէսզի հրաժարի ընտրութիւններէն, ըսելով, թէ անոնք կրնան վայրագութիւնը գրգռել:

ՇԱԿԱՍՏՈՒՄԻ ԱՌԻԹՈՒ ՉՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՍԱՌԵՑՆԵԼ ԲՆԱԿԵՑՄԱՆ ՎԱՅՐԵՐՈՒ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 25 (ՌԷՈԹԵՐ).- Պաղեստինեան իշխանութիւնը Երկուշարթի օր նամակ մր յղեց Իսրայէլի կոչ ուղղելով անոր, որ անմիջապէս սառեցնէ բնակեցման վայրերու կառուցումր՝ ճակատումէ եւ աղէտ խուսափելու համար, յայտնեց ՊԱԿի մէկ պատուիրակը:

Սաէպ Ուրայքաթ ըսաւ, որ նամակր առաքուած է իսրայէլցի բանագնաց Տան Շոմրոնի, որպէսզի ան, իր կարգին, գայն յանձնէ Իսրայէլի կառավարութեան: Նամակր կր փոխանցէ պաղեստինեան իշխանութեան խորհրդութիւնր՝ Այսրյորդանանի, Երուսաղէմի եւ կացի մէջ բնակեցման քաղաքականութեան մասին: Ուրայքաթ չեշտեց, որ նման քաղաքականութեան չարունակումը վտանգաւոր է եւ ճակատումի ու վայրագութեան ալիք մր կր սպառնայ:

Վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու բարկացուց պաղեստինցիները, երբ քանի մր ամիս առաջ յայտարարեց, որ հրէական բնակեցման վայրերու կառուցումը պիտի վերսկսի պաղեստինեան չրջաններուն մէջ:

ՋՈՒՐԵՐՈՒ ԲԱԺԱՆՄԱՆ ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԵԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ

ՄԱՐՍԷՅ, 25 (ՌԷՈԹԵՐ).- Միջերկրականեան եզերող երկիրներէն նախարարներ եւ մասնագէտներ Երկուշարթի օր Մարսէյի մէջ բացումր կատարեցին երկօրեայ խորհրդաժողովի մր, քննարկելու համար ջուրի հարրստութեան կապուած հարցեր:

Ֆրանսայի նախարար Ժան - Քլօտ Կոտէն, բացումր կատարելով խորհրդաժողովին, որուն կր մասնակցին Եւրոպական Միութեան 15 երկիրներ եւ Հիւսիսային Ափրիկեան եւ Միջին Արեւելեան 12 երկիրներ, ջուրի տագնապին հարցին լուծումր կապեց Եւրոպայի կայունութեան: Ան ըսաւ, թէ Եւրոպական Միութեան համագումն է, թէ Միջերկրականեան աւազանին կայունութիւնր եւ բարգաւաճումր հիմնական են Եւրոպայի համար: «Ջուրին հոգ տանիլր բարգաւաճման բանալիներէն մէկն է», րսաւ ան:

Շրջանային գործակցութեան համար յատկապէս ջուրր նկատի առնուած է, որովհետեւ անիկա անհաւասար կերպով բաժնուած է: Շրջանին ջուրի հարստութեան երկու երրորդր կեդրոնացած է Ֆրանսայի, Իտալիոյ, Թուրքիոյ եւ նախկին Եուկոսլաւիոյ մէջ:

Ջուրով ամէնէն աղքատներն են (Մալթան, Կիպրոսր, Յորդանանր, պաղեստինեան հոդամասերր եւ Լիպիան, որ խորհրդաժողովին չէր ներկայացուած:

Ժողովին կր մասնակցին իսրայէլեան եւ սուրիական պատուիրակութիւններ: Մայիսին վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի ընտրութենէն ետք առաջին անգամ րլլալով էր, որ 2 երկիրներուն պատուիրակութիւնները միասնարար նոյն ժողովին ներկայ կր գտնուին: Անցեալին, 2 երկիրները պատերազմ մղած են ջուրի հարստութիւնը հակակշիռի տակ առնելու համար:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԵՐՈՒ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Յաոաջիկայ Կիրակի, 1 Դեկտեմբեր 1996ին, Ազգային Երեսփոխաններու լրացուցիչ ընտրութիւններ տեղի պիտի ունենան հետեւեալ շրջաններուն մէջ - Պուրճ Համուտ՝ 2 երեսփոխան, Էշրեֆիէ 2 երեսփոխան: Ազգ. երեսփոխանները կ՝ընտրուին տասը տարուան շրջանի մը համար եւ վերընտրելի են:

Քէուարկութիւնը տեղի պիտի ունենայ Լիբանանի թեմի յիշեալ շրջաններու եկեղեցիներուն շրջափակէն ներս, յատուկ յանձնախումբերու հսկողութեան ներքեւ: Քուէատուփերը բաց պիտի ըլլան առաւօտեան ժամը 9էն մինչեւ կէսօրէ ետք ժամը 5: Քուէարկութեանց կրնան մասնակցիլ 20 տարեկանէն վեր եղող բոլոր ապգայինները՝ այր թէ կին:

Կոչ կ՝ուղղենք 20 տարիքը բոլորած մեր եկեղեցւոյ զաւակներուն՝ կատարելու իրենց ապգային պարտականութիւնը:

ԴԻԻԱՆ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ

ՌՈՊԵՐԹ ՔՈՉԱՐԵԱՆ՝ 86.1 ԱՌ ՀԱՐԻՒՐՈՎ

- ՊԱՔՈՒ ԼՈՒՌ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ ԿՈՒՂՂԷ

«Ռէօթըր» երէկ հաղորդեց, որ Լ. Ղ. Հ-ի նախագահական ընտրութեանց իրրեւ արդիւնք, Ռոպէրթ Քոչարեան վերընտրուած է նախագահ, չահելով քուէներու 86.1 առ հարիւրը: Անոր պաշտօնավարութիւնը 5 տարուան վրայ կ՝երկարի:

Իր տեղեկութիւնները քաղելով Ստեփանակերտի մէջ կ. Ը. Յ-ի անդամներէն, «Ռէօթըր»հաղորդեց, որ նախագահութեան միւս թեկնածուները Պորիս Առուչանեան եւ Համայնավար Կուսակցութեան ղեկավար Հրանդ Մելքումեան չահած են քուէներուն յօդորդարար 6.89 եւ 3.89 առ հարիւրը: Ընտրութեանց մասնակցած են քուէարկելու իրաւունք ունեցողներուն (89.000) 76 առ հարիւրը: Ընտրութիւնները ընթացած են հանդարտ մթնոլորտի մէջ:

ՊԱՀՈՒ ԱԿՈՒԱՅ
ՅՈՅՅ ԿՈՒ ՏԱՅ

«Ռէօթըր» կր նշէ, որ հարիւրաւոր ապերի գաղթականներ չարաթավերջին կազմակերպած են բողոքի ցոյցեր, ընդդէմ Լ. Ղ. Հ. ընտրութեանց եւ Պաքուէն պահանջած՝ ուժի դիմել, «գրաւուած հողերր» ձեռք բերելու համար: Իր կարգին Ագրպէյճանի նախագահ Հայդար Ալիեւ չրրջանի եւ արեւմտեան երկիրներու դեսպանները հանդիպումի մր հրաւիրած է, եւ քննադատած՝ Լ. Ղ. Հ. նախագահական ընտրութիւնները: «Ռէօթըր»

ԵՐԼՄԱՋ ՐՈՒՈՒՆՑՔ ՄԸ ՍՏԱՑԱԻ ՔԻԹԼԷՆ

ՊՈՒՏԱՓԷՇՏ, 25 (ՌԷՈԹԵՐ).- Թուրք ընդդիմադիր ղեկավար Մեսութ Երմագ յարձակման ենթարկուեցաւ Կիրակի գիշեր, Պուտափէշտի մէկ պանդոկին մէջ, յայտնեց ոստիկանութիւնը:

Երմագ սուրճ կր խմէր, երբ երեք հոգի մօտեցան իրեն եւ անոնցմէ մէկր բռունցքի հարուած մր իջեցուց թուրք ղեկավարին դէմքին: Անոր քիթր արիւնեցաւ: Երմագ անմիջապէս հեռացաւ պանդոկէն: Աւելի ուշ, ան յայտնեց, որ չի ճանչնար մարդիկր եւ ոչ ալ գիտէ, թէ անոնք թուրքեն:

ՔԼԻՆԹԸՆ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻԱ ՊԻՏԻ ՉԱՅՑԵԼԷ

ՈՒԱՇԻՆԿԹՐՆ, 25 (ՌԷՈԹԵՐ).- Սպիտակ Տունը յայտնեց, որ ճիշդ չեն այն լուրերր, թէ Նախագահ Պիլ Քլինթըն Յունաստան եւ Թուրքիա պիտի այցելէ:

Յունական «Քաթիմերինի» օրաթերթր գրած էր, որ Քլինթըն Աթէնք եւ Անգարա պիտի այցելէ յառաջիկայ Յունիսին, Յունաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ կապերր բարելաւելու ճիգով մր: Օրաթերթին Ուաչինկթընի թղթակիցր կր գրէր, որ Քլինթըն կ՝ուզէ ցոյց տալ, որ անձնապէս հետաքրքրուած է արեւելեան Միջերկրականի հարցերով եւ Յունաստան - Թուրքիա կապերով:

ԱՅՈ ԱՐՑԱԽԻ ԻՆՔՆՈՐՈՇՄԱՆ ԵՒ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ

ՀԸՍԿ. ԱԶԳ. ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ԴԱՇԻՆՔԸ

Ազգային Համաձայնութեան Դաշինքը Ուրբաթ, 22 Նոյեմբերին հրապարակած է Լ. Ղ. Հ. մասին յայտարարութիւն մը:

Դաշինքը, մտահոգութիւն յայտնելով Արցախի հարցին գծով վերջին քանի կցորդութեան ձախողութեան մասին, կը նկատէ, որ Հայաստանի իշխանութիւնները կողմէ որդեգրուած արտաքին քաղաքականութիւնը եւ կեցուածք ճշդելու անոնց անկարողութիւնը կը սպառնան համայն հայութեան եւ մասնաւորաբար Արցախի շահերուն, բարձր գնահատելով Լ. Ղ. Հ. նախագահական ընտրութիւններու նախաձեռնութիւնը, Դաշինքը անընդունելի կը նկատէ արտաքին ուժերու կողմէ Լ. Ղ. Հ. նախագահական ընտրութիւնները հարցականի տակ առնելու փորձերը:

Դաշինքը կը վերահաստատէ Արցախի եւ արցախցիներու կողմէ ընտրուած իշխանութեան իր զօրակցութիւնը, ապա, իօսքը ուղղելով Հայաստանի իշխանութեան անընդունելի կը գտնէ Լիզպոնի ժողովին ստորագրումը որեւէ փաստաթուղթի, որ հարցականի տակ պիտի առնէ արցախահայութեան ինքնորոշման իրաւունքը եւ Լ. Ղ. Հ. անկախութիւնը:

Ա. Ժ. Մ. ԿԸ ՎԵՐՍՏԱՆԱՅ ԱՒԵՐՈՒԱԾ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԸ

Երեւանէն կը հաղորդուի, որ Նոյեմբեր 25ին վերաբացուած է Ա. Ժ. Մ-ի գրասենեակր՝ ծանօթ դէպքերէն երկու ամիս ետք:

Մանաւանդ կ՝որ 25 Սեպտեմբերի ցոյցերէն եւ խորհրդարանի չրջափակին մէջ դէպքերէն ետք, գրաւուած էին Ա. Ժ. Մ-ի եւ այլ ընդդիմադիր կուսակցութեանց գրասենեակները եւ գոյքերը: Ականատես լրագրողներու համաձայն, գրասենեակր ամրողջովին աւերուած վիճակի մէջ էր եւ նոյնիսկ չէր խնայուած Եւագոյնին, որ պատռտուած էր...

«Այս քայր, Սահմանադրական Դատարանի որոշումէն ետք առաջին ժողովրդավարական խաղն է», կ՝եզրակացնէ հեռագրալուրը:

ՈՍԿԵՐԻՋՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԳՕԳՕ ՄԱՀՐՈՒԲԵԱՆ ՈՍԿԻԻ ՀԱՍՏ.

Կը գնենք եւ կը մաքրենք մեքենաներու մէջ հաւաքուած փայլեցնելու ոսկի փոշին (Ponza), գործատեղիներու գետինի ոսկի փոշին եւ նաեւ փայլեցնելու ջուր (Briantage) եւայլն: Մաքրումր քիմիական արդի չէսթք մեթոտով: Հեռ. 03-387572:

ԱԶԴ

MASTER MALLի սեփականատէր Պր. Կարապիս Հարպոյեան պաշտօնապէս կը յայտարարէ, թէ իր հաստատութեան նախկին տնօրէնն Պր. ԱԼՊԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՓԱՄՊՈՒՔԵԱՆ իր պաշտօնէն դադրած է 15 Հոկտեմբեր 1996 թուականէն սկսեալ:

Ան այդ, MASTER MALLի սեփականատէրը բնաւ պատասխանատու չէ նախկին տնօրէնին որեւէ գործունէութեան, Լիբանանի մէջ եւ այլուր:

ԿԱՐՊԻՍ ՀԱՐՊՈՅԵԱՆ

DEI MASSIMI - BERNHARDT - BRAMANTE - IVY OXFORD - DALMINE - VERRI JEANS - GEZEQUEL - PINO ZENALDI - JUPITER - PAUL MORETTI - AQUA & SPORTS CLUB

Pour l'homme actuel

Alpha

Achrafieh - Hamra - Jdeideh

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎՍՏԱՀՈՒԹԵԱՆ ՔՈՒԼԻ ՆՍՏԱՇՐՋԱՆԸ ԲԱՅՈՒԵՅԱՒ

ՄԵԹՐ Խ. ՊԱՊԻԿԵԱՆ. ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄԸ՝ ԲՈԼՈՐԻՆ ԲԱՆԱԼԻՆ

ՄԵԹՐ Յ. ՉՈՒԽԱՏԱՐԵԱՆ. ՓԱԿԵԼ ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏԻ ԱՂԲԱՆՈՑԸ

Նախկին վարչապետ Սելիմ Հրս եղաւ առաջին խօսք առնողը: Ան յայտարարեց, որ կառավարութեան յայտարարութիւնը քննարկման դնելէ առաջ, պէտք է նախ քննարկել «եռեակի դրութիւնը», այսինքն նախ պէտք է հաշուետուութեան կանչել «եռեակը»: Ան ըսաւ, որ այս դրութիւնը կրհակասէ իշխանութեանց բաժանումի հասկացութիւնը, որովհետեւ անձերու մէջ կեդրոնացնելով իշխանութիւնը, կը խափանէ հաստատութեանց դերակատարութիւնը եւ կ'անտեսէ ժողովրդավարութիւնը: Հրսի համաձայն, համայնքային եւ այլ հակադրութիւնները այժմ կր մարմնաւորուին 3 պետերուն մէջ: «Համաձայնին թէ հակադրուին, հետեւանքները նոյնն են ու վնասակար», ըսաւ ան եւ յիշեցուց, որ կառավարութեան կազմութեան նախօրեակին ստեղծուած անդամալուծումը լաւագոյն ապացոյցն էր իր այս հաստատումին: Ան համոզում յայտնեց, որ բարեկարգումը կը սկսի այս դրութեանը ջնջումով: Հրս նաեւ քննադատեց վարչակարգին եւ ընդհանրապէս երկրին մէջ կաշառակերութեան երեւոյթը, որ դրսեւորուեցաւ նաեւ վերջին ընտրութիւններուն առիթով: Ան նաեւ քննադատեց պաշտօններու չափանիշով բաժանումը, ինչպէս նաեւ՝ իր ճշդած օրէնքներէն եղած շեղումները: Հրս առաջարկեց միջոցառումներ, որոնք կրնան դարմանել անգործութիւնը, սղաճումը եւ անոնցմէ բխող բոլոր կերպային տագնապները: Իր խօսքը եզրափակելով, Հրս յայտարարեց, որ նոր կառավարութիւնը յոյս չի ներշնչեր որ պիտի կարենայ լուծումներ բերել հարցերուն, որովհետեւ նախորդին երկարաձգումն է, հետեւաբար յայտարարեց, որ քուէ պիտի չտայ անոր:

•ԻՍԱՄ ՇԱՐՔՍ կոչ ուղղեց կառավարութեան, որ ժողովուրդին չարքերուն մէջ իջնէ եւ ծանօթանայ անոր հոգերուն: Ան թուեց այն առօրեայ տագնապները, որոնք կր ծանրանան քաղաքացիներուն ուսերուն, ինչպէս՝ թափօնները, կողոպուտներ, դէպքեր, անապահովութիւն, տնտեսութեան լճացում, եւայլն: Ան հարց տուաւ, թէ ինչո՞ւ օտար շուկաներ չեն որոնուիր լիբանանեան արտադրութեանց համար, ապա նաեւ քննադատեց անհաւասարութեան եւ անհաւասարակշիռ դրութիւնը, որ տարածուած է նաեւ լրատուութեան մարգին վրայ: Շարքս պահանջեց ճիշդ ձեւով եւ արդար միջոցներով կիրարկել համակեցութեան դրութիւնը: Անդրադառնալով կառավարութեան յայտարարութեան՝ հարց տուաւ, թէ անիկա գոյութի՞ թէ ինքնատապարտումի՞ բանաձեւ կր: Ան նաեւ նկատեց, որ յայտարարութիւնը միայն մասնիկներ ունէր եւ չունէր համապարփակ դիմագիծ, ու աւելցուց, որ վերականգնումն ու կառուցումը չեն ըլլար թիւերով, այլ աչքոյժ գործակցութեամբ: Միւս կողմէ, ան պահանջեց կազմակերպել քաղաքապետական ընտրութիւններ եւ վերջ դնել գայթակղութեանց:

•ՆԵՍԻՄ ԼԱՀՈՒԴ նկատեց, որ լիբանանցիներուն աչքատանքի հաւասար առիթներ չեն տրուիր եւ առիթ կուտան տագնապներու եւ բացի: Ան երկարօրէն վերլուծեց տնտեսական լճացումի պատճառները եւ ընդգծեց, որ տնտեսութեան վերականգնումի հիմը պիտի ըլլայ գործի առիթներու ստեղծումը եւ դրամագլուխներու ներգրաւումը, որպէսզի ազգային արտադրողականութիւնը իսկապէս յաւելում արձանագրէ: Լահուտ նաեւ անդրադարձաւ գայթակղութիւններու հարցին եւ պահանջեց խստացնել քննութիւնները, միաժամանակ հարց տալով, որ անցեալ 4 տարիներուն, ինչո՞ւ այս գծով տրուած որոշումները անտեսուած են: Լահուտ նաեւ անյետաձգելի նկատեց քաղաքական ընտրութիւնները, առանց որոնց կարելի չէ խօսիլ վարչական ապակեդրոնացումի մասին: Մեթնի երեսփոխանը քննադատեց նաեւ ձայնասփիւռի եւ պատկերասփիւռի կայաններու օրէնքը իշխանաւորներու միջեւ բաժնեկցութեան դրութեամբ կիրարկելու ընթացքը, ապա նաեւ ընտրական եւ կուսակցութեանց օրէնքներուն մասին կառավարութեան կատարած յայտարարութիւնը, կոչ ուղղելով որ պէտք է միացեալ շարքերով դէմ կանգնիլ անոնց: Ան եզրափակեց ըսելով, որ այս պայմաններուն մէջ, չի կրնար քուէ տալ այս կառավարութեան:

•ԹԱԼԱԼ ՄԸՐՀԱՊԻ առաջին հերթին երկարօրէն կանգ առաւ Հարաւի եւ Արեւմրտեան Պեքայի կացութեան եւ թիւ 425 որոշումին գործադրութեան առաջադրանքին վրայ: Ապա, ան ընդգծեց ժողովրդավարութիւնը ճիշդ կերպով կիրարկելու պահանջը, եւ այս մտեցեալով, քննադատեց այս կառավարութեան կազմութեան ձեւը, նկատելով տալով, որ անիկա հաւասարակշռութեան սկզբունքը անտեսած է: Մրրհապիանը դարձաւ տնտեսական դժուարութեանց պատճառներուն եւ խոստացուած օժանդակութեանց ուշացման եւ քննադատեց հարկային քաղաքականութեան կարգ մը երեսները: Անդրադառնալով կառավարութեան նշած առաջնահերթութեանց, Մրրհապի յայտարարեց, որ պահը հասած է տրնտեսութեան աչխուժացման, որ նոր նախարարութիւններու ստեղծումով չըլլար, այլ ճարտարարուեստին գարկ տալով եւ երկրագործներուն նեցուկ կանգնելով:

•ՋԱՀԷՐ ԽԱԹԻՊ յաջորդ խօսքառնողն էր, որովհետեւ Սամի Խաթիպ բացակայ էր եւ կորսնցուց խօսքի իր իրաւունքը: Խաթիպ րուռն կերպով քննադատեց կառավարութեան յայտարարութիւնը եւ Հարիրիի քաղաքականութիւնը, գալն նկատելով սահմանադրութեան անտեսում: Ան եւս անդրադարձաւ լատեսողական մարգի օրէնքին եւ անոր հետեւանքներուն եւ գալն նկատեց ապատութեանց կաշկանդում: Խաթիպ իր խօսքը եզրափակեց պատուելով կառավարութեան յայտարարութեան մէկ օրինակը: Վարչապետը սրահէն հեռացած էր Խաթիպի ճառին պահուն: Անոր հետ բանավէճի բռնուեցաւ Ֆուատ Սինիորա, որուն Խաթիպ պատասխանեց «լուէ» բացագանչելով ապա, Նեպիհ Պըրրիի միջամտութեան վրայ աւելցուց. «հրամմէ լուել»:

•ՀԱՆՐԻԵՏԻՍ, որ առաջին անգամ ըլլալով առիթ կ'ունենար խօսք առնելու, ըսաւ, որ ինք կը նախընտրէ «բաժակին լեցուն բաժինին մասին խօսիլ»: Դրուատիքով խօսեցաւ յետ-թաէֆեան իրագործումները կատարող պատասխանատուները, սակայն նաեւ հարցականներ դրաւ իրագործուածին գինիներէ մսխումներուն մասին, «որոնց պատասխանատուութիւնը կը բաշխուի բոլորին վրայ»: Ան մաղթեց, որ նոր կառավարութիւնը սրբագրէ անցեալէն մնացած թերութիւնները եւ պահանջեց օժանդակել պեքաացիներուն, ջուր հասցնել գիւղերու եւ իրագործել բարգաւաճման ծրագիրներ:

•ՄԻՇԷԼ ՄՈՒՍԱ անդրադարձաւ ընկերային տագնապներուն, վարչական բարեկարգումի պահանջին, կենսոլորտի ապականման հարցին, հանրային առողջապահութեան վիճակին եւ համայնքներու իրաւունքներու յարգումի պահանջին:

•ԺՐՊՐԱՆ ԹՈՓ գեղեցիկ եւ ամրողջական նկատեց յայտարարութիւնը, բայց նաեւ քննադատեց անհաւասարութեան եւ անհամաչափութեան երեւոյթները, որոնք ի յայտ եկան կառավարութեան կազմութեան առիթով: Ան այս ձեւով կը պաշտպանէր հիւսիսի եւ անոր լեռնային շրջաններուն դատը: Թոփ դրուատեց նախորդ կառավարութեանց օրով Հարիրիի իրագործումները եւ յոյս յայտնեց, որ տրուած խոստումները իրականանան, սրբագրուի մսխումի ընթացքը եւ հսկողութեան տակ առնուին սնտուկները: Ան պահանջեց, որ ծրագիրներու իրագործման գոհր չըլլայ ժողովուրդը: Ան նաեւ ըսաւ, որ յոյսեր կը կապէ Ուաշինկթընի յառաջիկայ ամսուան ժողովին, որ ցուցանիշ է Լիբանանի առանձին չըլլալուն: Թոփ եզրափակեց ըսելով, որ վստահութեան քուէ պիտի տայ կառավարութեան:

•ՄԵԹՐ ԽԱԶԻԿ ՊԱՊԻԿԵԱՆ առաջին հերթին ողջունեց խորհրդարանի նախագահն ու վարչապետը՝ իրենց պաշտօնավարութեան նոր շրջաններուն առիթով: Ան ապա խօսեցաւ երեսփոխաններու դերին եւ իրաւասութեանց մասին, ընդգծելով, որ անոր մաս կը կազմէ նաեւ գինք ընտրողներուն նպաստել պետական վարչամեքենային հետ գործերու դիւրացման մէջ, որովհետեւ վարչամեքենային մէջ կր տիրէ անտարբերութիւն եւ քաղաքային յաճախ ժամանակ կր վատնէ հոն: Մեթր Խ. Պապիկեան երկարօրէն եւ օրինակներով խօսեցաւ վարչամեքենայի բարեկարգումի պահանջին մասին, ընդգծելով, որ անկախութեան առաջին օրերէն ի վեր, բոլորը կը պահանջեն վարչական բարեկարգումներ: Ան ըսաւ, որ պէտք է վարչամեքենան հեռու մնայ քաղաքական հաշիւներէ, ժողովուրդին վերադերող գործառնութիւնները իրագործուին արագ, իսկ պետական ծրագիրները իրագործուին կարելի նուազագոյն գումարներով: «Վարչական բարեկարգումը բարդ գործ է, սակայն նաեւ բոլոր հարցերուն լուծման բանալին է», ըսաւ ան: Ան հաւաստիքս տուաւ վարչապետին, որ խորհրդարանը նոր հետ պիտի գործակցի բարեկարգումներու իրագործման չափանիշով:

Իպրահիմ Սուքքարիէ, Ուաժիհ Պաարինի, Խալիլ Ապտէլ Նուր եղան առաւօտեան նիստին միւս ճառախօսները: Ժամը 15ին, նիստը փակուեցաւ, չարունակուելու համար ժամը 19ին սկըսեալ: Երեկոյեան նիստին, խօսք առին 12 երեսփոխաններ, որոնց չարքին՝ Ֆէյսալ Տաւուտ, Խալիլ Հերրաուի, Պահաէտտին Իթանի, Սալիհ Խէյր, Ալաէտտին Թրրոս, Իպրահիմ Ամին Սայէտ, Էմիլ Նոֆալ, Անթուան Հատտատ, Շաքէր Ապու Սլէյման եւ Ժիհատ Սամատ:

•ՄԵԹՐ ՅԱԿՈԲ ՉՈՒԽԱՏԱՐԵԱՆ եղաւ վերջին խօսք առնողը: Ան միասնականութիւն յայտնեց «Պէյրութի Որոշումը» պլոքի երեսփոխաններուն եւ պետին, սակայն նաեւ նկատողութիւններ արձանագրեց մսխումի եւ փոխառութեանց քաղաքականութիւններուն: Ան ըսաւ, որ կառավարութեան յայտարարութիւնը կրնար նաեւ ըլլալ ընդդիմադիր ճակատի յայտարարութիւնը, «սակայն կարեւոր խոստումներ չեն, այլ գործադրութիւնը»: Ան ընդգծեց, որ մարդը ինքնին նպատակ է, անոր պէտք է ապահովել ապրուստի բարօր վիճակ: Հայ Կաթողիկէ երեսփոխաններդաշնակ չնկատեց կառավարութիւնը եւ հարց տուաւ, որ Հայ Կաթողիկէ համայնքը ինչո՞ւ կ'անտեսուի:

Մեթր Յ. Չուխատարեան կանգ առաւ նաեւ Պուրճ Համուտի ապրանոցային ստեղծած կենսոլորտային փտանգին առջեւ եւ պահանջեց, որ այս թղթածրարը փակուի, որովհետեւ ժողովուրդը այլապէս կրնայ վայրագ միջոցառումներու չանգիլ: Վերջապէս, ան յանձնարարեց գնել հրշէջ օդանաւեր, որպէսզի հրդեհներէ փրկուին անտառային հարստութիւնները:

Նիստը պիտի չարունակուի այսօր:

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐՈՒ ԱՐՁԱԿՈՒՄԸ

ՆՍՏԱՑՈՑՑ՝ ԿԱՑԱՆՆԵՐՈՒ ՓԱԿՄԱՆ ԴԷՄ

Խորհրդարանի նիստին բացման գուգահեռ, փակելու դատապարտուած ձայնասփիւռի եւ պատկերասփիւռի կայաններու չուրջ 200 պաշտօնեաներ երկկ նրստացոյցի սկսան խորհրդարանին առջեւ, բարձրացուցած՝ ագատութիւններու կաչկանդումը դատապարտող նշանախօսքերով ցուցատախտակներ:

Աչխատաւորական Համադաշնակցութեան նախագահ Իլիաս Ապու Ռրգք, որ այցելութիւն մը տուած էր նաեւ չիիներու համայնքապետ Իմամ Մուհամէտ Մեհտի Շամսէտտինի, այցելեց ցուցարարներուն եւ յայտարարեց, թէ այս համախմբումը ցուցանիչ է որ ցոյցերը ապահովութեան խախտում չեն նչանակեր եւ Հինգչարթիի ցոյցը կրնայ տեղի ունենալ Ն. Ա. Ուժերու հսկողութեան տակ:

•ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութիւնը յիշեցուց, որ ըստ օրինի, ցոյցերը կը մնան արգիլուած:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

•ԱՐՏԱՔԻՆ գործոց նախարարին այցելելէ ետք, Ռուսիոյ դեսպանը երկկ յայտարարեց, որ Եւգենի Փրիմաքովի չրջան այցելութիւնը նպաստած է Սուրիա - Իսրայէլ յարուածութեան մեղմացումին:

•ԿԵՆՍՈԼՈՐՏԻ նախարար Աբրամ Շրհայէպ կը ծրագրէ նախարարութեան կեդրոնատեղին Անթիլիասէն ԵՈՒՆԵՍՔՕի չրջանը փոխադրել, որովհետեւ... երթեւեկի համար ահագին ժամանակ կը վատնէ:

•Ն. Ա. ՈՒԺԵՐԸ ձերբակալած են 10 օր առաջ Հասան Մուսա Հաժրսպանեանը եւ հրկիզած ոճրագործը՝ Հանի Մոհամէտ Մաթարը, որ խոստովանեցաւ իր ոճիրը: Ջոհր ոճրագործին 3500 տոլար պարտք ունէր...

ԲԱԽՏԱՒՈՐՈՒԱԾ

Տէր եւ տիկին
ԱԻԵՏԻՍ եւ ԱՆԻ
ԿԻՏԱՆԵԱՆ

թախտաւորուած են
մանչ զաւակով մը՝
ՍԵՐՈՒԺ

25 Նոյեմբեր 1996

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

•Տոքթ. Հարմա Միճասեանի մահուան առիթով,
Տէր եւ տիկին Յակոբ Չիլինկիրեան 50.000 լ. ո.

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՖՈՆՏԻՆ

•Նուարդ Տէր Սարգիսեանի մահուան Ա. տարելիցին առիթով,
Տէր եւ տիկին Գարեգին Եարտըմեան 10.000 լ. ո.

ՆԵՄԱՐ

«ՍՈՐՎԵԼԻՔ ՈՒՆԻՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅՈՒԹԵՆԷՆ»

Հայ Կաթողիկէ Երիտասարդական Միութիւնը, Լիբանանի անկախութեան 53րդ տարեդարձին առիթով, կազմակերպած էր գնահատելի ձեռնարկ մը, կլոր սեղանի մը շուրջ համախմբելով երեսփոխաններ մեթր Յակոբ Չուխատարեանը, տոքթ. Մոհամէտ Ապտէլ Համիտ Պայտունը, տոքթ. Փհեռ Տաքքաշը եւ Ղասսան Մաթարը:

Ուրբաթ, 22 Նոյեմբերի երեկոյեան կայացած այս կլոր սեղանին, առաջին հերթին առիթ տրուեցաւ իւրաքանչիւր երեսփոխանի Լիբանանի անկախութեան տարեդարձին առիթով փոխանցելու իր խորհրդածութիւնները, որոնք բոլորն ալ կը բխէին երկրի դիմագրաւած դժուարութիւններէն եւ կը փորձէին փոխանցել ամուր պետականութեամբ եւ համապօր կառոյցներով օժտուած ապագայ Լիբանանի իրենց պատկերացումը:

Երեսփոխաններու ելոյթներէն ետք, առիթ տրուեցաւ ներկաներուն, որ հարցումներու ճամբով մասնակից դառնան այս օգտաշատ վրոյթին: Այս ծիրին մէջ էր, որ ձեռնարկին մասնակից երեսփոխանները դրուատիքով արտայայտուեցան լիբանանահայ համայնքի կենսունակութեան, պատերազմի շրջանին անոր ցուցաբերած ողջախոհութեան մասին, չվառանալով նաեւ կատարելու այն հաստատումը, որ «բոլորը շատ բան ունին սորվելիք լիբանանահայութենէն»: Երեսփոխաններու ընդհանուր վերլուծումին մէջ առկայ էր այն հաստատ համոզումը, որ Մեծ Եղեռնէն ճողոպրած ու դառն փորձութեանց ենթարկուած լիբանանահայութիւնը այսօր գործնապէս մասնակից է երկրի վերաշինութեան ու վերականգնումի գործընթացին:

Երեսփոխանական ընտրութիւններէն ետք, լիբանանեան մասուին ձամբով լիբանանահայութեան դէմ ծաւալած եւ իր սաղմին մէջ ինքզինք մաշեցնելու դատապարտուած քարոզչական արշաւը, բնական էր, որ իր ուժեղ հակազդեցութիւնը գտներ այս բազմաձայն վրոյթի ընթացքին:

Մեթր Յակոբ Չուխատարեան, եղաւ արտայայտիչը այդ կեցուածքին, երբ այս արշաւին ձեռնարկած եւ քաղաքական պայքարի մէջ ձախողած թեկնածուներուն ու հոսանքներուն ուղղելով իր խօսքը՝ տուաւ կուռ ու հատու պատասխան մը: Մեթր Չուխատարեան ամբողջութեամբ անհիմն որակեց այն ամբաստանութիւնը, ըստ որուն՝ «երեսփոխանական ընտրութիւններուն լիբանանահայութիւնը կեղծած է Լիբանանի ժողովուրդին կամքը»: Երեսփոխանը շեշտեց, որ լիբանանահայութիւնը մէկ անբաժան անդամն է լիբանանցի ժողովուրդը բազկացուցած ընտանիքներուն, Լիբանան հայրենիքի հիմնական սիւներէն մէկը եւ, իբր այդպիսին, ունի իր պարտաւորութիւնները ու իրաւունքները, ինչպէս նաեւ իր ներդրումներն ու կեցուածքները, որոնք կը բխին այս յանձնառութեան գիտակցութենէն:

Ակնարկելով լիբանանահայութեան իրաւունքներուն, Հայ Կաթողիկէ համայնքի երեսփոխանը ընդվզում արտայայտեց ի տես այն իրողութեան, որ Լիբանանի պետական կառոյցներուն մէջ Հայ համայնքին չի տրուիր իր արդար իրաւունքը: Մեթր Չուխատարեան շեշտը դրաւ նաեւ այն իրողութեան վրայ, որ Հայ Կաթողիկէ համայնքը տակաւին իրաւազրկուած կը զգայ ինքզինք, այնքան ատեն, որ իր ներկայացուցիչը բացակայ է Լիբանանի դահլիճէն:

Մուր անկիւններէ եւ նոյնքան մութ վանապան հաշիւներէ թելադրուող հակահայ ծանօթ արշաւը դիմակալերծող մեթր Չուխատարեանի առարկայական արժեւորումները լայն արձագանգ գտան վրոյթին մասնակից երեսփոխաններուն մօտ, որոնք, վստահաբար, արահէտ մեկնեցան լիբանանահայութեան մասին իրենց կազմած դրական տեսակէտը քիչ մը աւելիով արմատացուցած:

Վարձքը կատար այս ձեռնարկի կազմակերպիչներուն եւ վարձքը կատար հայ երեսփոխանին՝ իր յախուռն ելոյթին համար:

Այսպէս քալած ենք անցեալին: Պիտի շարունակենք ընթանալ նոյն ուղղիով: Հոս ու հոն բարձրացող աղմկարար ձայները ո՛չ մէկ ձեւով կրնան անդրադառնալ մեր գիտակից քաղաքական ուսումնասիրութիւններուն ու կեցուածքներուն վրայ:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՄԱՍՈՒԼ

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆ

Իսրայէլի կառավարութիւնը այլեւս չի կրնար դէպի առջեւ փախուստ տալ՝ «Նախ Լիբանանը» առաջարկը վերստին արծարծելով կամ Սուրիոյ սպառնալիքներ ուղղելով: Լիբանան, որ կեդրոնացած է վերաշինութեան առաջնահերթութեան վրայ, անչուշտ պահպանելով ներքին խաղաղութիւնը, չի կրնար որեւէ ձեւով որդեգրել այս ընտրանքը: Նոյնիսկ եթէ անոր կառավարութեան առջեւ բաց ըլլայ առիթը, որպէսզի ան մուտք գործէ այս խաղին մէջ, ան պիտի մերժէ, պարզ այն պատճառով, որ Լիբանան համոզումով ընտրած է իր ընթացքը կապելու սուրիականին: Ան չ'ուզեր ըլլալ առանձին եւ տկար, այնպէս՝ ինչպէս Սուրիա նկատած է, որ իր ընթացքը կապելով Լիբանանին, ան աւելի գօրաւոր է եւ Լիբանան խաղաքարտ մըն է, որմէ կարելի չէ ձերբազատիլ, ինչ ալ ըլլան ճնշումները:

Իրականութեան մէջ, չրջանի փոխանցման հանգրուանին հետ Լիբանան համակեցութեան տարագ մը գտած է: Թէեւ այս տարագը չատ հեռու կ'երեւի լիբանանցիներուն երագած իտէալ տարագէն, սակայն կր մնայ յարմարագոյնը: Իսրայէլի հետ նախկին փորձառութիւններու լոյսին տակ, ան երբեք հետաքրքրութիւն չէ ցուցաբերած Լիբանանի ապահովութեան եւ կայունութեան նկատմամբ, որքան որ ան հետաքրքրուած է Լիբանանով՝ իբրեւ չրջանի տարակարծութիւններու լեմերէն մէկը: Անցեալին, Իսրայէլի հոգը սահմանափակ էր այն հարցով, թէ ինչպէ՞ս ոչնչացնել ՊԱԿը, երբ ան կը գտնուէր Լիբանանի մէջ: Իսկ հիմա, անոր հոգը այն է, թէ ինչպէ՞ս ճնշում բանեցնել Սուրիոյ վրայ եւ արգելք հանդիսանալ, որ Լիբանան անոր ձեռքին խաղաքարտ դառնայ:

Ցաւով պէտք է ըսել, որ լիբանանցիք իրենց երկրի կացութեան հետ պէտք է վարուին այս տեսանկիւնէն, եւ ոչ այլ անկիւնէ, ինչպէս նաեւ, անոնք պէտք է չատ համբերեն, մանաւանդ խաղաղութեան գործողութեան սաւեցումով եւ Պենիամին Նեթանիահուի վարած քաղաքականութեան պատճառով: Նեթանիահու նախանձախընդիր չէ Լիբանանով կամ լիբանանցիներով, կամ նոյնիսկ խաղաղութեան գործողութեան աչխուժացումով: Անոր առաջին հոգն է ներքին ճակատին վրայ իր կառավարութեան անդամներուն միջեւ նուագագոյն համաձայնութիւնը գոյացնել: Ըստ երեւոյթին, մինչեւ հիմա այդ անդամներուն միջեւ համաձայնութեան միակ կէտը ծայրայեղութիւնն է ամէն մարգի մէջ, սպասելով ագգային համերաչխութեան կառավարութեան կազմութեան, որուն մասին վերջերս չատ կը խօսուի Իսրայէլի մէջ: Նեթանիահուի կառավարութեան կազմութենէն վեց ամիս ետք, կառավարութեան քաղաքականութիւնը մեծ տագնապ ստեղծեց պաղեստինցիներուն հետ եւ Սուրիոյ հետ ճակատումի փտանգի առջեւ դրաւ Իսրայէլը, ինչպէս նաեւ յարաբերութիւնները սրեց Եգիպտոսի հետ եւ սառեցուց Հիւսէյն թագաւորին հետ: Այս խօսքերը արար պատասխանատուի խօսքերը չեն, այլ էհուտ Պարաքի, որ Իսրայէլի նախկին արտաքին գործոց նախարարն է եւ Աչխատաւորական Կուսակցութեան ղեկավարներէն:

ԽԷՅՐԱԼԼԱ ԽԷՅՐԱԼԼԱ
(«ՀԱՅԱԹ»էն)

ԽՕՍՔԸ Կ'ՈՒՂՂԵՆՔ ՄԵՐ ԲԱՐԵՍԻՐՏ ԲԱՐԵԲԱՐՆԵՐՈՒՆ ԵԹԷ ԸՆԿՂՄԻ ՅՈՅՍԻ ՆԱՒԸ...

Կիրակի, 17 Նոյեմբեր 1996ին, Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Մայրավանքին մէջ տեղի ունեցաւ համալսարանականներու հանդիպում - գրոյցը Արամ Ա. Կաթողիկոսին հետ: Յաւարտ Սուրբ Պատարագի, Վեհարանի դահլիճին մէջ համախմբուեցան համալսարանական ուսանողներ, որոնք եկած էին լսելու Վեհափառին կարծիքը, յորդորները, միջոցառումները՝ լիբանանահայ համալսարանական ուսանողին դիմագրաւած տագնապներուն եւ անոնց լուծումներուն մասին:

Հիմնական, գլխաւոր հարցը՝ այժմու տնտեսական դժուարութիւնն էր, ուրկէ կը ծագին նաեւ մեր կրթական օճախներուն դիմագրաւած տագնապները, ումասնաւորաբար համալսարանական ուսանողին դիմացցուած կրթաթոշակի անհամեմատօրէն մագլցումը արձանագրած սուղ սակերը:

Այս առիթով Վեհափառ Հայրապետը մօտ ժամ մը պարզաբանեց ուսանողին դերը մեր կեանքին մէջ, թէ ան «ապագայ սերունդը, ապագայ մարդուժը չէ միայն, այլ մանաւանդ ներկան է, մեր ներկան, ու այս ճշմարտութեան լոյսին տակ մեր երիտասարդութիւնը կարեւոր դերակատարութիւն ունի գաղութին մէջ»: Վեհափառը շեշտեց նաեւ երիտասարդին, մասնաւորաբար համալսարանական երիտասարդին գործօն մասնակցութիւնը ազգային բոլոր մարմիններուն ու կազմակերպութիւններուն մէջ, իբրեւ յանձնառու դերակատար, ղեկավար առաջնորդ:

Այս ամէնուն մասին սպառիչ ձեւով անդրադառնալէ ետք, Արամ Ա. Կաթողիկոս ծանրացաւ ուսանողներուն համալսարանական կրթաթոշակին պայմանները կամ վճարումները դիւրացնելու այրող հարցին վրայ: Ու եզրակացնելով իր գրոյցը, միտքերը ամփոփելով կեդրոնացաւ շինիչ կէտի մը վրայ, կոչ ուղղելով մեր ունեւոր դասակարգին, հարուստ ազգայիններուն, ընտանիքներուն, թէ մտահան չընեն մեր կարիքաւոր ուսանողները եւ օգնեն անոնց, մասնակցելով «Համալսարանական Կրթական Ֆոնտ»ին ստեղծման, ուռճացման:

Ուրեմն, կրնանք ըսել, որ ստեղծուած է Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան նախաձեռնութեամբ «Համալսարանական Կրթական Ֆրնտ», օգնելու համար հայ համալսարանական ուսանողին, որպէսզի ան մասնագիտանայ իր նախասիրած ճիւղին մէջ եւ մենք իբրեւ գաղութ զօրանանք մարդուժով:

Ուղղուած ԿՈՉԷն ետք. կարեւորը մեր ունեւորներուն բարի կամեցողութիւնն է: Հայ Ազգը ունի, փառք Աստուծոյ, բազմաթիւ հարուստներ, մեծատուներ, ու անոնց շարքերէն ծնած են բարեհամբաւ բազմաթիւ բարերարներ: Անոնց մեծագոյնները կը կոչուին Կիլպէնկեան (յիշելու համար գէթ մեր ժամանակակիցները), Հաուըրտ Գարակէօզեան Հիմնարկութիւն (որուն հիմնադրութեան 75ամեակն է այս տարի): Ունինք Ճինիշեան Յիշատակի Ֆոնտը, որուն բարերարները ներկայացնելու կարիք չունինք:

Ու դեռ բազմաթիւ իշխանական նուիրատուութիւններով բարերար դարձած մեր հին ու նոր ազգայիններ, որոնց անուններով եկեղեցիներ եւ դպրոցներ կառուցուեցան. Տեմիրճեան. Ապահեան, Խանամիրեան, Գասարճեան, Նաճարեան, Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան, Դարունի Յակոբեան, Յովակիմեան-Մանուկեան, Սահակեան - Լ. Մկրտիչեան, Հարպոյեան, Էնրամճեան, Զաթալպաշեան, Պալըգճեան, Նազարեան, Կարմիրեան եւ այլ բարերարներ ծագկեցուցին, ոգեւորեցին մեր գաղութը՝ կերտելով լոյսի օճախներ հոգեշէն կառոյցներ:

Նոր օրերու երիտասարդ սերունդի նորագոյն բարերարն է Վաչէ Մանուկեան, որուն բարեգործութիւնը կը յիշուի վերջին տասնամեակին:

Ալեք Մանուկեան բարերարին անունը պիտի յիշուի երկար ատեն, իբրեւ ազգային բարերար:

*
* *

Եկեղեցիներ ու դպրոցներ կառուցանող բարերարներու շարքին ունեցանք նոյնպէս թատերասէրներ, հանդիսասէրներ եւ այլ կառոյցներ իրագործող բարերարներ: Յիշենք Յակոբ Տէր Մելքոնեան, Յովհաննէս Պօղոսեան, Տիրան Պապիկեան, Զապէլ Մովսէսեան, Գալուստ Կիւլպէնկեան, Ազիրեան Երեւանեան եւ այլ բարերարներու անուններուն նուիրուած սրահներ, գրադարաններ:

Ինչ կը վերաբերի կրթական ֆոնտեր հաստատած ազգայիններու, անոնց թիւը համեմատաբար փոքր է. կրնանք յիշել Ճոն Կուրճ, Ս. Հաժժար, Գուլումճեան եւ այլ ընտանիքներ:

Ունինք գրական մրցանակներ հաստատած ազգայիններ, ինչպէս Սերեբկիւլեան, Գէորգ Մելիտինեցի, Նուպար Վարդանեան եւ ուրիշներ:

Մեր գաղութին մէջ ունեցած ենք նոյնպէս ազգայիններ, որոնք մեկենասները դարձած են մեր կարգ մը գրողներու: Այս առնչութեամբ հարկ է նկատի առնել երեւոյթ մը. կը պատահի յաճախ, որ այս մեկենասութիւնները հիմնուին բարեկամական կապերու վրայ, առանց նկատի առնելու տպուելիք գիրքին որակը, կարեւորութիւնը, անհրաժեշտութիւնը: Այս երեւոյթը իր մէջ կը թաքցնէ փոխադարձ շահագործում մը, որ հեռու է իր նպատակին ծառայելէ, որ արդար չէ... Հետեւաբար լաւ կ'ըլլար, որ մեկենասները ըլլային հետամուտ մեր գրականութիւնը արժեւորելու չափանիշներուն, եւ մերժէին բարեկամական ինքնամատոյց առաջարկները: Աւելցնենք նոյնիսկ այն, թէ հայ գիրքին ծաղկումին նպաստելու եւ հայ գրողը քաջալերելու բարի տրամադրութիւն ունեցող մեկենասները կրնան իրենց նուիրատուութիւնը կատարել գրական ֆոնտերու, ուր յատուկ մարմիններ պիտի տնօրինեն պարտն ու պատշաճը:

*
* *

Մեր ժողովուրդը միշտ բարի յիշած է մեր բարերարները եւ օրհնած անոնց նուիրաբերումը, ինչպէս ներդրումները, զօրակցութիւնը՝ օգուտ մեր եկեղեցիներուն, դպրոցներուն, շինարարական նախաձեռնութիւններուն, մեր վարժարաններու սաներու կրթաթոշակին: Շնորհակալութիւն անոնց երախտաշատ գործունէութեան եւ յանձնառութեան:

*
* *

Մեր ազգային բարերարները յիշելով ու անոնց բերած կարեւոր նպաստին անդրադառնալով հանդերձ կ'ուզենք մոռացութեան չտալ մեր միութիւններուն, բարեսիրական կազմակերպութիւններուն, հայրենակցական միաւորներուն աջակցութիւնը, օժանդակութիւնը՝ կրթական մեր կեանքը ինքնապէս փրկելու: Լիբանանահայ Օգնութեան Խաչը, Հ. Բ. Ը. Միութիւնը, Հ. Կ. Բ. Միութիւնը, իրենց կարգին, փրկարար դեր ունին մեր վարժարաններու պիւտճեական տագնապները մեղմացնելու:

Իսկ այսօր, մեր դիմաց ունինք այլ տագնապ մը, որուն շուրջ կը դառնան մեր բոլորին ճայռածքները եւ հոն կը կեդրոնանայ մեր մտասեւեռումը.

Հարկ է անյապաղ օգնութեան փութալ կարիքաւոր հայ համալսարանականին, նոր ստեղծուած «Հայ Համալսարանականներու Կրթական Ֆոնտ»ը զօրացնելով: Արամ Ա. Կաթողիկոս կոչ ուղղեց մեր ունեւոր դասուն նկատի առնել այս անհրաժեշտութիւնը եւ ըստ այնմ մասնակցիլ ֆոնտի ուռճացման:

Այս կոչը պէտք չէ անտեսուի: Եթէ մտահոգ ենք Սփիւռքի սիրտը նկատուող լիբանանահայ գաղութով, անոր մարդուժը զօրացնող միջոցառումները հետապնդենք յանձնառու գիտակցութեամբ:

Լիբանանի համալսարանները (ամերիկեան թէ ֆրանսական) երեկ կը յորդեին հայ ուսանողներով: Եթէ հայ համալսարանականները բացակայ են այսօր յիշեալ կրթական բարձրագոյն օճախներէ, յանցաւորը, մեղաւորը մենք ենք, մեր ունեւոր դասակարգը, մեր մեծատուները, որոնք փոքր «շարժում» մը եթէ կատարեն, կը փրկուին ապագային նայող մեր երիտասարդները, անոնց թեւ ու թիկունք կանգնելով հայրաբար:

Ու վերջապէս «խօսքի» սահմանին մէջ թող չմնայ «մեր զաւակները» հասկացողութիւնը. եթէ մեր շնորհալի եւ ընդունակ տարրերը մեր զաւակներն ու մեր ապագայ յոյսն են, ուրե՞մն...

Խօսքը վերածենք ճիչուն բարեսիրութեան, ու ամէն հարց կը լուծուի: Մանաւանդ՝ կ'ունենանք մարդուժ, տրամադրելի՝ բոլոր մարզերու:

Զայնակցելով Վեհափառին կոչին, կ'ըսենք. Լիբանանահայ ունեւորներ, միացէք, օգնութեան ձեռք երկարեցէք ծովամոյն ըլլալու ենթարկուած մեր բարձրագոյն կթութեան ճանապարհը բացող լոյսի եւ յոյսի նաւուն...

ՇԱՀԱՆ ԴՈՒԽՏ

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է քննգիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ. ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀՀԱԶԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահապդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր. այնքան ատեն որ կայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

Հ. ՍԱՍՈՒՆԵԱՆԻ ՆՈՐ ՀԱՍՑԷՆ

HAMPIG SASSOUNIAN C-88440
California Correctional Institution
Unit IV-B 4-A-104
P.O.Box 1906
Tehachapi, CA. 93581,U.S.A.

ԱՌԱՆՑ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՅԱՂԹԱՆԱԿ, ԿԱՅՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, ԱՌԱՋԸՆԹԱՑ

Գիւմրիի 58 թաղամասի Պարոյր Սեւակի փողոցի վրայ մի ճաշարան կայ, որտեղ օրը մէկ անգամ անվճար, 120 ապքատներ են սնւում: Աստղիկ Յարութիւնեանը ուղղակի աղաչում էր Ֆրանսիայի աւետարանական եկեղեցու եւ Հայաստանի միջեւ համերաշխութեան բարեգործական կազմակերպութեանց գրասենեակի պատասխանատու Արամ Խաչատրեանին, որ նա իրեն՝ կիսահիւծուած ու վատառողջ կնոջը կրկին վերցնի հաշուառման մէջ: «Ինչ անեմ, հիւանդացայ եւ երեք ամիս բուժուելու ընթացքում դուրս մնացի սնուելու հերթից»:

- Հինգ տարի առաջ առաջին նման ճաշարանը բացուեց քաղաքում, մեզ պատմեց ճաշարանի տնօրէն Ալպերթ Զոփուրեանը, այն ժամանակ քիչ մարդիկ էին յաճախում այստեղ, բայց հիմա ուղղակի գալիս են ու գալիս, չնայած մինչեւ յունուար կը փակուի:

Անցեալ տարի քաղաքում գործում էր եօթ նմանատիպ ճաշարան, որոնցից հինգր փակուեց ու նրանցում սնուող մօտ 1700 ապքատներ գրկուեցին նաեւ մէկօրեայ տաք ճաշից: Առաջին կարգի հաշմանդամ (տեսողութիւնից) 73 տարեկան Գրիգոր Քիւրտօղլեանին պատահական հանդիպեցի Շիրակի գիւղի դաշտերից մէկում. փոքրամարմին, ծանր աշխատանքներից գրիժա ստացած ծեր մարդը թիթէն (վառելիքի տեսակ) էր հաւաքում դաշտից, որպէսզի ձմրան ցուրտ օրերին մի քիչ տաքացնի իր տունը:

- Փող չունեմ, որ բուժուելու գնամ, իսկ ձրիօ՛վ կր բուժի ինձ նման ծերուկին: Մի քանի կոպէկ էի հաւաքել ու պահ տուել գրերկասում, այն էլ կուլ տուեցին, հիմա ինչով դագող առնեմ, երբ մեռնեմ:

Տնակում բնակուող 3 անչափահաս երեխաների մայր Սիլվա Մխիթարեան ասում է. «Ամուսինս թաղուած է Ջերմուկում, թաղումից անցել է երեք տարի, փող չունեմ, որպէսզի գնամ նրա գերեզմանին այցի: Երիտասարդ կին եմ, աշխատել եմ ուզում, որպէսզի փոքրիկներիս հաց հասցնեմ, բայց որտեղից...» ու լուռ արտասուում է:

Շիրակի մարզի Նորկեանք գիւղում երկու ծեր ամուսիններ են ապրում, երկուսն էլ թոշակառու, ամուսինր պատերազմի մասնակից. Ֆիզանեան ամուսինները երազում են միրան՝ Աստուած չուտ իրենց հոգին առնի, որ այս ամօթալար տանջանքներից վաղաժամ պրծնեն:

Տիգրանուհի Եայլոյեանը չորս երեխաների մայր է, հիւանդոտ, տարիքից չուտ ծերացած: Նրան հանդիպեցի քաղաքապետարանի մուտքի մօտ: Վերջերս էր դուրս դրուել հիւանդանոցից եւ անցած մի քանի ամիսների ընթացքում միայն մէկ անգամ էր «Փարոս» ծրագրից օգտուել: Խնդրում էր տեղի Մանկական Ֆոնտի աշխատակիցներին՝ օգնեն իր բազմանդամ ու անօգնական ընտանիքին, չնայած Ֆոնտր վերջին մէկ տարում գրաւուում է միայն կազմակերպչական գործերով: Մինչ «Փարոս» ծրագրի ի յայտ գալը, Ֆոնտր միշտ էլ սատար է կանգնել նմանատիպ ընտանիքներին, իսկ այժմ 6000ից աւելի ընտանիքներ օգնութիւն են ստանում Սոցապ ծառայութեան բաժնում, ուր գործում է մի սկզբունք. «Հասար՝ կր տանես, ուշացար՝ ձեռք քաշիր օգնութիւնից»:

Երեւանի Շէնգաւիթ թաղամասում չատերը գիտեն Մկրտիչ Մուրատեանին: Այդ փոքրամարմին, աշխատասէր ու ժրաջան ծեր մարդը իր տառապեալ կեանքում չատ բան է տեսել: Մնուել է Յունաստանում, հինգ տարի աշխատել գերմանացիների համար եւ միայն 1947 թ. գաղթել է հայրենիք ու աշխատել գնացքի մեքենավար, իսկ յետոյ չինարար: Հիմա նա 71 տարեկան հասակում օրավարձով բանուոր է աշխատում: Մեր գրոյցի ժամանակ վարպետ Մկրտիչն ասաց. «Սրանք ազգային կառավարիչներ չեն, այլ «Pizospastis» են, այսինքն արմատակտրողներ՝ կտրում են ազգի արմատր»: Երբ վարպետ Մկրտիչին առարկեցի, որ ինքր չատ խիստ է ներկայացնում ներկայ ընկերային իրավիճակր, նա քթի տակ հեգնանքով ժպտաց ու աւելացրեց. «Յարգելիս, ես Գերմանիայում հազար անգամ աւելի յաւ էի ապրում, չնայած ստրուկ էի, քան ներկայ պահին»:

ՄՈՒՇԵՂ ԻՇԽԱՆԵԱՆ
(Գիւմրի)

ԱՆԱՐԱՏ ՅՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅ ՔՈՅՐԵՐՈՒ ՕՒԽՏ

«ԲՈՒՐԱՍՏԱՆ» ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿԸ

Անարատ Յղութեան Հայ Քոյրերու Խնամակալութեան տակ գտնուող Զմմառի եւ Այնճարի գիշերօթիկները կը գործեն կանոնաւոր կերպով, իրենց յարկերուն տակ ապաստան տալով հայ պատանիներու եւ պարմանուհիներու, անոնց ջամբելով հայեցի առողջ դաստիարակութիւն:

Զոյգ հաստատութիւնները բնականաբար կը դիմագրաւեն զանազան դժուարութիւններ, որոնցմէ ամէնէն հիմնականը նիւթականն է: Տարբեր կազմակերպութիւններ իրենց

«Բուրաստան» գիշերօթիկի սանուհիները

մէ: Վիճակահանութենէն գոյացած գումարը ամբողջութեամբ յատկացուեցաւ գիշերօթիկի 25 սանուհիներու դպրոցական ծախսերուն:

Վիճակահանութեան պահուն

օժանդակութիւնները կը հասցնեն, որպէսզի այս հաստատութիւնները գոյատեւեն:

Այս նպատակով, վերջերս Զմմառի «Բուրաստան» հաստատութեան մէջ կայացաւ վիճակահանութեան ձեռնարկ մը, որ կազմակերպուած էր Զալքայի Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ Տիկնանց Միութեան կողմէ: Վիճակահանութեան գոյացած գումարը ամբողջութեամբ յատկացուեցաւ գիշերօթիկի 25 սանուհիներու դպրոցական ծախսերուն:

ԻՐԱՆԱՀԱՅ ԼՈՒՐԵՐ

● *ԹԵՀԵՐԱՆԻ մէջ, Հայ Մշակութային Արարատ կազմակերպութեան Արուեստից Միութեան նախաձեռնութեամբ, կազմակերպուեցաւ Միութեան կրտսեր անդամուհիներու «Մխիթեռնակ» երգչախումբի ելոյթը, ղեկավարութեամբ Ռագմիկ Օհանեանի:*

● *ԹԵՀԵՐԱՆԻ մէջ, Հայ Մշակութային Արարատ կազմակերպութեան Երեցներու Միութեան նախաձեռնութեամբ, կազմակերպուեցաւ աշակերտական - ուսանողներու գծագրութեան մրցանք, որուն կը մասնակցէին 12էն 27 տարեկան 62 աշակերտուհիներ՝ Թեհրանէն եւ Շիրազէն:*

● *ԹԵՀԵՐԱՆԻ մէջ հոգերուժ տոքթ. Հարմիկ Դաւիթեան ընտրուեցաւ Իրանի Հոգերուժներու Գիտական Խորհուրդի Վարչական Մարմինի նախագահ:*

ՕԴԱՆԱՒԱՅԻՆ ՏՈՄՄԵՐ ԵՒ ԳՈՅՔԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՆԱԵՒ ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ԱՐԱԳ ԱՒԱՔՈՒՄ

ara TRAVEL IATA

ARA TRAVEL, ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ, ՆԱՄԱԿԱՏԱՆ ՇԷՆՔ,
ՀԵՌ. 584340 – 583916 – 490211
ԹԵԼԵՔՍ՝ ARATRA LE 44082

ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՁՈՀ ԿԱՄ «ՆԱԻՐԻՏ»Ը ԳՈՅՈՒԹԵԱՆ ԿՌԻԻ Է ՏԱԼԻՍ

Թէ «փոքրիկ Հայաստանը» ինչպիսի ճարտարարուեստական մակարդակ ունէր, կարելի է իմանալ «Նաիրիտ» գիտարտադրական միաւորման օրինակով (այժմ՝ «Նաիրիտ» փակ բաժնետիրական ընկերութիւն, 80 տոկոս՝ պետութիւն, 20 տոկոս անձնակազմին):

Նշենք, որ *քլորոպրենային քաուչուկ* կարող են արտադրել միայն զարգացած, որոշակի գիտական արտադրական փորձ եւ ներուժ ունեցող երկրներ, առայժմ դրանք վեց են՝ Միացեալ Նահանգներ, Գերմանիա, Ֆրանսա, Անգլիա, Ճափոն եւ Հայաստան: Մեր դարի 30ական թուականների վերջերին մարդկութեան առաջ ծառացաւ արհեստական *քաուչուկ* ունենալու խնդիրը: Ուժի եւ հզօրութեան երկու բեւեռներում Խորհրդային Միութիւնը եւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգները զուգահեռաբար սկսեցին զբաղուել *քլորոպրենային քաուչուկ* ստանալու արհեստագիտութեան մշակման աշխատանքներով: Եւ 1940ին առաջին արհեստական *քաուչուկ* արտադրուեց միաժամանակ Միացեալ Նահանգներում եւ Խորհրդային Հայաստանում:

Քլորոպրենային քաուչուկը, ի տարբերութիւն բազմաթիւ այլ *քաուչուկների*, առանձնանում է դիմացկունութեամբ, ջերմադիմացկունութեամբ եւ մի շարք կարեւոր այլ յատկանիշներով, ուստի հասկանալի է նրա նշանակութիւնը գիտաարհեստագիտական բոլոր ասպարէզներում: (Նաիկինում հայաստանեան *քաուչուկի* շուրջ 30 տոկոսը օգտագործում էր ռազմաարդիւնաբերական ձեռնարկութիւնների համար): «Նաիրիտ»ը բազային ձեռնարկութիւն էր եւ Խորհրդային Հայաստանի 19 այլ գործարանների համար՝ մատակարարելով դրանց առաջնային հումքը, այսպէս ասած, գործում էր ներքին համագործակցութիւնը: Եւ եթէ այսօր Հայաստանի արդիւնաբերական հեռանկարային զարգացման առաջնային ճիւղերի մէջ նշում ենք քիմիական արդիւնաբերութիւնը, ապա հասկանում ենք, որ այն պէտք է պտտուի «Նաիրիտ» հսկայի շուրջ:

Ի՞նչ տեղի ունեցաւ: 1980ականների վերջի կենսոլորտային շարժումը իրաւ-վերապահ եւ ծայրայեղ դրսեւորումներով առաջին հերթին հարուածեց «Նաիրիտ»ին, դրանով իսկ՝ երկրի տնտեսութեանը: Ձեռնարկութիւնը կանգնեց, դադարեց *քաուչուկի* արտադրութիւնը, որը մեծ նշանակութիւն էր Հայաստանի համար. հսկայական շուկան՝ նախկին Խորհրդային Միութիւնը (հիմնականում Ռուսաստան, Ուքրաինա, Պիելոռուսիա), Արեւելեան Եւրոպայի երկրները «անուշ» էին հայկական *քաուչուկով*: Իսկ արտասահմանեան *քաուչուկի* երկրները այդ ընթացքում ձեռքները ծալած չնստեցին, իրենց արտադրանքն առաջարկեցին, բերեցին, լցրեցին ռուսաստանեան շուկան, դեռ աւելին՝ կիրառելով գինկոտրելու քաղաքականութիւնը, շուկան նուաճելու համար *քաուչուկը* առաջարկեցին շատ աւելի ցածր գներով, քան վաճառում էր սեփական երկրներում: Հետագայում, որքան էլ հայկական *քաուչուկը* (որը որակով չի զիջում արտասահմանեանին) առաջարկուեց անհամեմատ էժան գներով, նախկին գործընկերները, արդէն սովորած լինելով արտասահմանեան մատակարարի հետ աշխատելուն, հրաժարուեցին կապերը վերականգնելուց: Իրենն արեց նաեւ Ա.Պ.Հ. երկրների համընդհանուր տնտեսական անկումը, որոշ ձեռնարկութիւններ պահպանեցին կապը նախիրտցիների հետ, բայց դրանցից շատերը, մխրճուած լինելով տնտեսական, ելեմտական դժուարութիւնների մէջ, ի վիճակի չեն ժամանակին կատարելու պայմանագրային պարտականութիւնները՝ վճարել մատակարարին: Այս դէպքում եւս զիջողը նախրիտցին պէտք է լինի՝ միայն ու միայն շուկան պահելու համար:

Ինչեւէ, եղածը եղաւ: Արտադրական հսկան կրկին ստացաւ գործելու թոյլտուութիւն, 1994ից վերսկսուեց *քաուչուկի* թողարկումը: Ի դէպ, ձեռնարկութիւնում գոյութիւն ունի *քլորոպրենային քաուչուկ* ստանալու երկու եղանակ՝ *ասիթիլին* կազից եւ *պիւթաթէյնից*: Իր փառաւոր տարիներին՝ 1987-1988, երբ թողարկում էր տարեկան 79 հազար թոն *քաուչուկ*, «Նաիրիտ»ը աշխատում էր արդէն վերջին եղանակով, օգտագործում էր *պիւթաթէյն*, որը ներկրւում էր Ռուսաստանից: Ձեռնարկութիւնը փաստօրէն վաղուց հրաժարուել էր *ասիթիլին կազից քաուչուկ* ստանալու մեթոդից, որը տնտեսադէմ, անշահաւէտ եւ վերջնական արդիւնքում՝ 2-2,5 անգամ բարձր ինքնարժէք *պիւթաթէյնային քաուչուկի* համեմատութեամբ: Ճանապարհները փակ էին, հումքի ներկրումն ու առաքումը լիարժէք չափանիշներով ու պատկերացումներով՝ անհնարին, միաժամանակ մի քանի տարի «կանգնած» հսկան ընկել էր պարտքերի տակ, խճճուել տնտեսական խնդիրների մէջ, ելեմտական ներարկումներ էին պէտք, այլ՝ լուրջ ներարկումներ, իսկ դրանք չկային, չեղան:

Ելքը միակն էր՝ կրկին վերադառնալ վաղուց «մոռացուած» *ասիթիլինային քաուչուկի* արտադրութեանը, որի համարհիմնական հումքն էր ծառայում բնական *կազը*: Ձեռնարկութեան սիրտը բաբախեց, բայց դրանք թոյլ, մակերեսային զարկեր էին, վերջին երկու տարիներին ընդամենը թողարկուեց տարեկան համապատասխանաբար 2000 եւ 1478 թոն *քաուչուկ*: Միաւորումն այժմ աշխատում է վնասով, տնտեսական լուրջ կորուստներով, մեկ միաւոր *քաուչուկը* 2,5 անգամ թանկ է նստում, քան վաճառքի գինն է: Ինչո՞ւ. կրկին յանուն շուկայի, շուկայից դուրս չմղուելու համար: Դեռ աւելին, հայկական *քաուչուկը* այսօր սպառողներին է առաջարկւում միջազգային գներից զգալիօրէն էժան: Ամերիկեան *քաուչուկը* Մոսկուայում վաճառւում է թոնը 3300-4200 ամերիկեան տոլարով, իսկ հայկականն արժէ ընդամենը 2520 տոլար: Մինչդեռ մենք դեռեւս *քաուչուկի* արտադրութեան գծով փաստօրէն միակն ենք ոչ միայն Ա.Պ.Հ., Արեւելեան Եւրոպայի երկրներում, այլեւ այժմ արդէն կարող ենք խօսել ողջ տարածաշրջանի մասին՝ Միջին Արեւելք, դեռ աւելին՝ Ափրիկէ, Աւստրալիա: Եթէ մենաշնորհ ունենք, ուրեմն պէտք է օգտուենք այդ հնարաւորութիւնից եւ շարունակենք գոյութիւն ունենալ: Շուրջ հինգ ամիս է փոխուել է ձեռնարկութեան տնօրէնը. այս ընթացքում, կարելի է ասել, բաւականին յաջողութիւններ գրանցուել են աշխատանքի արտադրողականութեան բարձրացման, արտադրանքի ինքնարժէքի իջեցման, արդիւնաւէտ կառուցուածքային փոփոխութիւնների ուղղութեամբ: Որոշակի քայլեր են տարուել նաեւ արտադրանքի իրացման գործում, մասնաւորապէս Մոսկուայում բացուել է «Նաիրիտ»ի դուստր ձեռնարկութիւնը: Ամերիկեան *Թիուպոն* ընկերութիւնը այնտեղ իր արտադրանքը վաճառում է հիմնականում մեծ իմբաքաւնակով, մերոնք փորձեցին օգտուել այդ հանգամանքից. յատուկ պահեստներում կուտակուել է հայկական *քաուչուկը*, վաճառում են այնքան, որքան պէտք է սպառողին: Նման տեղաշարժերը ուրախացնող են, բայց ելքը ամենեւին էլ այսպիսի շտկումների մէջ չէ: Ահա թէ ինչ է անհրաժեշտ «Նաիրիտ» հսկային ամբողջ թոքերով շնչելու համար. բայց հանապարհներ, երկաթգիծ եւ նիւթական ներդրումներ, հումք՝ միայն ու միայն *պիւթաթէյնի* ձեռք բերելու համար: Այս ամենը եթէ լինի, շուկան ինքնըստինքեան կրկին կը նուաճի, ձեռք կը բերենք նոր շուկաներ, օրինակ, արդէն նախնական պայմանաւորուածութիւն կայ Ռուսաստանի հետ 15 հազար եւ Իրանի հետ 2000 թոն *քաուչուկի* առաքման պայմանագրեր կնքելու: Խօսքը հիմա պետութեանն է, հարկ է նրա աջակցութիւնը ներդրողներ ձեռք բերելու գործում: Այն, որ «Նաիրիտ»ի նախկին պարտքը (էլեկտրամատակարարում, ջերմամատակարարում, պետական պիւտճէ եւայլն), շուրջ 6 միլիառ դրամ, սառեցուեց եւ այս տարուայ Յուլիսի 1ից ձեւակերպուեց որպէս վարկ, ինքնին լուրջ օգնութիւն է, բայց այսքանը քիչ է: (Ձեռնարկութեան ղեկավարութիւնը ակնկալում է կառավարութիւնից ստանալ 10 միլիոն ամերիկեան տոլար վարկի երաշխիք): Այնպէս որ, հասկանալի է, «Նաիրիտ» արտադրական հսկան Հայաստանի նման փոքր երկրի համար լուրջ անհանգստութիւն է, լուրջ հոգս, բայց չմոռանանք, որ նաեւ հարստութիւն է, այսօր եթէ ընդամենը կարողանանք հարստութիւն, ապա վաղը՝ մեծ դժուարութեամբ տեղից պոկուելուց յետոյ կարող է իր յետեւից տանել մեր երկրի տնտեսութեան մի պատկառելի մաս:

ԳՈՀԱՐ ՍԱՐԴԱՐԵԱՆ

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՅԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ ՕՏԱՐ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ս. Փեթերսպուրկի մէջ 1899ին լոյս տեսած է Մակտա Նէյմանի գիրքը՝ «*Հայերը: Համառօտ Ակնարկ Անոնց Պատմութեան Եւ Ներկայ Դրութեան Մասին*» խորագիրով:

Գիրքին մէջ Ղարաբաղի հայերուն մասին կան հետաքրքրական տեղեկութիւններ, որոնք կը ներկայացնենք մեր ընթերցողներուն:

...Կովկասեան հայերի մէջ յատկապէս նշանաւորւում են նախկին Ղարաբաղի մարգի՝ ներկայիս Շուշիի, Ջանգեզուրի, Ջերրայիլի եւ մասամբ Ջիւանշիրի գաւառների բնակիչները: Մինչեւ ռուսների կովկաս գալը հայերից իրօք միայն նրանք էին գէնքերը ձեռքներին մնացել:

Ղարաբաղի հայերի կենսական պայմանները բոլորովին այլ կերպ ծաւալուեցին, որից էլ կախուած է նրանց հոգեւոր վերաբերմունքի գծայի տարբերութիւնը միւս հայերից:

Ղարաբաղի քաջորդիները վաղուց փառաբանուել են իրենց արիութեամբ, քաջութեամբ եւ համարձակութեամբ: Մարգի հայաբնակների քաղաքական կեանքի ընդհատումից յետոյ, հայոց պատմութեան մեզ յայտնի Սիւնիքն ու Արցախը, պարսկական տիրակալութեան օրօք, ընդգրկելով այժմեան Ելիզավետապոլի նահանգի մեծ մասը, երկար ժամանակ պաշտպանում էին իրենց անկախութիւնը, ինչպէս նաեւ հարեւան գաւառները: Վերջիններս, ինչպէս նաեւ Սիւնիքի իշխանութիւնը, բնակուելիւն հաստատեցին Նուխիի եւ Արեշի գաւառներում, որոնք նահանգներ կոչուելով եւ, կազմելով առանձին իշխանութիւն, մտնում էին Հայկական թագաւորութեան կազմի մէջ: Իրենց ծագումով գաւառները պատկանում են Տաղստանի լեռնային տոհմերին: Հայաստանի պետականութեան քրիստոնէութեան ժամանակաշրջանում նրանք քրիստոնէացին հայ-գրիգորեան դաւանանքը: Նրանց երկրին հայ պատմարանները տուել են Ուտիք անունը, որի բնիկների սակաւաթիւ մասը Վարդանաշէն եւ Ներքին Նուխիի գաւառի գիւղերում այժմ իրենց անուանում են գաւառացիներ: Այդ գիւղերում է միայն պահպանուել իրենց տոհմի լեզուն, որն այլ տեղերում նման է թաթարների գաւառական խօսելաձեւին:

Ուղերի իշխան Յովհաննէսի՝ լեգիների դէմ տարած յաղթանակից յետոյ (1721թ.), նրա տիրակալութիւնը ենթարկուեց պարսիկների եւ թուրքերի յարձակումներին: Պարսիկները վերջնականապէս հաստատուեցին Ուտիքում այդ իշխանութիւնը Շէկի քաղաքի անունից (այժմ Նուխի) վերածելով Շէկքի խանութեան:

Յենուելով լեռնային եւ անտառային տեղանքներին, Սիւնիքի եւ Արցախի բնակչութիւնը պարսիկների, թուրքերի, թիւրքմէնների, Միջին Ասիայից եւ այլ եկուորների դէմ փարթիզանական յամառ մարտեր էին մղում: Վերջապէս ստիպուած ճանաչուեց Պարսկաստանի ինքնիշխանութիւն՝ երկիրը վերանուանելով Ղարաբաղի խանութիւն: Այստեղ խաները ունէին մեծ մասամբ միայն թուացող իշխանութիւն, իսկ գինուած մարդկանց ղեկավարում էին նախարարական ծագում ունեցող այն հայ իշխանները, որոնք օգտուում էին իրենց ժառանգած տէրութիւնների օրէնքներից: Նման հինգ իշխանութիւններ կային այստեղ՝ Ջրաբերդի, Կիւլիստանի, Վարանդի, Խաչէնի եւ Տիգակի (կամ՝ Դուգախի): Իւրաքանչիւր իշխանութեան ղեկավարութիւնը հօրից անցնում էր աւագ որդուն, որի տիրապետութիւնում հաստատուում էր տէրութեան իշխան՝ Մելիքի տիտղոս ունեցող պարսիկ չահի կողմից. այդ իշխանի եղբայրներին եւ ազգականներին էլ հէնց բէկեր էին կոչում:

Իմանալով ժողովրդի վրայ թողած արտաքին ազդեցութեան վայելչատես հրապոյրի մասին եւ այն համարելով ագնուագոյն ծագում ունեցողի ակնառու ապացոյց, մելիքները եւ բէկերը յատուկ ուշադրութիւն էին դարձնում իրենց որդիների համար գեղեցիկ հարսնացուների ընտրութեանը: Իսկ գինուորական վարժութիւնները, որսի նկատմամբ տենչը, մարտական կեանքը, համարձակութեան սովորոյթները նրանց մէջ անվեհերութիւն եւ քաջութիւն էին սերմանում՝ օրինակ ծառայելով իր ժողովրդին: Իրենց կողմից երգիչ-աշուղները, գովերգելով պարսիկների, թաթարների եւ այլոց դէմ մելիքների ու բէկերի ճակատամարտում ցուցաբերած սխրագործութիւնները, երիտասարդներին ոգեշնչում էին մարտականօրէն եւ ամբողջ ժողովրդի մէջ նպաստում երկրի անկախութեան պայքարի խանդավառութեանը:

Պարսկական կառավարութեանը բնականաբար դիւրին չէր հարեւան լինել նման յանդուգն «անհաւատրիմներին», դրա համար էլ այն ձգտում էր ամէն կերպ ոչնչացնել նրանց ինքնուրոյնութիւնը:

18րդ դարի սկզբին պարսիկներին, թուրքերին եւ թաթարներին համակեց ընդհանուր գայրոյթը Ղարաբաղի տիրապետողների դէմ՝ վերջիններս կողմից իրենց տիրապետութիւններում Ռուսաստանի քրիստոնէութեան տարածման համար: Համոզուած լինելով, թէ ինչպիսի վնաս կը կրի Ռուսաստանը հարեւան մահմետականների վրայ Ղարաբաղի հերոսական յարձակումներից, նրանք որոշեցին մահացու հարուած հասցնել նրան: Նկատի ունենալով իրենց սպառնացող վտանգը, Ղարաբաղի հայերը խնդրանքով դիմեցին Վրաստանի թագաւոր Վախթանգ Երրորդին՝ իրենց մօտ ուղարկելու գօրապետ Դաւիթ Բէկ Սիւնեցուն, որը Վրաստանում նոր էր աչքի ընկել պարսիկների եւ լեգիների դէմ տարած յաղթանակներով: Դաւիթ Բէկը ղարաբաղցի չատ բէկերի նման ծառայում էր Վրաստանի թագաւորի մօտ: Վախթանգ Երրորդը սիրով բաց թողեց իր սիրելի մարդուն, որին միացան նաեւ Դաւիթ Բէկի հետ Վրաստանում ծառայող համաերկրացիներ: Շտապելով Ղարաբաղ, եռանդուն Դաւիթն անմիջապէս գործի անցաւ, կազմելով հայդուկային ջոկատներ՝ նրանց հրամանատարներ կարգեց գինուորական հմտութեամբ երկրում առաւել քաջ եւ յայտնի մարդկանց: Նրանցից էին Մխիթար իշխանը, քահանայ Տէր-Աւետիքը, Ջաւունդարի իշխաններ Թորոսը եւ Գեղուագեկին, իշխան Ստեփան Շահումեանը: Լինելով նրանց հրամանատարը, Դաւիթ Բէկը տարբեր տեղերում ջարդեց պարսիկ խաների ղեկավարած թաթարական խառնամրոխին եւ երկիրը մաքրեց ագրեսիւ ձգտումներից: Դրանից յետոյ հայերի վրայ մի կողմից յարձակուեցին պարսիկները՝ Ֆաթ-Ալի խանի հրամանատարութեամբ, իսկ միւս կողմից՝ թիւրքմէնները: Առաջինները ծանր պարտութիւն կրեցին Թորոսից եւ, թողնելով մի քանի հազար սպաննուածների, դիմեցին փախուստի: Շուտով պարսկական մէկ այլ զօրամաս, ներխուժելով Ջաւունդարի գինուորական ընտրաշրջան, ճանապարհին դաժան դատաստանի ենթարկուեց: Պարսիկները շրջապատեցին Մեղրի քաղաքը եւ սկսեցին գրոհել: Քաղաքը մօտ էր գրաւման, երբ պարսիկների վրայ յարձակուեց իշխան Ստեփան Շահումեանը, պարսիկները գրեթէ ամրողջովին ոչնչացուել էին (մինչեւ 11.000 մարդ), իսկ մնացածներն էլ, դէն նետելով զէնքերը, այս ու այն կողմ էին փախչում: Դրան հետեւեց հայերի վրայ թիւրքմէնների յարձակումը, որոնց միացան նաեւ պարսիկների կողմից գինուած տարրեր քոչուոր ցեղեր: Նրանց դէմ դուրս եկան Դաւիթ Բէկի գինակիցներ Մխիթար իշխանը եւ Տէր Աւետիք քահանան (1725 թ.): Յաղթանակն այնքան վճռական էր, ինչպիսին դրա նախորդողն էր: Քաջակորով հայդուկների ձեռքերում մնացին թշնամու գինապաշարը, ձիերը, գինուորական հանդերձանքը, պարէնը եւ անասունները:

Հայերը նոր էին ազատ շունչ քաշել, երբ իմացան Հաճի Մուսթաֆա փաշայի գլխաւորութեամբ թուրքական առաջաւոր ջոկատի առաջխաղացման մասին: Իսկ թուրքերի հիմնական ուժերը գտնուում էին Էրիվանում, Նախիջեւանում, Թաւրիզում եւ Համադանում, որոնք գրաւուած էին թուրքական բանակի գլխաւոր հրամանատար Քեփրիւլա Ապտուլլա փաշայով: Սկզբում հայերը փոքր-ինչ ընկճուեցին թշնամու առջեւ, բայց Դաւիթ Բէկն անմիջապէս ոգեւորեց նրանց: 450 մարդուց բաղկացած ջոկատով նա դարանակալեց թուրքերին եւ ջախջախեց Հալիճորի տակ՝ առգրաւելով 148 դրօշ եւ վերցրնելով մեծ աւար: Մուսթաֆա փաշան իր ջոկատի մնացած մասով արագօրէն նահանջեց, որպէսզի նոր ուժերով վերադառնայ: Շուտով նա չրջապատեց Հալիճորը, Դաւիթ Բէկի կենսավայրը եւ պահանջեց անձնատուր լինել: Արտագրհր համարելով համարձակութիւն, Դաւիթ Բէկն այս անգամ դիմեց գինուորական խորամանկութեան. նա հրամայեց գիշերը դէպի թուրքական բանակ բաց թողնել եւ քշել բերդում եղած մատակ ձիերը, որոնց բազմութիւնից թուրքական ճամբարի ձիերը սաստիկ կատաղեցին եւ, կտրելով իրենց սանձերը, տապնապ բարձրացրին: Քնատ թուրքերը, կարծելով, թէ իրենց վրայ է յարձակուել թշնամին, սկսեցին միմեանց վրայ կրակել՝ իւրայիններին չտարբերելով հայերից:

Օգտուելով թուրքերի խառնաշփոթ վիճակից, Դաւիթ Բէկը յարձակուեց նրանց վրայ եւ կոտորեց (1726 թ.): Գրաւուած ճամբարում լուսադէմին ոչ մի կենդանի թուրք չէր մնացել, եւ այդ ժամանակուանից նրանք երբեք չյայտնուեցին Ղարաբաղում:

Այդ իրադարձութիւններից չատ առաջ, Պետրոս Մեծի՝ պարսկական արշաւանքի ժամանակ, հայ մելիքները Վրաստանի թագաւոր Վախթանգ Երրորդի հետ մէկտեղ նրա հրամանատարութեամբ յատկացրին 40 հազարանոց գօրամիաւորում՝ կովկաս գալու խնդրանքով: Մակայն Պետրոս Առաջինը, չտալ գործերով կանչուած լինելով հիւսիսի կողմից, հեռացաւ Պարսկաստանի սահմաններից՝ Դերբէնտը, Պաքուն եւ Գիլիանին գրաւելու համար: Եկատերինա Երկրորդի գահ բարձրանալով եւ Պարսկաստանի դէմ արշաւանքի վերսկսմամբ Ղարաբաղի մելիքները կայսրուհու սիրեցեալ իշխան արքեպիսկոպոս Իոսիֆ Արդութինսկի - Դոլգորուկիի միջնորդութեամբ կայսրուհուն ուղարկեցին հպատակութեան հաւատարմագիր (1787 թ.): Այդ ժամանակից իվեր գործնական մասնակցութիւն ունեցան պարսիկների դէմ ռուսների տարած յաղթանակներում եւ Կովկասում ռուսների վերջնական հաստատման գործում:

* * *

Ոչ վաղ անցեալի այդ պիսի յիշողութիւններից հասկանալի է դառնում, որ Ղարաբաղի հայերը հպարտութեամբ կարող են նայել իրենց ապգակիցներին: Թիֆլիսահայերի բուռնցքներով կռուելը նրանց միշտ էլ թուացել է «կանանց առջեւ ծիծաղելի ցուցադրական խիզախում»: «Համարձակ մարդիկ միմեանց հետ չեն կռուում, այն էլ բռունցքներով, այլ հայրենիքի համար են կռուում թշնամու դէմ՝ սրով եւ գէնքը ձեռքներին», - ասում են նրանք:

Մինչեւ այժմ ղարաբաղցի հասարակ մարդը, որը երբեք ո՛չ ճորտութիւն, ոչ ուրիշին ստրկացնել է իմացել, մարդու արժանապատուութիւնը գնահատում է այնքան, որքան նա յաւէ է տիրապետում գէնքին, ջիգիթութիւն է անում դարաբաղեան նժոյգների վրայ եւ հաշիւ է տեսնում թշնամու հետ: Անկասկած, այդ պիսի հոգեկան կորով չեն կարող ունենալ հարթավայրի, առաւել եւս Թիֆլիսի, Էրիվանի, Շամախու, Ելիզաւետապոլի եւ քաղաքային այլ վայրերի բնակիչները: Այդ տեսակէտից դարաբաղցիներին քիչ թէ չատ նմանութիւն ունեն հարեւան Նուխիի գաւառի հայերը: Թէեւ մուսուլմանական բնակչութիւնն այստեղ գգալիօրէն գերակչռում է քրիստոնեաներին, սակայն հայերը թաթարներից իրենց հեռու են պահուն:

Ղարաբաղի հայերն ընդհանրապէս բարձրահասակ են, գեղեցկակազմ: Զինուորական ասպարէզում դարաբաղցիներն արդէն փառք են ձեռք բերել: Մաղաթովը, Բէյբութովը, Լորիս Մելիքովը, Լազարեւը, Տէր Ղուկասովը եւ Շելկովնիկովը կամ Ղարաբաղի ծնունդ են, կամ այնտեղից սերուած: Իշխան Մաղաթովը եւ գեներալ Լազարեւը ծնուել են Ղարաբաղում: Լորիս Մելիքովը Ղարաբաղի այն մելիքներից է, որոնք Վրաստանի թագաւորների պաշտպանութեան ներքոյ ունէին Թիֆլիսի նահանգի այժմեան Լոռուա գաւառի Լոռուա Մելիքութիւնը: Գեներալ Տէր Ղուկասովը Ջաւութա գիւղից է, որի բնակիչները այնտեղ են վերարնակուել Ղարաբաղից եւ մինչեւ այժմ լիովին պահպանում են դարաբաղեան խօսուածքը: Ռուսաստանի տարբեր վայրերում ծառայած տարբեր եւ չատ սպաների մեծ մասը կրում են Ղարաբաղի մելիքների եւ բէկերի ազգանունները:

Ղարաբաղի հայերի միայն աննշան տոկոսն է գրաղուում առեւտրով: Նրանցից են Պաքուի խոշոր նաւթարդիւնաբերողները, Մոսկուայի յայտնի պանքատէրերը (Ժամհարով եղբայրները) եւ Ռուսաստանի այլ քաղաքներում, նոյնիսկ Կոստանդնուպոլսում (Գարակէօզեան եւ Կիւմիւշքեղեան եղբայրները) եւ Եգիպտոսի նախկին փոխ նախարարը՝ Նուպար փաշայի հայրը:

ԱՖՂԱՆԻՍՏԱՆ՝ ԱՆԼՈՅԾ ՊԱՅՔԱՐԻ ԵՐԿԻՐ ՄԸ

Գ.

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՈՒԺԵՐ ԿԸ ՀԵՌԱՆԱՆ ԱՖՂԱՆԻՍՏԱՆԷՆ

Աֆղանիստանի պատերազմը այլեւս մղձաւանջ մը դարձած էր Խորհրդային Միութեան համար: Տարիներէ ի վեր Աֆղանիստան մտած խորհրդային բանակը, հակառակ ծանր կորուստներու եւ հսկայական քանակութեամբ զէնք ու զինամթերք կորսնցնելէ ետք, գործնապէս ոչինչ կրցած էր իրագործել, եւ բացի գլխաւոր քաղաքներուն ու ճամբաներէն, երկրի տարածութեան մեծագոյն մասը, եւ ամբողջ բարձրաւանդակները կր մնային մուճահետին կազմակերպութիւններու հակակշիռին տակ:

Ահմէտ Շահ Մասուտ

Այս պայմաններուն տակ, Խորհրդային Միութիւն, այլեւս հրաժարած Աֆղանիստան իրեն արբանեակ երկրի վերածելու իր նպատակէն, որոշեց աստիճանաբար իր ուժերը հեռացնել եւ համաձայնութեան գալ Աֆղանիստանի մէջ իր մրցակիցներուն հետ:

Այս նպատակով ալ 1988 Ապրիլ 14ին Ժընեւի մէջ ժողով մը գումարուեցաւ, ուր Խորհրդային Միութիւն, Աֆղանիստանի կառավարութիւնը եւ առնչակից երկիրներ՝ Փաքիստան եւ Միացեալ Նահանգներ համաձայնեցան, որ խորհրդային ուժերը աստիճանաբար պիտի հեռանային եւ վերջ պիտի տրուէր դիմադրութեան:

Այս համաձայնութենէն ետք այսպէսկոչ մուճահէտները խորհրդային եւ աֆղան բանակներուն դէմ դիմադրութիւնը չարունակեցին նոյն սաստկութեամբ:

Մինչ Խորհրդային Միութիւն աստիճանաբար իր ուժերը կր հեռացնէր Աֆղանիստանէն, նախագահ Նէճիպուլլա սկսաւ վերակազմել իր ուժերը, առանձինն դիմագրաւելու համար մուճահէտներուն յարձակումները:

Միաժամանակ պայքարը սաստկացաւ մուճահէտ տարբեր խմբաւորումներու միջեւ, խորհրդային ուժերու հեռացումէն ետք իշխանութիւնը գրաւելու համար:

Նախագահ Նէճիպուլլա կրցաւ օգտուիլ բնդդիմադիրներու այս պառակտումներէն եւ իրեն հաւատարմութիւն յայտնած փաշթուն ցեղախումբերուն վրայ յենած՝ ամրապնդեց իր դիրքը:

1989 Փետրուար 15ին խորհրդային վերջին գինուորը հեռացաւ Աֆղանիստանէն: Այսպիսով, վերջ կր գտնէր Աֆղանիստանի ապատագրական պայքարի պատմութեան ամէնէն արիւնալի էջերէն մէկը:

Տասը տարուան Աֆղանիստան կեցութեան ընթացքին Խորհրդային Միութիւն իւրաքանչիւր տարի 2էն 3 միլիառ տոլար ծախսած էր, խորհրդային բանակը 13,833 գոհ տուած էր, ինչպէս նաեւ 800 ուղղաթիռ եւ օդանաւ, 1500 զրահապատ եւ երեք հազար կինուորական կառք կորսնցուցած էր: Նոյն ժամանակաշրջանին աֆղան մէկ միլիոն 242 հազար գոհեր ինկած էին, որոնց աւելի քան մէկ միլիոնը քաղաքացիններ էին:

ՆԵՃԻՊՈՒԼԼԱ ԿԸ ԴԻՄԱԳՐԱՒԻ ՄՈՒՃԱՀԷՏՆԵՐԸ

Խորհրդային ուժերու հեռացումէն ետք նախագահ Մոհամմէտ Նէճիպուլլա առանձին կր մնար մուճահէտներու յարձակումներուն դէմ: Նախագահը իր կողքին ունէր 40 հազարնոց բանակ, 170 հազարնոց պահեստի բանակ, «Մարանտոյ» (ոստիկան գօրք)՝ 80 հազար, «Խատ» (գաղտնի սպասարկութիւն)՝ 50 հազար, իր սեփական պահակազունդը՝ 20 հազար, յեղափոխութեան գինուորները, ինչպէս նաեւ՝ փաշթուն քանի մր ցեղախումբերու ուժեր, որոնց գլխաւորը Ժողժանի ցեղախումբն էր, վեց հազար կուռողներով, նախագահին հաւատարիմ ուժեր էին:

Նէճիպուլլա իր դէմ ունէր մուճահէտ աւելի քան հարիւր հազար կուռողներ, որոնց գլխաւորները Կուլպուտտին Հիքմեթիարի Հեգպ-ի-Իսլամիի, Պուրհանուտտին Ռապպանիի եւ Ահմէտ Շահ Մասուտի Ժամիաթ-ի-Իսլամիի, Սիպղաթոլլա Մոճատեդիի Ճապհա-է-Նիժաթ-է-Միլլի, Ապտուլ Ռասուլ Սայյաֆի

Ահմէտ Շահ Մասուտի ուժերը կը յառաջանան հիւսիսի ճակատներուն վրայ:

Իթթիհատ-ի-Իսլամիի եւ չիի կազմակերպութիւններու ուժերն էին: Նախագահին գլխաւոր խաղաքարտը այն էր, որ բնդդիմադիրները իրենք իրենց մէջ պառակտուած էին եւ միաձոյլ ուժ մր չէին ներկայացներ:

Խորհրդային ուժերու հեռացումէն երեք օր ետք, 1989 Փետրուար 18ին մուճահետին կազմակերպութիւններ Փաքիստանի մէջ չուրա եւ աքսորի կառավարութիւն հռչակեցին. Ահմէտ Շահ պետութեան ղեկավար հռչակուեցաւ, իսկ Փետրուար 23ին Սիպղաթոլլա Մոճատեդի նախագահ, իսկ Ապտուլ Ռասուլ Սայյաֆ վարչապետ հռչակուեցան:

Այնուհետեւ պատերազմը Կուլպուտտին Հիքմեթիարի եւ Մոճատեդիի միջեւ կեդրոնացաւ: Ապտուլ Ռասուլ Սայյաֆի ուժերը ամէն կողմէ յարձակեցան մայրաքաղաքին վրայ:

Քապուլէն 50 քմ. հիւսիս գտնուող Պակրամ աւանը, որ ռազմագիտական չատ կարեւոր դիրք ունի, ուր կր գտնուի Աֆղանիստանի բանակին եւ օդուժին գլխաւոր կեդրոնը, ինկաւ Ապրիլ 14ին:

Պակրամի անկումէն ետք Քապուլի անկումը կր սպասուէր ժամ առ ժամ: Նէճիպուլլայի համար այլեւս ամէն բան վերջացած էր. ան Ապրիլ 16ին փախաւ Քապուլէն եւ իշխանութիւնը չորս հոգիէ բաղկացած սահմանադրական խորհուրդի մը ձեռքը անցաւ, գօրավար Ապտիլ Ռահիմ Հաթիֆի գլխաւորութեամբ:

Յաջորդ օր, Ապրիլ 17ին Հիքմեթիարի ուժերը գրաւեցին Հերաթը, որուն անկումը մեծ անդրադարձ ունեցաւ հիւսիս-արեւմուտքի մէջ: Այս պայմաններուն տակ Քապուլի նոր իշխանութիւնները, յանձին գօրավար Ապտիլ Ռահիմ Հաթիֆի, աշխատեցան լեզու գտնել Ահմէտ Շահ Մասուտի հետ, որ կր հակակշռէր երկրին հիւսիսային եօթը նահանգներ:

Մուճահէտ յառաջացող ուժերուն ի տես, առաջամեայ նախագահ գօրավար Հաթիֆ Ապրիլ 21ին պատրաստակամութիւն յայտնեց իշխանութիւնը մուճահէտներուն յանձնելու:

Այնուհետեւ, Ապրիլ 24ին մուճահէտ տասը կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ Փաքիստանի Փեշաուար քաղաքը հաւաքուելով՝ խորհրդակցեցան խառն կառավարութիւն կազմելու կարելիութեան շուրջ: Կազմուեցաւ վարիչ խորհուրդ մր բաղկացած տասը անդամներէ:

Հակառակ խորհրդակցութիւններուն եւ չարունակուող բանակցութիւններուն, բախումները սաստկացան Հիքմեթիարի եւ Մոճատեդիի ուժերուն միջեւ. Քապուլ եւ չրջակայքը արիւնահեղ կռիւներու թատերարեմ դարձան եւ մայրաքաղաքին մեծ մասը ծանր վնասներու ենթարկուեցաւ:

Քանի մր օրուան արիւնահեղ կռիւներէ ետք, Ապրիլ 28ին Մոճատեդիի Ճապհա-է-Նիժաթ-է-Միլլիի ուժերը մտան Քապուլ. անոնց մուտքէն անմիջապէս ետք, նոյն օրն իսկ 63ամեայ Սիպղաթոլլա Մոճատեդի, որ քսան տարիէ ի վեր Փաքիստան ապաստանած էր եւ աքսորական կեանք կ'ապրէր, Քապուլ վերադարձաւ եւ ձեռք առաւ երկրին ղեկը:

ՎԵՐՋ ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐ ՎԱՐՉԱԿԱՐԳԻՆ

Նէճիպուլլայի կառավարութեան եւ բնդդիմադիր խմբաւորումներու միջեւ կռիւները սաստկացան 1992 Ապրիլին եւ հասան Քապուլ: Նէճիպուլլայի կառավարութիւնը մուճահէտ հակամարտ խմբակներու սուրերուն միջեւ առնուեցաւ, երբ Մասուտի, Հիքմեթիարի եւ Մոճատեդիի ուժերը ամէն կողմէ յարձակեցան մայրաքաղաքին վրայ:

Քապուլէն 50 քմ. հիւսիս գտնուող Պակրամ աւանը, որ ռազմագիտական չատ կարեւոր դիրք ունի, ուր կր գտնուի Աֆղանիստանի բանակին եւ օդուժին գլխաւոր կեդրոնը, ինկաւ Ապրիլ 14ին:

Պակրամի անկումէն ետք Քապուլի անկումը կր սպասուէր ժամ առ ժամ: Նէճիպուլլայի համար այլեւս ամէն բան վերջացած էր. ան Ապրիլ 16ին փախաւ Քապուլէն եւ իշխանութիւնը չորս հոգիէ բաղկացած սահմանադրական խորհուրդի մը ձեռքը անցաւ, գօրավար Ապտիլ Ռահիմ Հաթիֆի գլխաւորութեամբ:

Յաջորդ օր, Ապրիլ 17ին Հիքմեթիարի ուժերը գրաւեցին Հերաթը, որուն անկումը մեծ անդրադարձ ունեցաւ հիւսիս-արեւմուտքի մէջ: Այս պայմաններուն տակ Քապուլի նոր իշխանութիւնները, յանձին գօրավար Ապտիլ Ռահիմ Հաթիֆի, աշխատեցան լեզու գտնել Ահմէտ Շահ Մասուտի հետ, որ կր հակակշռէր երկրին հիւսիսային եօթը նահանգներ:

Մուճահէտ յառաջացող ուժերուն ի տես, առաջամեայ նախագահ գօրավար Հաթիֆ Ապրիլ 21ին պատրաստակամութիւն յայտնեց իշխանութիւնը մուճահէտներուն յանձնելու:

Այնուհետեւ, Ապրիլ 24ին մուճահէտ տասը կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ Փաքիստանի Փեշաուար քաղաքը հաւաքուելով՝ խորհրդակցեցան խառն կառավարութիւն կազմելու կարելիութեան շուրջ: Կազմուեցաւ վարիչ խորհուրդ մր բաղկացած տասը անդամներէ:

Հակառակ խորհրդակցութիւններուն եւ չարունակուող բանակցութիւններուն, բախումները սաստկացան Հիքմեթիարի եւ Մոճատեդիի ուժերուն միջեւ. Քապուլ եւ չրջակայքը արիւնահեղ կռիւներու թատերարեմ դարձան եւ մայրաքաղաքին մեծ մասը ծանր վնասներու ենթարկուեցաւ:

Քանի մր օրուան արիւնահեղ կռիւներէ ետք, Ապրիլ 28ին Մոճատեդիի Ճապհա-է-Նիժաթ-է-Միլլիի ուժերը մտան Քապուլ. անոնց մուտքէն անմիջապէս ետք, նոյն օրն իսկ 63ամեայ Սիպղաթոլլա Մոճատեդի, որ քսան տարիէ ի վեր Փաքիստան ապաստանած էր եւ աքսորական կեանք կ'ապրէր, Քապուլ վերադարձաւ եւ ձեռք առաւ երկրին ղեկը:

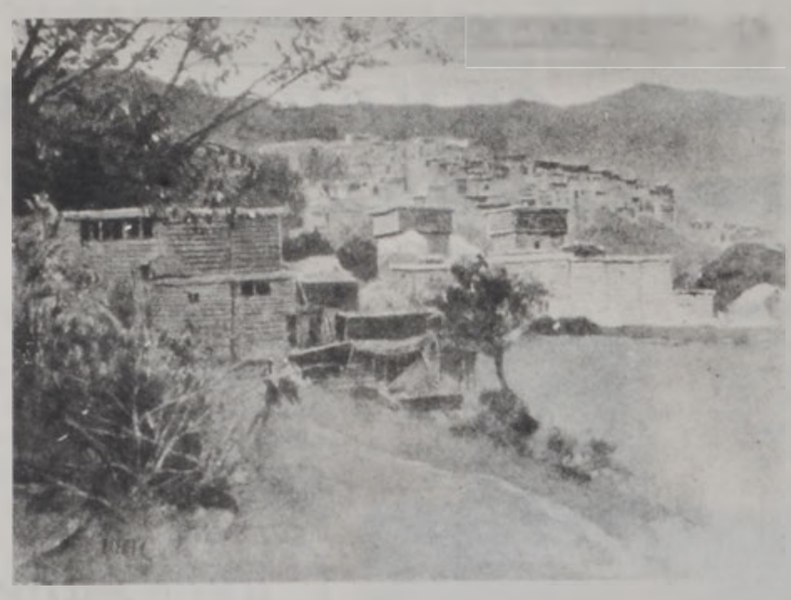
ՄՈՒՃԱՀԷՏՆԵՐՈՒ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏԻՐԱՑՈՒՄԸՆ ԵՏՔ

Սիպղաթոլլա Մոճատեդիի ուժերուն կողմէ Քապուլի գրաւումէն ետք, 1992ի գարնան, Աֆղանիստանի պատերազմը թեւակոխեց նոր հանգրուան մր, երբ նախապէս ապատագրական պայքար կամ սրբազան պատերազմ մղող խմբակները, երբ այլեւս չկար անոնց պայքարի մեկնակէտ համայնավար վարչակարգը, իրարու դէմ պատերազմի դաշտ իջան իշխանութեան տիրանալու համար:

Արդարեւ, Մոճատեդիի մուճահէտներուն կողմէ Քապուլի գրաւումէն անմիջապէս ետք Հիքմեթիարի ուժերը հարաւային կողմէն յայնածաւալ յարձակողական մր չղթայազերծեցին Քապուլի վրայ՝ մեծ վնասներ պատճառելով քաղաքին, բայց չյաջողեցան գրաւել գայն: Իրրեւ համախոհական քայլ՝ Յունիս 28ին Ժամիաթ-ի-Իսլամիի ղեկավար Պուրհանուտտին Ռապպանի հրաւիրուեցաւ նախագահ՝ չորս ամսուան համար:

Օգոստոսին կռիւները սաստկացան Քապուլի մէջ, ուր թաղամասերը համայնքներուն եւ հակամարտ խմբակներու ազդեցութեան գօտիներու բաժնուած կին: Փաշթուններէ բաղկացած կուլպուտտին Հիքմեթիարի ուժերը, մայրաքաղաքի կանգան թաղերուն եւ շրջակայքէր ամրացած, յարձակման անցան Քապուլ մտած գօրավար Ապտիլ Ռաշիտ Տոստումի իւգպէք «աւագակախումբերուն» եւ կառավարական ուժերուն դէմ: Քանի մը օրուան արիւնահեղ կռիւներու ընթացքին 2400 գոհեր եւ իներ հազար վիրաւորներ ինկան Քապուլի մէջ կէս միլիոն քապուլցիներ հեռացան մայրաքաղաքէն, մինչեւ որ Օգոստոս 20ին կիներդուլ հաստատուեցաւ:

Ամբողջ Աֆղանիստան քաոսի եւ անիշխանութեան մատնուած, իրարու թշնամի եւ մրցակից ցեղախումբերու եւ խմբակներու միջեւ անխնայ պատերազմի եւ ազդեցութեան գօտիներու բաժնուած կր: Հարաւային սահմաններուն վրայ հակակշիռ հաստատեցին Հիքմեթիարի Հեգպ-ի-Իսլամիի փաշթուններէ բաղկացած ուժերը, հիւսիսի մէջ՝ Ռապպանի եւ Մասուտի ժամիաթ-ի-Իսլամիի իւզպէքներէ եւ թիւրքմէններէ բաղկացած ուժերը, կեդրոնական Հագարաժաթի լեռներուն վրայ՝ Շուրա, Նասր, Հեգպ-ի-Ուահտաթ եւ Մեփահ-ի-Փաստարան կազմակերպութիւնները եւ այլն:

Քամտէշ աւանը երկրին արեւելեան Նուրիստանի շրջանին մէջ, որ դիմադրութեան գլխաւոր կեդրոններէն մէկն էր:

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ ԿԸ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՆ

Տարիներէ ի վեր Փաքիստան եւ Իրան ապաստանած աֆղան գաղթականներէն չատեր տարապայման կացութեան մատնուած կին: Համայնավար վարչակարգի անկումէն ետք, մէկ տարուան ընթացքին, քանի մը հանգրուաններով, մօտաւորապէս մէկ միլիոն գաղթականներ Փաքիստանէն եւ աւելի քան 200 հազար գաղթականներ ալ Իրանէն վերադարձան Աֆղանիստան:

ՆՈՐ ԴՐՕՇԱԿ

Համայնավար վարչակարգի անկումէն ետք իշխանութեան տիրացած մուճահէտներու կառավարութիւնը Աֆղանիստանի համար նոր դրօշակ հաստատեց՝ հորիզոնական կանաչ, ճերմակ եւ սեւ գոյներով: Կանաչին վրայ գրուած է «Ալլահու աքպար», իսկ ճերմակին վրայ՝ «Լա իլա իլա Ալլահ Մոհամմէտ ռասուլ Ալլահ»: Կանաչը կր խորհրդանշէ իսլամութիւնը, ճերմակը՝ յոյսը եւ մուճահէտներու պայքարին յաջող ելքը, իսկ սեւը՝ խորհրդային գրաւման տարիները:

Իբրեւ մուճահէտ Աֆղանիստան մտած օտար կռուողներ, ձերբակալուած՝ Փաքշիրի շրջանին մէջ:

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁԵՐ ԵՒ ԲԱԽՈՒՄՆԵՐ

Համայնավար վարչակարգը տապալելէ եւ իշխանութեան տիրանալէ ետք մուճահէտներ չկրցան արդարացնել իրենց վրայ դրուած յոյսերը, եւ, ընդհակառակը, մանաւանդ սկզբնական չրջանին, յանգելեալ քաոսի եւ անիշխանութեան մատնեցին երկիրը:

Համաձայնելու եւ կարգ ու կանոն հաստատելու համար, իրրեւ առաջին քայլ, կազմուեցաւ Ձիհատի խորհուրդ մը, իրրեւ կառավարութեան խորհրդատու մարմին, որուն նախագահ ընտրուեցաւ Սիպղաթոլլա Մոճատեդի:

Այնուհետեւ, 1993 Մարտ 7ին մուճահէտ հակամարտ խմբակներու ներկայացուցիչներ Փաքիստանի մայրաքաղաք Իսլամապատի մէջ համաձայնութեան եւ խաղաղութեան դաշինք կնքեցին, որուն հիմամբ Պուրհանուտտին Ռապպանի բոլորին կողմէ ճանչցուեցաւ իրրեւ նախագահ, իսկ Կուլպուտտին Հիքմեթիար՝ վարչապետ:

Այնուհետեւ եւս բնդհատ բախումները չարունակուեցան տարբեր խմբաւորումներու միջեւ, մինչեւ որ 1994ին կազմուեցաւ եւ հրապարակ իջաւ Թալեպան չարժումը, որ պայքարի դաշտ իջաւ բոլոր խմբաւորումներուն դէմ՝ Աֆղանիստան լրիւ իսլամական աստուածապետութեան մը վերածելու համար:

ԱՍՊԱՏ ՄԱՆՃԻԿԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՁԵՌԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպութեամբ՝
Լ. Օ. ԽԱՉԻ ԱՇԽԱՏԱՆՈՑԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻՆ

Հովանաւորութեամբ՝
Լ. Օ. Խ.Ի ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Նախագահութեամբ՝
ԸՆԿԷ. ԱՍՏՂԻԿ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆԻ

Բացումը տեղի կ'ունենայ Շաբաթ, 23 Նոյեմբեր 1996, կէսօրէ ետք ժամը 5ին, «Center St. Elie»ի ցուցասրահին մէջ, Անթիլիաս:

Յուցահանդէսը բաց է 23էն մինչեւ 29 Նոյեմբեր, ժամը 10էն 18:

ԱՐՀԵՍՏԱԳԻՏԱԿԱՆ

«ԵԼԵԿՏՐՈՆԻՔ ԲԱՆՏ»

Յառաջիկայ տարեսկիզբին Շուէտ պիտի դառնայ եւրոպական առաջին երկիրը, որ թեթեւ յանցանք գործած ամբաստանեալներուն պիտի արտօնէ իրենց տան մէջ «բանտարկութիւն», տեւական հսկողութեան տակ մնալով ելեկտրոնիք մեքենայի մը կողմէ:

Անցնող 2 տարիներուն, 6 նահանգներու մէջ չուրջ 7 հարիւր ամբաստանեալներ, որոնք 2 ամիսէն պակաս արգելափակման վճիռ ստացած են, փոխանակ բանտերու մէջ արգելափակուելու, նախընտրած են ելեկտրոնիք կապման մը կրել իրենց ոտքին վրայ եւ բանտային պաշտօնեայի մը կողմէ ճշդուած խիստ ժամանակացոյցի մը հետեւիլ:

1 Օգոստոս 1994ին սկսած ծրագիրին փորձառական ժամանակաշրջանը այնքան յաջող անցած է, որ որոշուած է գայն Յունուար 1էն սկսեալ գործադրել ամբողջ երկրի տարածքին:

Բանտէն դուրս կասկածելիներու հրսկող պաշտօնեաներէն՝ Մարիա Լոֆկրէն կ'րսէ, թէ այս միջոցը երկրին համար չատ աւելի խնայողական է, քան՝ բանտարկութիւնը: Աւելի'ն. նախընտրելի է, որ յանցանքներ չգործած անձերը չփումչուննեան ոճրային ծանր արարքներով ամբաստանուած բանտարկեալներու հետ, դիտել կու տայ ան:

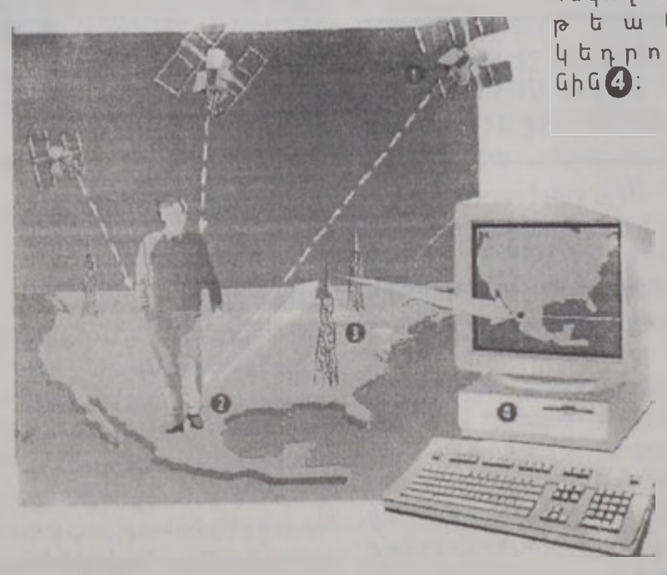
Բանտարկեալներուն կէսէն աւելին ոգելից ըմպելիներու կապուած յանցանքներով ամբաստանուած են, 17 առ հարիւրը՝ յարձակումներ գործած րլլալու յանցանքով, իսկ մնացեալը գողութիւն, գեղծարարութիւն, կաշառակերութիւն, թմրեցուցիչի կապուած յանցանքներ եւ գինուորական ծառայութեան փոխրնտրանք մը մերժած րլլալու յանցանքներով:

Տարեսկիզբին առիթ պիտի տրուի մինչեւ 3 ամիս բանտարկութեան վճիռ ստացած ամբաստանեալներուն, որ դիմումներկայացնեն ծրագիրին մասնակցելու համար:

Յանցագործին մարմնին վրայ ամրացած կապմածը վայրկեանը վայրկեանին անոր նուագագոյն տեղափոխութիւնը կր փոխանցէ հսկողութեան կեդրոնի մր: Շնորհիւ արբանեակներու, կարելի է ճշգրտօրէն գիտնալ, թէ ենթական ո՛ւր կը գտնուի:

Կարելի է նոյնիսկ բանտարկեալին «ապատութեան գօտին» սահմանափակել, անմիջապէս որ ան հեռանայ այդ գօտիէն, հիւկարոնիք կապմածին վրայ ձայնային ազդանշան մը գործելու կը սկսի:

Արբանեակները❶ *ելեկտրոնիք* կազմածը❷ կրող աճձին վայրը տեւաբար կը ճշդեն: Այդ վայրը անմիջապէս *անթէնի* մը❸ միջոցով կը փոխանցուի հսկողութեան կեդրոնին❹:

Անոր յիշեցնելով, թէ դուրս եկած է սահմանուած գօտիէն, բայց նաեւ տեղեկացրնելու համար անոր հսկելու պարտականութիւն ունեցողները:

Շուէտ, Բրիտանիա, Հոլանտա, Մ. Նահանգներ եւ Քանատա փորձարկումի կ'ենթարկեն հիւկարոնիք հսկողութեան ձեւը, իրրեւ աւելի աժան փոխրնտրանք մր թեթեւ յանցանքներ գործած անձերու բանտարկութեան:

Շուէտի մէջ այս ծրագիրը համակարգող Ուլֆ Ճոնսըն կ'րսէ, թէ հիւկարոնիք հսկողութիւնը օրական իւրաքանչիւր բանտարկեալի համար 450 քրաուն (68 տոլար) կ'արժէ, մինչդեռ գայն բանտի մը մէջ պահելը չուրջ հագար քրաուն կ'արժէ:

Անհրաժեշտ է, որ բանտարկեալները իրենց տան մէջ ելեկտրական հոսանք եւ հեռաձայն ունենան, կը յայտնէ Ճոնսըն՝ աւելցնելով, որ այն ամբաստանեալները, որոնք չեն ենթարկուիր ծրագիրին պայմաններուն, բանտարկութեան վճիռին մնացեալ ժամանակաշրջանին կ'արգելափակուին:

Պէտք է նշել սակայն, որ մինչ Շուէտի մէջ փորձառական այս չրջանր յաջողութեամբ պսակուած է, այլ երկիրներու մէջ «հիւկարոնիք բանտի» գաղափարը այնքան ալ մեծ ժողովրդականութիւն չէ ապահոված: Անիկա Բրիտանիոյ եւ Մ. Նահանգներու մէջ քննադատուած է իրրեւ չափազանց մեղմ միջոց, որ չի կրնար յանցանքները կանխարգիլել:

Լոֆկրէն կ'րսէ, թէ ծրագիրին կենսական բաժիններէն մէկը ամբաստանեալներուն հերթականօրէն այցելել է: Թերեւս հոս է, որ այլ երկիրներ ձախողած են, կը յայտնէ ան:

ԵԼԵԿՏՐՈՆԻՔ «ՔԻԹԸ» ՅԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Ելեկտրոնիք «քիթերը», որոնք մօտիկ ապագային միայն հոտոտալ գիտէին, այսօր սորված են նաեւ ճանչնալ այդ հոտերը: Ուսումնասիրութեանց *Նեքսիատ* ընկերութեան նախագահը՝ Ժերար Եահիաուի կ'ըսէ, թէ *ելեկտրոնիք* «քիթերը» ոչ միայն աւելի ճշգրիտ եւ աւելի զգայուն են, այլ նաեւ հոտը առնելէ ետք անոր մանրամասն ուսումնասիրութեան համար համակարգչային ամբողջ գործունէութիւնը շատ աւելի արդիւնաւէտ դարձած է:

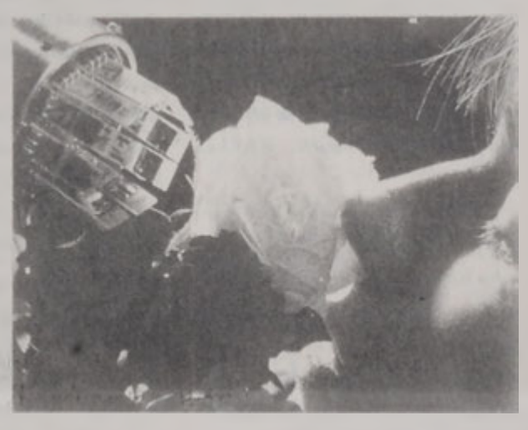
Ելեկտրոնիք «քիթին» հասած տեղեկութիւնները կը վերլուծուին արուեստական ջղային բջիջներու ցանցի մը կողմէ, որ ձեւով մը ուղեղին գործունէութիւնը կը նմանակէ:

Ալֆա-ՄՈՍ ընկերութեան պատասխանատուներէն Օլիվիէ Տիւթէյ կ'ըսէ, թէ հոտերը ճանչցող կազմածներուն կիրարկումի ծիրը շատ մեծ է: 40 հազարէն 400 հազար ֆրանք արժողութեամբ կազմածները կարելի է գտնել բազմաթիւ մարզերու մէջ:

Տեղ մը անոնք ծրարները կը ստուգեն գիտնալու համար, թէ հոտերը անոնցմէ դուրս կու գա՞ն: Այլ տեղ անոնք կը հսկեն ապականած օդին «մաքրութեան» գործընթացին կամ կը հետեւին սուրճի խարկումին: Իւրաքանչիւր պարագային հոտառութեան *մոլեքիւլները* արժէքաւոր «տեղեկատուներ» են, անոնց ներկայութիւնը կամ բացակայութիւնը, անոնց համեմատութիւնը կարեւոր տուեալներ են ճարտարարուեստի մարզի պատասխանատուներուն համար, իրենց արտադրութեան որակին հսկելու իմաստով:

Զգայուն այս գոհարները, սակայն, որոշ սահմանափակումներ ունին: Մինչ մարդկային քիթը կարողութիւնը ունի «զգալու» հոտ մը, որուն համեմատութիւնը չափազանց փոքր է (միլիառի մէկ մասը), *ելեկտրոնիք* «քիթը» այնքան զգայուն չէ:

Մ ի ւ ս կողմէ, սակայն, անոնք չափազանց զգայուն են արտաքին պայմաններու, ինչպէս ջերմաստիճան եւ խոնաւութիւն:

Անոնք հոտերը ստեղծող կամ գինիի մասնագէտ «քիթերը» (մարդկային) հետեւաբար մտահոգելու պատճառ չունին: Անոնք միայն կարողութիւնը ունին մեզ շրջապատող 10 հազար հոտերուն մէջ հոտի մը «ինքնութիւնը» ճշդելու:

● ԿԻՐԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Բոլոր ուտեստեղէնները կ'արձակեն հոտեր, այսինքն՝ հոտի մոլեքիւլներ, որոնք կարեւոր տեղեկութիւններ ի յայտ կը բերեն:

Օրինակ՝ թոնիկ (ձուկ) թարմութիւնը կարելի է ստուգել *քատաւարին* կոչուած նիւթին հոտով: Անիկա ի յայտ կու գայ ձուկին տարբաղադրումին առաջին իսկ հանգրուանին, երբ տակաւին մարդկային քիթը ոչինչ կը զգայ:

Այլ օրինակ մը՝ տուրմը, որուն պարագային արուեստական քիթը կրնայ գործածուած հունտին տեսակը ճշդել:

Այսօր անիմդանիութերու ճարտարարուեստը *ելեկտրոնիք* «քիթերու» շուկային 50 առ հարիւրը կը ներկայացնէ: Այս կազմածներուն փոքր ծախսը եւ արագութիւնը, ինչ կը վերաբերի ուտեստեղէններու որակը ստուգելու, մրցակցութեան առարկայ են նախկին *թեքնիք*ներու հետ, որոնց կարգին՝ մարդկային քիթեր:

Զանոնք կարելի է գտնել նաեւ քիմիագիտութեան մարզին մէջ, օրինակ՝ հոտերու կապուած օդի ապականումին դէմ պայքարելու համար կամ շպարներու ճարտարարուեստին մէջ՝ անուշահոտերու պատրաստութեան ամբողջ ընթացքին:

Ելեկտրոնիք «քիթերու» կիրարկումի մարզը կը թուի անվերջանալի ըլլալ: Այսօր կը խօսուի «խելացի» փու-

Հոտեր յայտնաբերող կազմածը գիտաշխատանոցին մէջ գործածուող կարեւոր իր մը կը մնայ:

ռերու մասին, որոնք կարողութիւնը պիտի ունենան ինքնաբերաբար մարելու, երբ հաւը անիրաժեշտ չափով եփած է: Անիկա պիտի հակադարձէ միսին «բոյրին»:

Կարգ մը կազմածներու ապահովութեան մարզին մէջ, հոտ չունեցող սակայն մարդուն համար չափազանց վտանգաւոր կազերու յայտնաբերումը աթոռեն բազմաթիւ գործարաններու մէջ գոյութիւն ունի:

Կ'ըսուի, թէ ոստիկանութիւնը ներկայիս փորձարկումի կ'ենթարկէ կազմած մը, որ թմրեցուցիչի կամ պայթուցիկ նիւթերու նման արգիլուած իրեր կրնայ յայտնաբերել:

Վերջապէս, մասնագէտ ճարտարագէտներ կ'առաջարկեն թղթադրամներուն վրայ հոտի մոլեքիւլներով «նշաններ դնել» զանոնք կեղծ թղթադրամներէ զանազանելու համար: Որ մը դրամը կրնայ հոտ ունենալ...

ԶԳԱՑԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻՉԸ

Համակարգիչները մեծ թերութիւն մը ունին, 2000 թուականին նախօրեակին անոնք կոյր, խուլ ու համր կրմնան եւ ոչինչ կրհասկնան մարդկային գոյացումներէն: Մինչդեռ գոյացական տուեալը որեւէ տեսակի հաղորդակցութեան եւ, մանաւանդ, կրթական մարկին մէջ հիմնական դերակատարութիւն ունի:

Այն պահուն, երբ «Միլլիմեսիա» համակարգիչները կր խուժեն տուներէն եւ դպրոցներէն ներս, կանոնք «գոյացական նուագագոյն սպասարկութեամբ» մը օժտելը մեծ կարեւորութիւն կր ստանայ:

Հետազօտողները իրենց աշխատանքները կր կեդրոնացնեն յատկապէս դիմագիծ ճանչնալու, գոյացումները վերլուծելու, ձայնը ճանչնալու եւ խօսքի համադրութիւնը կատարելու կապուած կարելիութիւններուն վրայ:

«Միսիա Լ.Պ»ի պատասխանատու *Ալեքս Փենթլընտ* կ'ուզէ համակարգիչները վերածել մարդկային իսկական օժանդակներու, որոնք կարողութիւնը պիտի ունենան «հասկնալու», թէ ի՞նչ կ'ուզէ գայն գործածողը:

Ճափոնի «Սոնի» ընկերութեան համակարգիչներու գիտաշխատանոցին մէջ Քաթաչի Նակաօ կր միաճուլէ լեգուական եւ ոչ լեգուական տուեալները (ձայնի ելեւէջները, չարժումները, կեցուածքները...), որոնք հաղորդակցութեան մարկին մէջ յաճախ տեղեկութեանց 60 առ հարիւրը կր կազմեն: Ան կ'ըսէ, թէ վաղուան համակարգիչները պէտք է ճանչնան եւ հասկնան այն կացութիւնները, որոնց մէջ կր գտնուին մարդիկ, անոնց նպատակները՝ համաձայն անոնց արտայայտութիւններուն եւ քայլերուն, եւ ըստ այնմ պէտք է կարենան սահմանել յարմար օժանդակութեան գործողութիւնները:

ԱՋՔԻ ԹԱՐԹՈՒՄՈՎ ԳՐԵԼ

«Օպենէրթի Մըշին» ընկերութիւնը ստեղծած է յատուկ միջոց մը, հաշմանդամներուն որոշ ինքնավարութիւն մր տալու համար:

«Այ ափսէս» դրութիւնը աչքի թարթումներով հաղորդակցութեան միջոց մըն է այն անձերուն համար, որոնք ո՛չ կրնան խօսիլ, ո՛չ կրնան իրենց ձեռքերը գործածել:

Գլխուն վրայ գետեղուած կապմած մը կը կրէ չատ փոքր նկարչական մեքենայ մը, որ բիրին չարժումները կ'արձանագրէ: Համակարգիչ մը պաստառին վրայ նայուածքին ուղղութիւնը եւ համակարգիչին մուկին նետը իրարու կր համապատասխանեցնէ: Այս ձեւով հաշմանդամ անձր կրնայ «Փիրսէօրը» նայուածքով տեղափոխել եւ աչքի թարթումով «կոխել» անոր վրայ:

Ան կրնայ այս միջոցով գրել, ինչպէս նաեւ խօսիլ ձայնային սինթիսայզէօրի մը չնորհիւ, տպել եւ նոյնիսկ Ինթըրնէթին կապուիլ:

ՇԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

«Ագդակ»ի մէջ ազգայինի կամ առեւտրական ծանուցումներ երատոսկիզ փափաքողները կը խնդրուին ծանուցումին բնագիրը *ընթեռնլի գիրով* (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ագդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ՀԱՄԱԿԱՐԳԻՉԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԸ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ ՅԱՌԱՋԱՑՆԷ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐԷՆ ՆԵՐՍ

Կրթական մարզի ամերիկացի մասնագէտ Սիմոր Փեփրրթ կ'րսէ, թէ համակարգիչի ժամանակաշրջանը մօտ ապագային պէտք է ազդու կրթութեան ուսանդական ձեւերուն վերջ պիտի տայ՝ անշարժ դասարաններ անպէտք դարձնելով եւ համակարգիչի ծրագիրներ պատրաստող մասնագէտ անչափահասներու սերունդ մը յառաջացնելով: *«Մէսաչուսէց Ինսթիթիւտ Աֆ Թեքնոլոճի»*ի հիմնադիրներէն Փեփրրթ կը խօսէր Հոկտեմբերին Ֆրանսիֆորթի գիրքի տարեկան տօնավաճառին: Անոր համաձայն, համակարգիչներով տարուած անչափահասները եւ անոնց ծնողները պիտի պարտադրեն դպրոցներուն, որպէսզի կրթութեան հանդէպ իրենց մօտեցումը յեղաշրջեն:

Ժամանակացոյցեր եւ տարիքի կապուած բաժանումները իվերջոյ պիտի փոխարինուին անչափահասներու «համայնքներով», որոնք գործօն մասնակցութիւն պիտի բերեն համակարգիչին օգտագործմամբ ծրագիրներու պատրաստութեան՝ *հիւկարոնիք* միջոցներով տեւական կապի մէջ մնալով երէցներուն հետ, կը յայտնէ Փեփրրթ:

Ապագայի դպրոցին մէջ, կ'րսէ մասնագէտը, ճիւրի ատենդական գանազանումը պիտի անհետանայ: Փոխարէնը, երիտասարդները պիտի աշխատին երկար տեւողութեան վրայ անձնական ծրագիրներու վրայ, տարբեր մարզերու մէջ՝ բուռն բանութիւն, արուեստ կամ պատմութիւն, հարցերու առնչութեամբ երբ տակաւին հետաքրքրութեան չարմարելով:

Ըստ Փեփրրթի, երիտասարդները ներկայիս դպրոց կ'ուտեն, ոչ թէ որովհետեւ պատերը դժուարին են, այլ որովհետեւ անիկա ճանճրացուցիչ է:

Ան կ'ըսէ, թէ ներկայիս *Լ.Մ.Այ.Թի*ն ճնուած է ծրագրի մը, որ 8 եւ 9 տարեկան երեխաներու կը տրամադրէ համակարգիչներու ծրագրիրներ մշակել, որպէսզի անոնք կարենան իրենց սեփական համակարգչային խաղեր ստեղծել: Անոնք իրենց երէցներէն 20էն 100 անգամ աւելի արագ ծրագիրներ կը մշակեն, կը յայտնէ Փեփրրթ: Ծրանսիֆորթի գիրքերու տօնավաճառը շնչար դրած էր մօտ 130 հազար տոլար՝ ուսանողներու համար ծրագրեր գրելու մրցոյթի մը համար:

Միլլիմեսիա ծրագիրներու վրայ: Ներկայիս անիկա *հիւկարոնիք* երատարարութեան աշխարհի մեծագոյն տեւտրական տօնավաճառն է:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԸ ՅԱՐՄԱՐԵՑՆԵԼ ԻՆԹԸՐՆԷԹԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԻՆ

Եւրոպական Խորհուրդը Հոկտեմբերին կոչ կ'ուղղէր Եւրոպական Միութեան, որպէսզի անմիջական բայլերու դիմէ իր դպրոցները *Ինթըրնէթի* ժամանակաշրջանին յարմարեցնելու համար, այլապէս անիկա կրնայ կրթական մարզին մէջ ամերիկեան տիրապետութեան վտանգը դիմագրաւել:

Հեռագօտութեան եւ կրթական պատասխանատու Իւան Բրէսան օրին կ'րսէր, թէ պէտք է անյապաղ, որ Եւրոպական դպրոցները շատ եան կր մնան «այլ տեղեր արձանագրուող յառաջդիմութիւն»:

Հաղորդակցութեան մր մէջ Եւրոպական Խորհուրդը առաջարկած է միջոցառումներու ծրագիր մր, որուն նպատակն է դասարաններուն մէջ համակարգիչներու, *«Մի-Տի-Ռոմ»*ներու եւ *Ինթըրնէթի* գործածութեան թափ տալ:

Ան բաւած է, թէ գոյութիւն ունեցող եւրոպական փոնտերը այդ գործին պիտի յատկացնեն՝ կոչ ուղղելով անձնական մարզի ճարտարարուեստին, որպէսզի պետական իշխանութիւններուն միանայ այս ծրագիրը փիւնանսաւորելու համար:

Պատրաստեց՝ **Ս. Ա. ՊՈՅԱՃԵԱՆ** (Աղբիւրներ՝ *«Ռէօթըր»*, *«Միամիս Է Ամերիքա»*, *«Միամիս Է Վի»*)

Մարզական Մարզական

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼ

– ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ ԳԱԳԱԹԻ ՄՐՑՈՒՄԸ՝ ՖԷՅԷՆՈՒՐՏ – ԱՅԱՔՍ ՎԵՐՋ ԳՏԱՒ 2 – 2 ԱՐԴԻՒՆՔՈՎ – ՌԷԱԼ ՄԱՏՐԻՏ ԳՐԱՒԵՑ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԴԻՐՔԸ

Աթլեթիքօ Պիլպաոյի մարզիչ՝ Լուիս Ֆեռնանտէս, որ շատ ուրախ մնաց իր մարզիկներուն արձանագրած արդիւնքէն:

Առաջին 15 վայրկեաններուն երեք փեներ բաւական մրցնցեց Հոլանտայի գագաթի Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ - Այաքս Ամստերտամ (2 - 2) մրցումին հանդիսատեսները:

Երկրորդ վայրկեանէն ծանր փաւլ մը՝ նիճերիացի Թրժանի Պապաժիտայի դէմ եւ փաթրիք Քլուվէրթ նպատակին հասցուց առաջին փեներ: Երկու վայրկեան ետք, այս անգամ Ֆէյէնուրտի չուէտացին՝ Հէնրիք Լարսոն կետին բերուեցաւ Պոկարտի կողմէ եւ վերերան Ռոնալտ Քէօման նշանակեց Ֆէյէնուրտի հաւասարութեան կոյր:

15րդ վայրկեանին, Ֆէյէնուրտէն Քլաէս ձեռքով դպաւ գնդակին: Դարձեալ փեներ մը եւ Ռոնալտ Տր Պոէր նշանակեց Այաքսի երկրորդ կոյր: Վայրկեան մը ետք, Քէօմանի ապատ հարուածը դպաւ բերդի սիւնին, բայց Պերնարտ Շուիթման վրայ հասաւ եւ գլխու հարուածով նշանակեց հաւասարութեան կոյրը:

Ատկէ ետք ոչ մէկ նորութիւն: Մրցումը վերջ գտաւ 2 - 2 արդիւնքով:

Փ.Ս.Վ. Այնտհովըն մնաց առաջին դիրքին վրայ, 2 - 0 արդիւնքով յաղթելէ ետք ԱԶ, 67 Ալքմաարին: Մարսելյս եւ Սթամ նշանակեցին կոյրերը, 7րդ եւ 37րդ վայրկեաններուն:

ԴԱՍԱԽՕՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1.- Փ.Ս.Վ. Այնտհովըն	39
2.- Ֆէյէնուրտ	36
3.- Թրվենթէ	31
4.- Կրաաֆշափ	30
5.- Այաքս	28
.....	
16.- Ուիլեմ Թիլպուրկ	16
17.- Սիթար	16
18.- Վաալվիք	11

ՍՊԱՆԻԱ

Սպանիոյ ախոյեանութեան 14րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարագրլուխի դիրքը գրաւող Պարսելոնա 2 - 1 արդիւնքով պարտութիւն մը կրելէ ետք Աթլեթիքօ Պիլպաոյէն, նահանջեց Բ. դիրքին, իր տեղը գիջելով Ռէալ Մատրիտի, որ իր դաշտին՝ «Սանթիակօ Պեռնապէօ»ի մէջ 4 - 2 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Վալենսիան:

Պարսելոնա մէկ կէտով պիտի վերադառնար Աթլեթիքօ Պիլպաոյի դաշտին, եթէ կորսուած վայրկեաններուն, պրազիլիացի Ռոնալտոյի գլխու հարուածը մտնէր դաշտին տէրերուն բերդէն ներս: անոր հարուածը գսպուեցաւ բերդին սիւնին կողմէ: Ապկայրտօ Ֆեռնանտէս (25րդ) բացաւ մրցումին հաշիւը, բայց Խոսէ Մարի Կարսիա (62րդ) եւ Խուլէն Կէօրերօ (75րդ) նշանակեցին փարիզ Ս. Ժ.ի նախկին մարզիչ Լուիս Ֆեռնանտէսի կատմին 2 կոյրերը:

Խուլիօ Սալինաս, որ նշանակեց Սփորթինկ Խիխոնի 2 կոյրերը:

Այսպէսով, Պարսելոնա ոչ միայն նահանջեց Բ. դիրքին, այլ կրեց այս եղանակի իր առաջին պարտութիւնը:

Ռէալ Մատրիտ 4 - 2 արդիւնքով կարեւոր յաղթանակ մը տարաւ Վալենսիայի վրայ, որուն մարզիչը՝ արժանթինցի Խորխէ Վալտանօ, իր առաջին մրցումը կը կատարէր իր նոր կազմին հետ:

Մրցումին աստղն էր խրուանթ յառաջապահ Տաւոր Սիւքէր, որ հէթ-թրիք մը իրագործեց 19րդ, 24րդ եւ 60րդ վայրկեաններուն, իսկ Ռաուլ Կոնսալէս նշանակեց 4րդ կոյրը (75րդ): Մրցումին ներկայ էին 95 հազար հանդիսատեսներ:

Ինթէրի այս հաւասարութիւնէն միակ օգտուողը եղաւ Վիչենցա, որ իր 94 տարուան պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով գրաւեց Ա դասակարգի ախոյեանութեան պարագլուխի դիրքը:

Բ. դիրքը գրաւեց Պոլոնիա, որ 3 - 1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Աթալանթան:

Եուվենթուս չարաթաւերջին մրցումէ չկատարեց, որովհետեւ ան այժմ կը գտնուի Թոքիո, «Ինթերքոնթինենթըլ» բաժակի մրցումին մասնակցելու համար Ռիվըր Փլէյթի դէմ:

Ստորեւ՝ 10րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները:

Պոլոնիա - Աթալանթա 3 - 1
Քալիարի - Նափոլի 1 - 1
Ֆիորենթինա - Փիաչենցա 1 - 1
Լացիո Ռոմա - Սամտորիա 1 - 1
Փարմա - Ա.Ես Ռոմա 0 - 0
Փերուճիա - Վերոնա 3 - 1
Վիչենցա - Ռեճիանա 2 - 0
Ա.Սէ Միլան - Ինթէր Միլան 1 - 1

ԴԱՍԱԽՕՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1.- Ռէալ Մատրիտ	32
2.- Պարսելոնա	31
3.- Տեփորթիւօ Քորունա	30
4.- Ռէալ Պեթիս	26
5.- Աթլեթիքօ Պիլպաօ	24
.....	
20.- Ռէալ Սարակոսա	11
21.- Հերքիւլէս	8
22.- Էքսթրեմատուրա	6

ԻՏԱԼԻԱ

Իտալիոյ ախոյեանութեան 10րդ հանգրուանի մրցումները իրարու դէմ հանեցին Միլանս քաղաքին երկու կազմերը՝ Ա.Սէ Միլանն ու Ինթէր Միլանը:

Տերպիի այս մրցումը վերջ գտաւ 1 - 1 արդիւնքով: Ռոպերթօ Պաճիս նշանակեց Ա.Սէ Միլանի կոյրը (4րդ), իսկ Եուրի Ճորքայֆ՝ Ինթէրի հաւասարութեան կոյրը (12րդ, փեներով): Մրցումին ներկայ էին 80 հազար հանդիսատեսներ:

Ինթէրի այս հաւասարութիւնէն միակ օգտուողը եղաւ Վիչենցա, որ իր 94 տարուան պատմութեան մէկ առաջին անգամ ըլլալով գրաւեց Ա դասակարգի ախոյեանութեան պարագլուխի դիրքը:

Բ. դիրքը գրաւեց Պոլոնիա, որ 3 - 1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Աթալանթան:

Եուվենթուս չարաթաւերջին մրցումէ չկատարեց, որովհետեւ ան այժմ կը գտնուի Թոքիո, «Ինթերքոնթինենթըլ» բաժակի մրցումին մասնակցելու համար Ռիվըր Փլէյթի դէմ:

Ստորեւ՝ 10րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները:

Պոլոնիա - Աթալանթա 3 - 1
Քալիարի - Նափոլի 1 - 1
Ֆիորենթինա - Փիաչենցա 1 - 1
Լացիո Ռոմա - Սամտորիա 1 - 1
Փարմա - Ա.Ես Ռոմա 0 - 0
Փերուճիա - Վերոնա 3 - 1
Վիչենցա - Ռեճիանա 2 - 0
Ա.Սէ Միլան - Ինթէր Միլան 1 - 1

ԴԱՍԱԽՕՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1.- Վիչենցա	20
2.- Պոլոնիա	19
3.- Ինթէր Միլան	19
4.- Եուվենթուս	16
5.- Նափոլի	16
.....	
17.- Վերոնա	6
18.- Քալիարի	4

ՖՐԱՆՍԱ

Օգտուելով Մարսէյի հետ փարիզ Սէն Ժերմէնի արձանագրած հաւասարութենէն, Մոնաքօ մէկ կէտ ետ կը մնայ մայրաքաղաքի կազմէն:

Փարիզի կազմը ճնշեց հարաւի կազմին՝ Մարսէյի վրայ, սակայն գերմանացի բերդապահ Անտրէաս Քէոփքէի պաղարիւնութիւնն ու ճշգրտութիւնը մնացին անգիջող եւ մրցումը վերջ գտաւ 0 - 0:

Մոնաքօ իր դաշտին վրայ 2 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Նանսին: Պրազիլիացի Անտերսոնի մէկ գօրաւոր հարուածը վերստին դաշտ դրկուեցաւ բերդին սիւնին կողմէ. Նիճերիացի Վիքթոր Իքփիպա վրայ հասնելով, նշանակեց առաջին կոյրը՝ Լօրէնի չրջանի կազմին դէմ, 36րդ վայրկեանին: Ասիկա Իքփիպայի այս տարեշրջանի եօթներորդ կոյնն էր:

Սկովտիացի ճոն Քոլինզ 62րդ վայրկեանին նշանակեց երկրորդ կոյր, ապատ հարուածէ մը ետք:

Երրորդ դիրքին վրայ կը գտնուի Պասթիա՝ Քորսիքայի կազմը, որ Սէն Ժերմէնէն վեց կէտ պակաս հաւաքած եւ 33 կէտով կը գրաւէ երրորդ դէմքը:

Եուրի Ճորքայֆ, որ նշանակեց Ինթէր Միլանի հաւասարութեան կոյրը:

Պաքայաքս՝ 33րդ եւ 63րդ վայրկեաններուն նշանակեցին Մոնփելիէի կոյրերը:

Փեներով հարուստ էր Լանս - Մարսպպուր (1 - 2) մրցումը: Յետսապահ Ֆրետերիք Տրհիւ 4րդ անգամ ըլլալով փեների մը իր նպատակին հասցուց: Մարսպպուրին առաջին կոյրը նշանակեց Տաւիտ Զիմալ, 54րդ վայրկեանին, իսկ 67րդ վայրկեանին Ժերար Պաթիքլ նշանակեց փեներին:

Քանն եւ Քան իրարու դէմ մրցեցան առաջինին դաշտին վրայ եւ Քանն երկու կոյ նշանակեց չնորհիւ Սամոսի Ապուի եւ Լօրան Լրրուայի, 25րդ եւ 78րդ վայրկեաններուն:

Վերջապէս Պրեթաները չրջանի երկու կազմերը կենկան եւ Ռէն իրարու դէմ մակատեցան: կիւարէ չկրցաւ կոյ նշանակել: Մարկք Եուվիաքի կոյր, 26րդ վայրկեանին, բաւարար եղաւ, որ կենկան յաղթական դուրս գայ:

Մրցումներուն թեքնիք արդիւնքներն են.-

Փարիզ Ս.Ժ. - Մարսէյ 0 - 0
Սեր - Պասթիա 1 - 2
Մոնաքօ - Նանսի 2 - 0
Լիոն - Պորտօ 2 - 2
Մէս - Նիս 1 - 0
Լը Հաւր - Լիլ 0 - 0
Կենկան - Ռեն 1 - 0
Մոնփելիէ - Նանթ 2 - 2
Լանս - Սթրազպուր 1 - 2
Քաեն - Քան 2 - 0

ԴԱՍԱԽՕՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1) Փարիզ Ս. Ժ.	39
2) Մոնաքօ	38
3) Պասթիա	33
4) Պորտօ	31
5) Մէս	31
.....	
18) Քան	16
19) Նանսի	12
20) Նիս	10

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Երբ էլպրը առաջին վայրկեանին նշանակեց Շթուտկարթի կոյրը, Տուիգպուրկի դէմ մրցումին, այս վերջինին դաշտին վրայ, կը կարծուէր, թէ հարաւի կազմը կոյերու փառատօն մը պիտի ներկայացնէր: կոյր մնաց որ: Տուիգպուրկ երեք կոյ նշանակեց Օսթհոֆի, Վանայի եւ Յեյցրի միջոցաւ, 7րդ, 49րդ եւ 78րդ վայրկեաններուն:

Այս պարտութիւնը պատճառ դարձաւ, որ Շթուտկարթ փոխադրուի երկրորդ դիրքին: Պայէրն Միւնիխ գրաւ առաջին դիրքը, երկու կէտի առաւելութեամբ: Պայէրն 2 - 1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Հանգա Ռոսթոքը: Մարիս Պագլրը նշանակեց Պայէրնի երկու կոյրերը, 31րդ (փեներով) եւ 43րդ վայրկեաններուն, իսկ Նիճերիացի Ճոնաթան Աքփոպորիկ՝ Ռոսթոքի կոյրը, 64րդ վայրկեանին:

Տպաւորիչ էր Պագլրրի երկրորդ կոյրը, 25 մ. հեռաւորութենէն: Փեների մը չնորհուեցաւ Քլինսմանին, դէմ ֆաուլէ մը ետք:

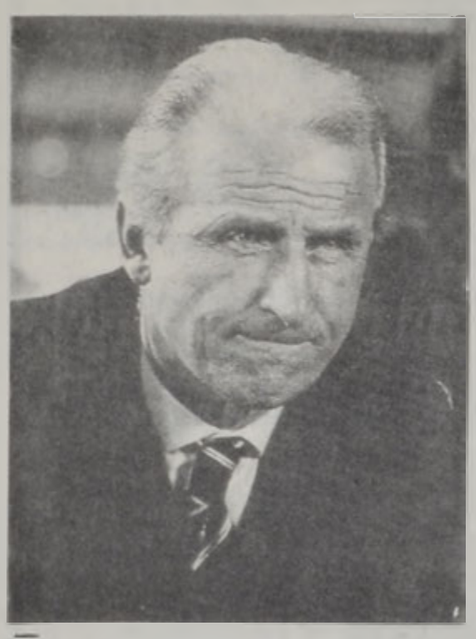
Հակառակ արձանագրուած յաղթանակին, Պայէրնի մարգիչը դժգոհ հեռացաւ դաշտէն: Իտալացի Ճիովաննի Թրափաթոնիի համար միայն մրցումին քսան վայրկեանները հետաքրքրական եղած էին: «Խումբը ջղային էր եւ լաւ չկրցանք խաղալ», ըսաւ Թրափաթոնի:

Տասմրցում անպարտելի մնացած Պայէրն Լեւերքուզրն պարտուեցաւ Համպուրկի մէջ, տեղւոյն Զանքթ Փաուլիէն, 3 - 1 արդիւնքով: Թրուլսրն, Տրիլրր եւ Վէօրնց սխալմամբ իր բերդէն ներս, նշանակեցին երեք կոյրերը, 7րդ, 15րդ եւ 79րդ վայրկեաններուն: Իսկ պրագիլիացի Սերժիս Ռ7րդ վայրկեանին Լեւերքուզրնի միակ կոյրը:

Պորուսիա Տորթմունտ գրաւեց երրորդ դիրքը, 4 - 0 արդիւնքով «ընկդմելէ» ետք Վերտրր Պրեմրնր, այս վերջինին նաւահանգիստին մէջ: Զուիցերիացի Սթեֆան Շափուիգա 30րդ վայրկեանին նշանակեց Տորթմունտի առաջին կոյր, իսկ Հայքօ Հերիչ՝ 35րդ եւ 39րդ վայրկեաններուն միւս կոյրերը: Վերջին կոյր սխալմամբ իր բերդէն ներս կետեղեց Պրեմրնի յետսապահ Հէյմս Փֆայֆրնպերկրր, 63րդ վայրկեանին:

Շալքէ 04, իր կարգին, 4 - 1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց 1860 Միւնիխը: Հոլանտացի Մուլտրր, պելճիքացի Վիլմոց, Անտրպրիկր (փեներով) եւ Մաքս նշանակեցին Շալքէի կոյրերը 14րդ, 37րդ, 72րդ եւ 78րդ վայրկեաններուն, իսկ Վինքլրր՝ 1860 Միւնիխի կոյրը, 45րդ վայրկեանին:

Քունցի եւ վերերան Ռէյնայի կոյրերը բաւարար եղան, որ Արմինիա Պիլեֆէլտ 2 - 0 արդիւնքով յաղթէ Ֆրայպուրկի:

Ճիովանի Թրափաթոնի դժգոհ էր իր մարգիկներէն, հակառակ մրցումին արդիւնքին:

Վերջապէս, հետաքրքրական եղան Քլոյն - Համպուրկ (2 - 2) մրցումը: Առաջին եւ վերջին կոյրերը նշանակեց տեղական կազմը, չնորհիւ աւստրիացի Փոլսթրրիեւկայսմայրրի, 3րդ եւ 83րդ վայրկեաններուն:

8

Մարզական Մարզական

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

77 ՄՐՑՈՒՄԻ ԸՆԹԱՑՔԻՆ 193 ԿՈԼ

Լիբանանի ֆութպոլի ախոյեանութեան 11րդ հանգրուանի աւարտին, 77 մրցումներու ընթացքին 193 կոլ նշանակուած են, միջին հաշուով՝ 2.5 կոլ իւրաքանչիւր մրցումի, որ լաւ միջին մը կրնակատուի։

Արդեօք յառաջապահ գիծի մարգիկները կամ աւելի ճիշդը յարձակողական ֆութպոլը կը յառաջդիմէ, թէ պաշտպանողական գիծի մարգիկները անմակարդակ են։ Հաւանաբար վերջինը աւելի ճիշդ է եւ նկատելի է ազգային խումբին մէջ ալ, ուր պաշտպանողական գիծի լաւ մարգիկները փոքրաթիւ են։

Կոլ-սքորըրներու դասաւորման մէջ, Անսարի յառաջապահ Փիթըր Պրոսպըր 10 կոլով այժմ կը գրաւէ պարագլուխի դիրքը, մանաւանդ Հ.Մ.Ը.Մ.ի վրայ յաղթանակէն ետք, երբ 2 կոլ նշանակած էր եւ եսին ձգած Հ.Մ.Ը.Մ.ական Վարդան Ղազարեանը (8 կոլ) եւ Դրօ Քէհէեանը (7 կոլ)։

Ստորեւ՝ դասաւորումը 11րդ հանգրուանի մրցումներէն ետք.-

1. *Փիթըր Պրոսպըր (Անսար)՝ 10 կոլ։*
2. *Վարդան Ղազարեան (Հ.Մ.Ը.Մ.)՝ 8 կոլ։*
3. *Դրօ Քէհէեան (Հ.Մ.Ը.Մ.)՝ 7 կոլ։*
4. *Ռեմոն Նաժմ (Հ.Մ.Մ.), Ապտլ Լաթիֆ Հրոյս (Հ.Մ.Մ.) եւ Հիշամ Ալի (Ռասինգ)՝ 5ական կոլ։*
7. *Էմանուէլ Հարիս (Սաֆա), Ֆատի Զէյն (Սաժէս), Բարգէն Մելիքեան (Հ.Մ.Մ.), Պիլալ Ֆէյֆէյ (Նըժմէ), Զահէր Այնտարի (Ախա Ահլի Ալէյ), Մալարպի (Պրրժ) եւ Մոհամէտ Խէյրէտտին (Շապաք Սահէլ)՝ 4ական կոլ։*
14. *Աչոտ Բարսեղեան (Սաժէս), Ահմէտ Քրայէմ (Սաժէս), Արմէն Իգիթպաշեան (Հ.Մ.Մ.), Ասաֆ Խալիֆէ (Նըժմէ), Ապտէլ Համիտ Քարաքի (Նըժմէ), Ալի Քագէմ (Նըժմէ), Մելհիմ Համգէ (Անսար), Սալման Ապտէլ Խալէք (Ախա Ահլի Ալէյ), Ահմէտ Խալաֆ (Շեպիպէթ Մագրաս) եւ Ռոպէր Քահուաժի (Շեպիպէթ Մագրաս)՝ 3ական կոլ։*
24. *Սամուէլ Պօղոսեան (Հ.Մ.Ը.Մ.), Վիթալի Ադասեան (Հ.Մ.Մ.), Ուիսամ Ապու Եահիա (Սաֆա), Մոհամէտ Մորթատա (Սաֆա), Եասէր Սիպահի (Սաֆա), Սերգէյ Ալեքսանտրով (Սաժէս), Հսէյն Քիխա (Անսար), Ահմէտ Պուրա (Նըժմէ), Հայտար Հայէք (Նըժմէ), Հիշամ Իպրահիմ (Նըժմէ), Սայիտ Ապուզմունա (Ախա Ահլի Ալէյ), Ֆաուզի Եամմին (Սայամ), Էլի Նաժար (Սայամ), Քյօտ Պու Նաամէ (Սայամ), Սայահ Տալլուլ (Ռիատա Ուալ Ատապ), Քարեքա (Ռիատա Ուալ Ատապ), Ապտէլ Ֆաթահ Սամատ (Ռիատա Ուալ Ատապ), Ապտալլա Մենտս (Շապաք Սահէլ) եւ Եասէր Մանսուր (Շապաք Սահէլ)՝ 2ական կոլ։*

ԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի ելեւմտական շուկային մէջ, դրամանիշերու փոխանցման սակացոյցը հետեւեալն էր երէկ.

Սուրիական ֆունտ	34,50 - 38,50 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	5201,75 - 5205,75 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2187,10 - 2191,50 լ.ո.
Սէուտական ռիալ	412,10 - 416,30 լ.ո.
Սմանեան ռիալ	41,50 - 42,75 լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	424,70 - 428,70 լ.ո.
Եգիպտական կինէ	456,50 - 460,50 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2609,10 - 2613,43 լ.ո.
Գերմանական մարք	1024,10 - 1028,97 լ.ո.
Ֆրանսական ֆրանք	301,10 - 305,04 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	1215,05 - 1219,57 լ.ո.
Կիպրական փաունտ	3382,10- 3386,61 լ.ո.
Իտալական լիր	998,00 - 1002,00 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1550,50- 1558,00 լ.ո.
Քանատական տոլար	1157,10 - 1161,05 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	1258,10 - 1262,38 լ.ո.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	145,000 - 145,900 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	142,500 - 149,500 լ.ո.
Սմանեան մէկ ոսկի	133,500 - 138,500 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	19,650,000 - 20,150,000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ արծաթ	274,500 - 279,500 լ.ո.

Լ.Ո.ԽԱՉԻ «ԿԱՐՍ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ ԷՇՐԵՖԻԷ

ՅԵՏԱՁԳՈՒԱԾ

Լ.Ո.Խաչի էշրեֆիէի «Կարս» մասնաճիւղի ճաշկերոյթը, որ տեղի պիտի ունենար Հինգշաբթի, 28 Նոյեմբերին, ՅԵՏԱՁԳՈՒԱԾ Է ՈՒՐԲԱԹ, 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1996ԻՆ։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Էշրեֆիէի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ դպրաց դասի կազմակերպած վիճակահանութիւնը տեղի ունեցաւ Հինգշաբթի, 14 Նոյեմբեր 1996ին։

Շահող թիւն է 394։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԹԵՆԻՍ

ԿՐԱՖ ՇԱՀԵՑԱՒ «ՉԷՅՍ» ՄՐՑԱՇԱՐՔԸ

Աշխարհի ախոյեանութեան մրցաշարքի րաժակը շահելէ ետք, Փիթ Սամփրաս յայտնած էր, որ իր ասպարէզին ամէնէն տագնապալի տարեշրջաններ բոլորած է, անշուշտ ոչ թենիսի պաշտերուն վրայ, այլ անձնական կեանքին մէջ։

Արդարեւ ան իր յաւագոյն րարեկամը եւ մարգիչը՝ Թիմ Կալիքսրնր կորսնցուցած էր այս տարիներ մահր չատ գէշ ազդեցութիւն ունեցած էր Սամփրասի վրայ։

Իր ասպարէզին ամէնէն ճակատագրական մրցումը կատարելէ անմիջապէս ետք (Պորիս Պեքըրի դէմ. 5 սէր եւ 4 ժամ պայքարելէ ետք), ամերիկացի մարգիկը առաջին հերթին յիշեց իր կեանքի ամէնէն կարեւոր անձերէն մէկը...

«Այս տարի, դաշտէն հեռու կեանքս չատ դժուար եղաւ։ Վստահ եմ, որ թիմ ուրախ պիտի ըլլար, որ կր պայքարիմ մինչեւ յաղթանակ։ Երբ այսպիսի մրցումներ չահիմ, իր րսածները կր յիշեմ։ Տակաւին կր ցաւիմ, բայց պէտք է չարուենակել», րսաւ յուզուած Սամփրաս։

Սամփրաս եւ Պեքըր 4 ժամ տեւող այս մրցումը նկատած էին իրենց ասպարէզի յաւագոյններէն։ Սամփրաս չահած էր 3-6, 7-6, 7-6, 6-7 եւ 6-4 արդիւնքով։

Սամփրաս, իր ագգակիցներ Ճիմի Քոնրրզի եւ Ճոն Մաքընրոյի պէս 4րդ յաջորդական տարին աւարտեց առաջին դիրքին վրայ։

Պեքըր կ'րսէ, որ Սամփրաս պատմութեան յաւագոյն թենիսմէններուն կարգին պէտք է դասուի։

«Ես տարիներ առաջ րսած էի, թէ այս տղան եթէ չարունակէ իր այս մակարդակին վրայ, աւելի կրնայ ունենալ դառնալու յաւագոյնր», րսաւ 3 անգամ Ուիմպըլտընի ախոյեանր։

●*Ագգկանց «Չէյս» թենիսի մրցաշարքի աւարտական մրցումին, թիւ 1 թենիսաւումըն Շթեֆի Կրաֆ (Գերմանիա) 3 ժամ պայքարեցաւ պարտութեան մատնելու համար 16 տարեկան գուիցերիացի խոստմնալից Մարինա Հինգիսր, 6-3, 4-6, 6-0, 4-6 եւ 6-0 արդիւնքով։*

Նիւ Եորքի մէջ տեղի ունեցած այս «Մասթրրզ» մրցաշարքի րաժակր՝ կրաֆ յաջորդարար 2րդ տարին ըլլալով կր չահէր։ Ան անցեալ տարի նոյնպէս 5 սէթով պարտութեան մատնած էր իր ագգակից Անքր Հիւպըրը։

Անփորձ Հինգիս 4րդ եւ 5րդ սէթին քանի մր անգամ պրկում ունեցաւ, բայց չարունակեց մրցումր։ Կրաֆ 500 հագար ամ. տոլար չահեցաւ եւ այս տարուան իր եկամուտր հասցուց 2.5 միլիոն ամ. տոլարի, իսկ Հինգիս՝ 250 հագար ամ. տոլարի։

ՄԻՋ-ՑԱՄԱՓԱՄԱՍԱՅԻՆ ԲԱԺԱԿՈՒՄ

ԱՅՍՕՐ ԵՈՒՎԵՆԹՈՒՍ - ՌԻՎԸՐ ՓԼԷՅԹ

Այսօր, Թոքիոյի մէջ (Ճափոն) տեղի պիտի ունենայ աշխարհի ակումբներու րաժակի, աւելի ծանօթ՝ միջ-ցամաքամասային րաժակի մրցումը (Թոյոթա Քափ), Եւրոպայի ախոյեան Եուվենթուսի (Իտալիա) եւ Լիպերթատոր րաժակի (Հարաւային Ամերիկայի) ախոյեան Ռիվըր Փլէյթի (Արժանթին) միջեւ։

«Եուվէ»ի մարգիչ Մարչելլօ Լիփի չատ հաւանարար դաշտ ներկայացնէ նոյն կազմը, որ չարաթ մր առաջ պարտութեան մատնած էր Մանչեսթրը Եունայթըտը։

Լիփի իր վերջին փորձերուն դուրս ձգած էր Ալէն Պոգոսիչը եւ Զինետին Զիտանը, որոնք վիրաւոր էին։ Անոնք հանգիստ ըրին եւ այսօր դաշտ պիտի վերադառնան։

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

ՇԻՔԱԿՕ ՊՈՒԼԶ... ՊԱՐՏՈՒԵՑԱՒ

Կիրակի օր, Էճ. Պի. Էյ.ի մրցումներուն, Շիքակօ Պուլզ իր 13րդ մրցումին պարտութիւն մր կրեց Եութա Ճէզզն, որ իր 10րդ մրցումին իր 8րդ յաղթանակը արձանագրեց։ Շիքակօ 3 յաղթանակի պէտք ունէր, հասնելու համար տարեսկիզբին իրերայաջորդ յաղթանակներու մրցանիշին (15)։

Մայքըլ Ճորտըն 44 կէտ նշանակեց, բայց Տենիս Ռոտմըն (10 ռիպաուընտ) վիրաւորուեցաւ եւ հեռացաւ դաշտէն, ինչ որ ագդեց Շիքակոյին։ Քարլ Մալոն (36 կէտ), Պրայըն Ռասր եւ Ճէֆ Հորնաչէք (17ական կէտ) եղան յաւագոյն սքորըրները, մինչ Ճոն Սթաքթըն (12 կէտ եւ 13 վճռական փոխանցում) իր դերը ունէր այս յաղթանակին։

«Չկրցանք մրցումին դեկր ձեռք առնել, որովհետեւ 5 հոգի կինք Ցի դէմ։ Ես այսպէս կը մտածեմ», րսաւ Ռոտմըն, մրցումէն ետք։

ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐԸ

Հիւսթըն Ռոքէթց - Կոլտըն Սթէյթ Ուորիըրզ 120-115 (յետ երկարաձգումի)
Սթլանթա Հոքս - Թորոնթօ Ռեփթըրզ 91-88
Զարլոթ Հորնէթց - Տիթրոյիթ Փիսթընզ 93-85
Օրլանտօ Մեճիք - Ինտիանա Փէյսըրզ 76-73
Նիւ Ճըրզի Նէթց - Տալաս Մեւրիքս 114-91
Ֆիլատելֆիա 76ըրզ - Նիւ Եորք Նիքս 109-92
Մինեսոթա Թիմպըրվուլվզ - Լոս Անճելըս Քլիփըրզ 98-96
Ուաշինկթըն Պուլէթց - Միլուոքի Պաքս 95-90
Եութա Ճէզ - Շիքակօ Պուլզ 105-100
Փորթլենտ Թրէյլ Պլէյզըրզ - Տենվըր Նակէթց 105-65

Երկկ արժանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքները.-
Քլիվլենտ Քեւելիրզ - Սաքրամենթօ Քինկզ 103-74
Պոսթըն Սելթիքս - Տալաս Մեւրիքս 105-91
Սիեթըլ Սիւփըրսոնիքս - Նիւ Եորք Նիքս 102-92
Մայեմի Հիթ - Ֆէօնիքս Սանզ 87-84
Վենքուվըր Կրիզլիզ - Լոս Անճելըս Լէյքըրզ 90-85
Քովենթրի - Ասթոն Վիլա 1 - 2
Լայսթըր - Էվըրթըն 1 - 2
Լիվըրփուլ - Ուիմպլըլտըն 1 - 1
Միտըլզպրօ - Մանչեսթըր Եունայթըտ 2 - 2
Սաութհեմբթըն - Լիթ 0 - 2
Սանտըրլենտ - Շեֆիլտ Ուենզտէյ 1 - 1
Ուէսթ Համ - Տերպի 1 - 1
Արսենալ - Թոթենհամ 3 - 1

ԴԱՍԱԿՈՐԴՈՒՄ

	ԿԷՏ
1) Նիւքէսըլ	29
2) Արսենալ	28
3) Լիվըրփուլ	28
4) Ուիմպլըլտըն	25
5) Չելսի	24
6) Էվըրթըն	23
7) Մանչեսթըր Եունայթըտ	23

Չելսի - Նիւքէսըլ 1 - 1

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼ

- ՀՈԼԱՆՏԱՑԻ ԳԱԳԱԹԻ ՄՐՑՈՒՄԸ ՖԷՅԷՆՈՒՐՏ - ԱՅԱՔՍ...

Սթէն քոլիմոր

Մրցումներուն թեքնիք արդիւնքներն են։

Տուիզպուրկ - Շթութկարթ 3 - 1
Զանքր Փաուլի - Լեւերքուզըն 3 - 1
Վերտըր Պրեմըն - Տորթմունտ 0 - 4
Շալքէ 04 - 1860 Միւնիխ 4 - 1
Արմինիա Պիլըֆելտ - Ֆրայպուրկ 2 - 0
Պայերն Միւնիխ - Հանգա Ռոսթոք 2 - 1
Ֆ.Ք. Քէօլն - Ս.Վ. Համպուրկ 2 - 2

ԴԱՍԱԿՈՐԴՈՒՄ

	ԿԷՏ
1) Պայերն Միւնիխ	32
2) Շթութկարթ	30
3) Տորթմունտ	30
4) Լեւերքուզըն	30
5) Քէօլն	26
.....	
16) Տիւսըլտորֆ	15
17) Ֆրայպուրկ	13
18) Հանգա Ռոսթոք	12

ԱՆԳԼԻԱ

Անգլիոյ ախոյեանութեան 14րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքը գրաւող Նիւքէսըլ Եունայթըտ 1 - 1 արդիւնքով հաւասարութիւն մր արձանագրեց Չելսիի հետ, այս վերջինին դաշտին վրայ։

Նիւքէսըլն դաշտ վերադարձած էր յառաջապահ Այէն Շիրըր, որ նշանակեց իր կազմին հաւասարութեան կոլը (41րդ)։ Իտալացի Ճիանֆրանքօ Ցոլա 24րդ վայրկեանին բացած էր մրցումին հաշիւը։

Նիւքէսըլի արձանագրած հաւասարութենէն օգտուողը եղաւ Արսենալ, որ իր ունեցած աւելի լաւ կոլ - էվըրէնին պատճառով գրաւեց երկրորդ դիրքը եւ

Ռաւանելի

այժմ միայն կէտի մր տարբերութեամբ ետ է Նիւքէսըլէն։

Արսենալ, որ իր դաշտին վրայ կր հիւրընկալէր Թոթենհամը, 3 - 1 արդիւնքով կարեւոր յաղթանակ մը արձանագրեց։ Իան Ռայթ (փեւալթիով՝ 28րդ), Թոնի Ատրմց (88րդ) եւ Հոյանտացի Տենիս Պերկքամփ (90րդ) նշանակեցին Արսենալի կոլերը, իսկ Ենտի Սինթրն նշանակեց Թոթենհամի միակ կոլը (57րդ)։

Գ. դիրքը գրաւող Լիվըրփուլ 1 - 1 արդիւնքով հաւասարութիւն մր արձանագրեց Զելսիի հետ։

Տենիս պերկքամփ

նագրեց իր հիւրին՝ Ուիմպլտընի հետ։

Սթէն Քոլիմոր առաջին վայրկեանին նշանակեց մրցումին կոլը, բայց Նորվեկիացի Օյվինտ Լէոնհարտսըն նշանակեց Ուիմպլտընի հաւասարութեան կոլը (67րդ)։ Մրցումին ներկայ էին աւելի քան 39 հագար հանդիսատեսներ։

Դրդ դիրքը գրաւող Նոթինկհամ Ֆորէսթ, որ իր դաշտին վրայ կր հիւրընկալէր նախավերջին դիրքը գրաւող Պէլֆաստրնը, դժուարութեամբ հաւասարութիւն մր խլեց իր հիւրէն (2-2)։ Փիրս (43րդ՝ փենալթիով) եւ Քուփըր (90րդ) նշանակեցին Ֆորէսթի կոլերը, իսկ Կէյկըր (54րդ) եւ Ուիլքոքս (57րդ) Պէլֆաստրնի կոլերը։

Ստորեւ՝ 14րդ հանգրուանի մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները։

Քովենթրի - Ասթոն Վիլա 1 - 2
Լայսթըր - Էվըրթըն 1 - 2
Լիվըրփուլ - Ուիմպլըլտըն 1 - 1
Միտըլզպրօ - Մանչեսթըր Եունայթըտ 2 - 2
Սաութհեմբթըն - Լիթ 0 - 2
Սանտըրլենտ - Շեֆիլտ Ուենզտէյ 1 - 1
Ուէսթ Համ - Տերպի 1 - 1
Արսենալ - Թոթենհամ 3 - 1

ԴԱՍԱԿՈՐԴՈՒՄ

	ԿԷՏ
1) Նիւքէսըլ	29
2) Արսենալ	28
3) Լիվըրփուլ	28
4) Ուիմպլըլտըն	25
5) Չելսի	24
6) Էվըրթըն	23
7) Մանչեսթըր Եունայթըտ	23

Շիրըր վերադարձաւ... եւ կոլ նշանակեց։

Հ. ԳԱՐԱԿԵՕԶԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿ
ՊԵՅՐՈՒԹ-ԼԻԲԱՆԱՆ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԱՀԻՏ ԴԱԻԻԹԵԱՆ

(ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ ՌԱԶՎԻՐԱՑ ՀԱՅՈՒՀԻՆ)

ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Երեքշաբթի, 26 Նոյեմբեր 1996, կէսօրէ ետք ժամը 5ին, Գարակէօզեան կեդրոնին մէջ, պրն. Նուպար Դաւիթեանի ներկայութեամբ: Հեռաձայն 263030:

Հրաւէր

Հ. Հ. Բ. Հ. ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏԻՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՇՐՋ. ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՐԳԱՆՔԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Նուիրուած՝

ՎԱՍՏԱԿԱՒՈՐ ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՎԱՉԳԷՆ ԷԹԻԵՄԵՋԵԱՆԻ

ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Նախագահութեամբ՝

ՀՈԳՇ. Տ. ԳԵՂԱՄ ՎՐԴ. ԽԱՉԵՐԵԱՆԻ

(Առաջնորդական Տեղապահ Լիբանանի Հայոց Թեմի)

Երեքշաբթի, 26 Նոյեմբեր 1996, երեկոյեան ժամը 8ին, Յակոբ Տէր Մելքոնեան սրահին մէջ:

ԲԱԽՏԱԻՈՐՈՒԱԾ

Տէր եւ տիկին
Թորոս եւ Զանի
Մեսրոպեան

բախտաւորուած են առնելիեկ աղջիկ
զաւակով մը

ՄԵՂՐԻ

23 Նոյեմբեր 1996

ԾԱԽՈՒ ԿԱՄ ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

●Ժէլ Էլ Տիպի մէջ, 3 ընդ. սենեակ, հիւրասրահ եւ ճաշարան, կահաւորուած: Հեռ. 415783:

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱԶԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ՝

ԱՖՀԻԼի մօտ

●ՆՈՒԱՃԱԳՈՅՆ սակերով
●ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խնամք
●վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից, Հեռ. 263324

ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՒՅ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)

Կրնաս պատահիլ քանի մը ջղագրգռող հարցեր, բայց պիտի կարենաս համբերութեամբ շրջանցել այդ հարցերը: Ամէն խօսքի ականջ մի՛ տար:

ՅՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)

Միրայիի հարցերը պիտի կարգադրուին, զոյգերը պիտի կարենան կատարել իրենց փափաքները: Նուրբ կարծրատած խնդիրներ պիտի լուծուին շնորհիւ ձեր փափկանկատութեան ու օրուան շնորհարեր բախտին:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)

Վէճ մը պիտի ունենաս ձեր բարեկամին կամ բարեկամուհիին հետ, բայց ճոյն այդ վէճը ճամբայ պիտի բանայ հաշտութեան, ու պիտի կարենաս երկուքով նոր ծրագիրներ մշակել ձեր ապագային համար:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)

Հանգիլ պիտի անցնին օրը, երէկ բլլաք ինչ մը համարձակ ու յանդուգն: Պիտի յղանաս օգտաշատ միտք մը, բայց հարկ է զայն ներկայացնէիք հաջտարար՝ ձեր շրջապատին: Կրնաս նկատուիլ ձեր գրասենեակին կամ աշխատանոցին ատաղձ:

ԱՌԻՒԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)

Բացէ՛ ձեր աչքերը ու իր բոլորին մէջ իսկ բռնեցէք «փախչող» բախտը: Շան պիտի ապահովէ ու պիտի գտնաս:

ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)

Լաւ ու շինիչ գաղափարներով պիտի յորդի ձեր օրը. ամէն մարդ պիտի օգտուի ձեր այս միտքերէն: Մարդերի շրջապատութիւն պիտի յայտնեն ձեզի:

ԿՇԻՌ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)

Ձամբորդելու ծրագիր մը կը գծուի ձեր միտքին մէջ, կամ գործի բերմամբ տեղափոխութիւն մը կրնաք ունենալ: Նպաստաւոր արդիւնքի մը կրնաք յանգիլ:

ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)

Մի՛ վարանիր ձեր բախտը փորձելու այսօր՝ վիճակահանութեան առնս մը գնելով կամ այլապէս: Երկիւղը պիտի ժպտի ձեզի այսօր:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)

Ամուրիներ կրնան այսօր ունենալ հանդիպումներ: Այս կը նշանակէ, որ պիտի կարենաք յաջողիլ ձեր զգացումները արտայայտելու փոխարէնը՝ սիրուիլ... երանելի է իրատամբ:

ԱՅԾԵԼՋԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)

Փափուկ հարց մը կարգադրելու համար պիտի ասպիւիճ տեղափոխութիւն մը կատարել: Օրը պիտի բլլայ օգտաշատ հարցերու ճիւնարկման յարմարագոյն առիթ:

ԾՈՎԱՆՈՑՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)

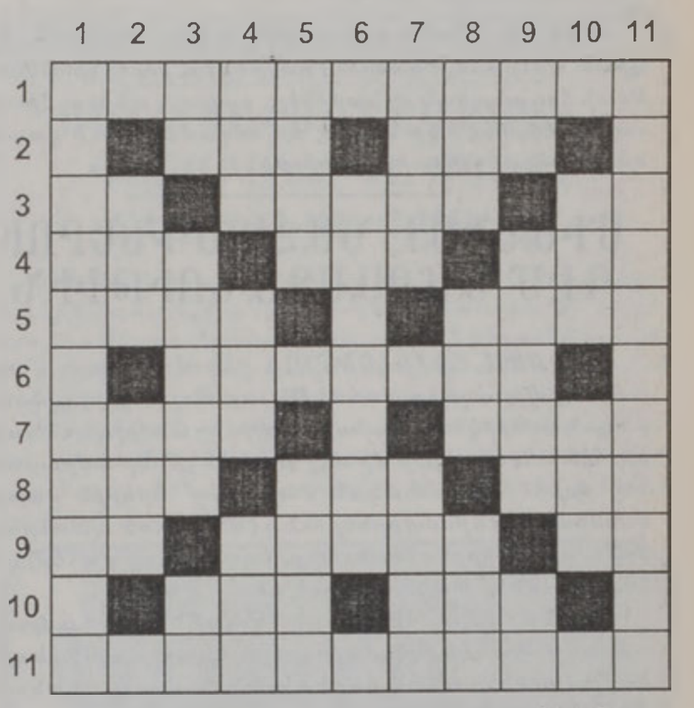
Բախտաբեր կրնայ բլլալ օրը՝ նիւթական շահ ապահովելու տեսակէտով: Կրնաք ձեր բախտը փորձել անմեղ բախտախաղով մը:

ՁՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)

Կասկածամիտ կամ զգայնապաշտ պիտի բլլաք. փորձ սրամտութիւն մը կամ կատակ մը կրնայ ձեր օրը դարձնել հաճելի ու յաւտահատութեամբ լեցուն:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3542

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

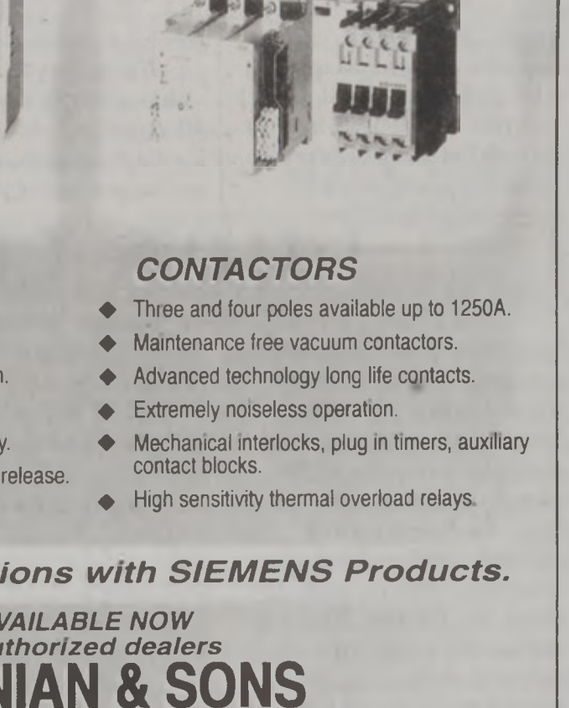

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Ակուայ մաքրելու ցրիկ:
2. Կիլիկեան ոստան - Խնդածաղիկ (հակ.):
3. Կրկնուած բաղաձայններ - Պերճ Պուշեանի վէպերէն (հակ.) - Առարկայ:
4. Թէ որ - Կրտուած ոչխար - Արական անուն:
5. Մոնկոլ կրօնաւոր - Կցէ՛, աւելցո՛ւր (հակ.):
6. Շիտակ, օրինաւոր:
7. Անասունի բաց բերան (հակ.) - Քաջահաւ (հակ.):
8. Լ Օ Խոչի մասնաճիւղերէն - Համեմը չատ - Մայրատ՝ թուր:
9. Արական օտար անուն - Թչուառ, անոք - Կրկնուած բաղաձայններ:
10. Մարտունիի բնակավայրերէն - Ուրոյն:
11. Լերան պէս դիզուած:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Բանտարկել:
2. Խղճա՛ - Հապար ու մէկ եկեղեցիներու քաղաքը:
3. Յուցական ածական - Իգական օտար անուն - Դրկից տառեր:
4. Ռուսական անջրպետական - Շինուածք - Հանդէս:
5. Մութ, անգոյն - Խո՛սք մտիկ ըրէ:
6. Մեծ պահքի ծոմ (հակ.):
7. Տանիլ կամ համբերել - Հայրենի երգիծաթերթ (հակ.):
8. Բաշխուած (հակ.) - Փակէ՛ (հակ.) - Կակուղ հող:
9. Իրերայաջորդ տառեր - Եւրոպական հրթիռներու տիպ - Կրկնուած բաղաձայններ:
10. Շին Ֆէյնի գինուորական թեւր - Մխացող ածուխ:
11. Գէշ յիշատակներ թողած:

ԹԻՒ 3541 ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

CAESAR'S PALACE

ՃԱՇԱՐԱՆ
WHITE CAESAR'S PALACE

●Ընտանեկան եւ միութենական խրախճանքներու լաւագոյն վայրը:
●Համադամ աղանդեր, հայկական մթնոլորտ, սերտուած գիներ:

Կը խանդավառէ երգիչ՝
ՎԱՐԴԱՆ ՏԷՐ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ (ՎԱՐԴԱՆԱՔԻ)

Ընկերակցութեամբ՝
ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՔԷՇԻՇԵԱՆԻ եւ ԱՋԱՏ ՉԱԹԱԼԵԱՆԻ

●ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՆԱԿՆԿԱԼ
Ա.– Երեքշ., Չորեքշ. եւ Հինգշ. 10 ամ. $:
Բ.– Ունինք ԿԼԿԼԱԿի սպասարկութիւն:
Գ.– Նուագախումբը՝ ամէն օր, իսկ

ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ, ՆԱԵԻ ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԲԱՑԱՌԻԿ ՅԱՅՏԱԳԻՐ՝ ՋԱՐԵՀ ԵԻ ԻՐ ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲԸ

Վերապահումներու համար հեռաձայնել ԱՐԱՄ եւ ՏԻՐԱՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆՆԵՐՈՒՆ, հեռ. 03 – 266176, 03 – 265475 եւ 03 – 611093 կամ ժամը 7էն ետք ճաշարան՝ հեռ. 406736:

USII
AIR & SEA FREIGHT
PACKING — TRAVEL — INSURANCE
UNITED SERVICES INTERNATIONAL S.A.R.L.
NACCACHE STREET – CHARTOUNI BLDG
TEL: 350550/1/2/3 – 341150/51- 342800
P.O.BOX 11 4335 – BEIRUT – LEBANON
CABLE: LOSHSERV - TELEX 20949 LE

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՈՅՔԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԾՐԱՐՈՒՄ ԵՒ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, ԴԷՊԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ԲՈԼՈՐ ԿՈՂՄԵՐԸ, ԻՆՉՊԷՍ ՆԱԵԻ ՕԴԱՆԱՒԱՅԻՆ ՏՈՄՍԵՐ

USE THE BEST, USE SIEMENS
SIEMENS
The World's Most Advanced Technology in Electrical Products

CIRCUIT BREAKERS
- Moulded case and air circuit breakers.
- Widest range covering 0-6300 AMPS.
- Exceptionally high sensitivity and precision.
- Thermal and magnetic adjustable trips.
- Up to 100KA short circuit breaking capacity.
- Optional solid-state electronic overcurrent release.
- Optional shunt trip, undervoltage release, motorized drive mechanism.

CONTACTORS
- Three and four poles available up to 1250A.
- Maintenance free vacuum contactors.
- Advanced technology long life contacts.
- Extremely noiseless operation.
- Mechanical interlocks, plug in timers, auxiliary contact blocks.
- High sensitivity thermal overload relays.

Protect your installations with SIEMENS Products.

ALL AVAILABLE NOW
at the authorized dealers
G. AYANIAN & SONS
Dora, Tel: 884914 - 870210 (jumping numbers) - Fax: 265187
Gemayzeh, Tel: 447940 - 445096 - Fax: 582357 - Cell: 03/627729 - 8

ՍԱՀԱՁԴ

Սեդրակ եւ Ներսէս Հասրճեան եւ ընտանիք
Սարգիս եւ Բիւգանդ Հասրճեան եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Խաչիկ Գարամանուկեան եւ գաւակունք
Տիկին Մարի Արապոնեան եւ գաւակունք
Անթուանէթ Հասրճեան եւ ընտանիք
Գարամանուկեան եւ ընտանիք
Թորոսեան եւ ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, մեծ մօր, քրոջ, հօրաքրոջ, մօրաքրոջ, խնամիին եւ հարազատին՝

ԼՈՒՍԻՆ ՀԱՍՐՃԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ ԳԱՐԱՄԱՆՈՒԿԵԱՆ)

մահը, որ պատահեցաւ կիրակի, 24 Նոյեմբեր 1996, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան պաշտամունքը տեղի ունեցաւ Երկուշաբթի, 25 Նոյեմբեր, կէսօրէ առաջ ժամը 11ին, Հայ Աւետարանական Ա. Եկեղեցւոյ մէջ, Մեքսիք փողոց, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Ֆըրն Շըպկէի Հայ Աւետարանական գերեզմանատունը:

●Ներկայս ընդունիլ իրրեւ մահագդ:
●Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Զալբա, Սաւթըր Էլիվէյ, 3րդ յարկ, Երկուշաբթի 25, Երեքշաբթի 26 եւ Չորեքշաբթի 27 Նոյեմբերին:
●Կը խնդրուի փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւններ կատարել բարեսիրական հաստատութիւններու:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՄԱՐԻԱՄ ԿԻՒԼԻՒՋԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 1 Դեկտեմբեր 1996, Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ՏՈՔԹ. ԼԵՒՈՆ ԿԱՐԱՊԵՏ ՊԱՊԻԿԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտամունք պիտի կատարուի Կիրակի, 1 Դեկտեմբեր 1996, առաւօտեան ժամը 11ին, Հայ Աւետ. Ա. եկեղեցւոյ մէջ, Մեքսիք փողոց:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋ. ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Հովանաւորութեամբ՝
ՏԻԿԻՆ ՆԱԶԷՔ ՀԱԲԻԲԻԻ
Կը ներկայացնէ
ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ
ԳԱՇՆԱԿԻ ԵԼՈՅԹՈՎ

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 6 Դեկտեմբեր 1996, երեկոյեան ժամը 9ին, Ամերիկեան Համալսարանի «Էսքմպլի Հոլ»ին մէջ:

Տոմսերը կը վաճառուին տիւքթէք GEKA եւ SUGAR FEET հաստատութիւններուն մօտ, ինչպէս նաեւ ելոյթի օրը՝ կիշէէն:

GARDEN TOWER Résidences Hôtelières

SABERATOURS
VOYAGES – TOURISME
PARIS

garabed ayanian & sons
ELECTRICITY - LIGHTING - PUMPS
AIR CONDITIONING

ՈՐՊԷՍԶԻ ՉԻԼԷՐ ԴԱՏԱՐԱՆ ՉՂՐԿՈՒԻ

ԱՆԳԱՐԱ, 25 (ՌԷՈԹԸՐ).- Թուրքիոյ խորհրդարանին մէկ յանձնախումբը Երկուշաբթի օր մերժեց ընթացք տալ ծրագիրի մը, որ կաշառակերութեան ամբաստանութիւններով Գերագոյն Ատեան կ'ուղարկէ փոխ վարչապետ Թանսու Չիլլէրը:

Յանձնախումբէն 13 անդամներ ծրագիրին դէմ քուէարկեցին, մինչ երկու ուրիշներ ձեռնպահ մնացին, յայտնեց յանձնախումբի նախագահ Մեթին Պոստանճիօղլու: Յանձնախումբը թելադրեց, որ յառաջիկայ երկու չաբթուան ընթացքին երեսփոխանները քուէարկեն Չիլլէրը դատարան չուղարկելու համար:

Չիլլէր ամբաստանուած է կաշառակերութեան երեք յանցանքներով, այն օրերուն, երբ Թուրքիոյ վարչապետն էր:

Միւս կողմէ, վարչապետ Նեճմէտտին Էրպաքան յայտարարեց, որ Թուրքիա ճիգ չի խնայեր ստուգելու համար գայթակղութիւն մը, որ կը հաւաստէ, թէ ապահովութեան բարձրաստիճան պաշտօնատարներ մտերիմ կապեր ունեցած են կազմակերպուած ոճիրներու աւազակախումբերու հետ:

ՕԹԱՆ *ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ* ԿԸ ՏԵՄՆԷ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

ՄԱՏՐԻՏ, 25 (ՌԷՈԹԸՐ).- ՕԹԱՆեան գաղտնի տեղեկագիրի մը համաձայն, ռուսական գէնքերը գինուրական հետգհետէ աւելի մեծ վտանգ կը սպառնան գինակցութեան, կաշառակերութեան, անհակակշիռ արտածումներու եւ մահացու գէնքերու ծրագիրներ մշակող հետգհետէ աւելի մեծ թիւով «մասնագէտներու» պատճառով, յայտնեց սպանական «էլ Մունտօ» թերթը, Երկուշաբթի օր:

ՊՐԻՒՍԷԼԻ մէջ, ՕԹԱՆ չհակադարձեց լուրին, սակայն դիւանագէտներ յայտնեցին, թէ տեղեկագիրը անակնկալ պէտք չէ ըլլայ եւ թէ՝ ռուսական գէնքերու արտասահմանի մէջ տարածումին պատճառած մտահոգութիւնները նոր ծայր չեն տուած: Ասիկա չատ տարբեր չէ գօրաւոր Ալեքսանտր Լեպէտի անցեալ շաբթուան գգուշացումներէն, ըսաւ ՕԹԱՆի մէկ դիւանագէտը:

Լեպէտ, որ իրրեւ Ռուսիոյ ապահովութեան պատասխանատու պաշտօնագրկուած էր, Ուաշինկթընի մէջ անցեալ շաբաթ գգուշացուցած է ամերիկացի երեսփոխանները, Մոսկուայի կորիւպային գէնքերուն չուրջ ապահովութեան վտանգին մասին:

Գաղտնի տեղեկագիրը կը հրատարակուի Լիզպոնի մէջ յառաջիկայ Երկուշաբթի օր սկսելիք եւրոպական ապահովութեան գերաստիճանէն չաբաթ մը առաջ: Անիկա կրնայ նեղ կացութեան մատնել արեւմտեան երկիրները, որոնք պիտի փորձեն ժողովը օգտագործել ՕԹԱՆեան ընդարձակման մասին ռուսական մտահոգութիւնները փարատելու համար:

Ըստ «էլ Մունտօ»ի, տեղեկագիրը Ռուսիան, Լիպիան, Սուրիան, Իրանը եւ Իրաքը կրնչէ իրրեւ գինակցութեան հաւանական թշնամիներ, սակայն անիկա Հիւսիսային Ափրիկէն կը նկատէ իր հոդամասերուն վտանգ սպառնացող գլխաւոր աղբիւրը:

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԿՈԹԱ, 25 (ՌԷՈԹԸՐ).- «Հիւմընը Ռայց Ուոչ» խմբակը կիրակի օր պահանջեց, որ Քոլոմպիոյ գինուրական ամերիկեան օժանդակութիւնը անմիջապէս դադրի: Ան տեղեկագիրի մը մէջ Ուաշինկթընը ամբաստանեց իրրեւ պաշտօնական մեղսակից՝ երկրին ձախակողմեան ընդդիմադիրներուն դէմ «պատուոյ պատերազմին», որուն իրրեւ հետեւանք, հազարաւոր մահեր, անհետացումներ տեղի ունեցած են:

Անցեալ ամիս, «Էմնըսթի Ինթըրնեշընըլ» խմբակը ամբաստանած էր Քոլոմպիոյ բանակը աջակողմեան գինեալ խմբակներու հետ գործակցած ըլլալու յանցանքով: Զինուորական ղեկավարները հերքած են ամբաստանութիւնը:

«Հիւմընը Ռայց Ուոչ»ի տնօրէնը՝ Խոսէ Միկել Վիւանքօ յայտարարութեան մը մէջ ըսաւ, թէ գինուրական - գինեալ գործակցութիւնը «բարդ գործընթաց մըն է, որուն մասամբ գօրակցած են Միացեալ Նահանգներ, տարիներու խրատներով, մարգումներով, գէնքերու յանձնումով եւ պաշտօնական լռութեամբ»:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՃԱԿԱՏԸ ՊԱՐՏՈՒԹԻԻՆ ԿՐԵՑ

ՓԱՐԻԶ, 24 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ֆրանսայի Ագգային ճակատը պարտութիւն կրեց քաղաքապետական ընտրութիւններուն, որոնք տեղի ունեցան կիրակի օր:

Ճակատին ղեկավարը՝ Ժան Մարի Լը Փէն, անձամբ այցելած էր Տրէս քաղաքը՝ թափ տալու համար ընտրութիւններուն, ծանր հարուած մը ստացաւ կիրակի օրւան պարտութեամբ: Տրէյի մէջ, Լը Փէնի ծայրայեղական աջակողմեան ճակատը քաղաքական իր առաջին յաղթանակը ապահոված էր 1983ին:

Տրէյի մէջ քաղաքապետ Ժերար Համէլ ապահովեց քուէներուն 60.4 առ հարիւրը, իսկ Ագգային ճակատի թեկնածուն՝ 39.4 առ հարիւրը:

Արդիւնքներուն յայտարարութենէն ետք, երկու ճակատներու հետեւորդները բախում ունեցան, սակայն վիրաւորներ չգրաձանագրուեցան, ըստ պաշտօնական աղբիւրներուն:

Համէլի յաղթանակին նպաստող երեւոյթներէն մէկն էր ընդդիմադիր ընկերվարականներուն գօրակցութիւնը՝ Ագգային ճակատի թեկնածուին դէմ:

ԱՓԷՔ ՈՐԴԵԳՐԵՑ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ ԱԶԱՏԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

Ասիա-Խաղաղականի գօտիին (ԱՓԷԲ) ղեկավարները, Ֆիլիփեաններու մէջ իրենց գերաստիճանին, երէկ, գօրակցութիւն արտայայտեցին տեղեկատուութեան մարգի արհեստագիտութեան պարագային ընդհանրական առեւտուրը ագատականացնելու ամերիկեան ծրագիրներուն:

ԱՓԷԲի 18 անդամներուն ղեկավարներուն գերաստիճանէն բխած հաղորդագրութեան մէջ կարեւոր տեղ կը գրաւէ համակարգիչներու եւ հաղորդակցութեանց միջոցներու կապուած կազմածներուն տարեկան 500 միլիառ տոլարի հասնող առեւտուրին տուրքերուն նուազեցման հարցին հանդէպ գօրակցութիւնը:

Միօրեայ գերաստիճանի աւարտին, Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն ողջունեց ամերիկեան ծրագիրին ԱՓԷԲի գօրակցութիւնը, ըսելով, թէ անիկա «մեծ համաձայնութիւն» մըն է, որ գարկ պիտի տայ ամերիկեան արտածումներուն եւ աշխատանքային աւելի յաւ առիթներ պիտի ստեղծէ:

Գերաստիճանը որեգրեց գործնական քայլերու ծրագիր մը՝ մինչեւ 2020 թուական Խաղաղականը եզերող միակ տնտեսութեան մը ստեղծումին համար: Շրջանը աշխարհի բնակչութեան կէսը կ'ընդգրկէ:

Ճափոնցի մեծ առեւտրականները երէկ ողջունեցին ԱՓԷԲի ղեկավարներուն կողմէ իգործ դրուած ճիգերը՝ չրջանին մէջ ագատ առեւտուր եւ կայունութիւն հաստատելու համար:

Մինչ գերաստիճանը տեղի կ'ունենար չուրջ 500 ցուցարարներ կը դատապարտէին ագատ առեւտուրի ստեղծման գաղափարը, ըսելով, թէ անիկա ցնորք է: Առնուազն 5 հոգի վիրաւորուեցաւ ԱՓԷԲի որոշումներուն գօրակցող եւ ընդդիմացող ցուցարարներուն միջեւ բախումներու պատճառով:

●ՓԻԼԻՆԹԸՆ երէկ թայլէնտ հասաւ, 27 ժամուան այցելութեան մը համար, որ, ըստ դիւանագէտներու եւ մեկնաբաններու, կ'առաջադրէ ցոյց տալ Ասիոյ հանդէպ Ուաշինկթընի ցուցարերած հետաքրքրութիւնը եւ Թայլէնտի հետ առեւտրական կապերուն թափ տալ:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ՉԵՉԵՆԻՈՅ ՀԱՐՑԻՆ ՊԱՏՇԱՒՈՎ

ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐՆԵՐԸ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ ԿԱՆՉԵԼ ԵԼՑԻՆԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 25 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ռուսիոյ խորհրդարանին մէջ նախագահ Պորիս Ելցինի համաձայնավար ընդդիմադիրները Երկուշաբթի օր յայտնեցին, թէ կրնան փորձել գայն դատական հետապնդումի ենթարկել՝ Չեչենիայէն ռուսական բոլոր ուժերուն հեռացման որոշումին եւ չրջանին անջատողականներուն հետ Մոսկուայի կնքած համաձայնութեան պատճառով:

Պետական Տուման ապահովութեան յանձնախումբին համաձայնավար ատենապետը թղթակիցներուն յայտնեց, թէ Ուրբաթ օր արտակարգ նիստ մը պիտի գումարուի, քննարկելու համար դատական հետապնդումի եւ կառավարութեան հանդէպ վստահութեան քուէն յետս կոչելու հարցերը:

Դատական հետապնդումի քայլերը, որոնք անցեալին Ելցինի դէմ ձախողութեան մատնուած են, յաջողութեան գրեթէ որեւէ կարելիութիւն չունին, ըստ սահմանադրութեան:

Երեսփոխանական նիստին կայացումը համաձայնավարներու կողմէ առաջարկուած է, Չեչենիայէն ռուսական բոլոր ուժերը հեռացնելու Ելցինի որոշումէն եւ վարչապետ Վիքթոր Չեռնոմիրտինի եւ չեչէն կառավարութեան միջեւ Շաբաթ օր համաձայնագիրի մը կնքումէն ետք:

Համաձայնագիրը չրջանին յանձնիր ինքնավարութիւն կուտայ, Յունուար 27ի ընտրութիւններէն առաջ:

Միւս կողմէ, Կրեմլինի տեղեկատուութեան գրասենեակը Երկուշաբթի օր հերքեց այն տեղեկութիւնը, թէ Ելցին տեսակցութիւն պիտի ունենայ խորհրդարանի համաձայնավար նախագահ Կենատի Սելեժնիովի հետ: Լուրը հաղորդած էր «Ինթըրֆաքս»:

ՃԱԿԱՏԱԳԻ՞Ր...

ՊՈԿՈԹԱ, 25 (ՌԷՈԹԸՐ).- Օդաչու մը, որուն ուղղաթիռը ջախջախուած էր լերան մը վրայ, վար ինկաւ գինք փրկող այլ ուղղաթիռէ մը, Քոլոմպիոյ լեռնային մէկ շրջանին մէջ, հաղորդեց ռատիոկայան մը:

Լուիս Էտուարտօ Իկլեզիասի ուղղաթիռը ջախջախուեցաւ Շաբաթ օր, Թոլիմա նահանգին մէջ: Բանակին մէկ ուղղաթիռը փրկեց Իկլեզիասն ու անոր ընկերակիցը: Թռիչքի պահուն, սակայն, Իկլեզիաս անորոշ պատճառներով ուղղաթիռէն կ'իյնայ եւ կարելի չ'ըլլար զայն գտնել խիտ բուսականութեամբ ճարուտ շրջանին մէջ:

ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

ՊՐԻՒՔՍԷԼ.- Եւրոպական Միութեան արտաքին գործոց նախարարները հանդիպում մը ունեցան Երկուշաբթի օր, խորհրդակցելու համար Թուրքիոյ եւ Եուկոսլաւիոյ շուրջ: Կը նախատեսուի, որ անոնք քննարկեն նաեւ Չայիրի, Արեւելեան Թիմորի եւ Միջին Արեւելքի տագնապները: Կը նախատեսուի նաեւ, որ նախարարները վեց ամիս երկարաձգեն Նիճերիոյ դէմ հաստատուած պատժամիջոցները:

ՊՐԵՄԸՆ.- Գերմանական ոստիկանութիւնը, որ քննութիւն բացած կը Շաբաթ գիշեր, հիւսիսային Պրեմըն քաղաքին մէջ, թրքական վաճառատան մը մէջ տեղի ունեցած պայթումին չուրջ, երէկ ըսաւ, թէ սեփականատէրը եւ մեղսակից մը ձերբակալած է իրրեւ պայթումին հեղինակները: 10 հոգի վիրաւորուած էր:

ՀՌՈՄ.- Իտալացի կրօնաւոր մը երէկ մահուան դէմ պայքար կը մղէր: Կիրակի օր, մինչ ան Աչիլիա քաղաքին մէկ եկեղեցիին մէջ կ'ադօթէր, անծանօթ մը բարիոյ թափած է վրան եւ կրակի տուած գայն: Ասոր մարմինը 40 առ հարիւրով այրած է:

ՊՈՆ.- Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը երէկ յայտնեց, թէ Իրանի Գերմանիոյ 13 միլիառ մարքի հասնող պարտքերը մէկն են պականերէն, որոնք կը մղեն Պոնը թեհրանի հետ դիւանագիտական իր կապերը պահպանելու: 2 երկիրներուն միջեւ յարաբերութիւնները լարուած էին գերմանացի պատախագներու կողմէ իրանցիի մը եւ իրանանցիի մը դէմ ցրկեանս բանտարկութեան վճիռի պահանջէն ետք:

ՊՈՍՏԱՆԵՊՐԻԿ.- Հարաւային Ափրիկէի առողջապահութեան մարգի իշխանութիւնները երէկ վստահեցուցին ժողովուրդը, թէ մահացու Էպոլա հիւանդութիւնը հակակշիռի տակ է, հիւանդապահուհիի մը մահէն ետք: Ան կեդրոնական ափրիկեցի բժիշկ մը վարակուած էր:

ԳԱՀԻՐԷ.- Եգիպտոսի իշխանութիւնները ստուգած են, թէ անցեալ չաբաթ ոստիկանութեան կողմէ սպաննուած մարդ մը իրենց կարծած իսլամ ծայրայեղական ղեկավարը չէ:

*ՀՌՈՄ.- Իտալացի դատախազ մը պահանջած է, որ վարչապետ Ռոմանօ Փրոտի ամբաստանութեան իր դիրքը չահագործած ըլլալու յանցանքով, այն օրերուն, երբ պետական *Իրի* բնկերութեան տնօրէնն էր:*

ՎԻԵՆՆԱ.- Մակի ընդհանուր քարտուղար Պութրոս Ղալի, Վիեննայի մէջ երէկ բացուած երիտասարդներու համաշխարհային խորհրդաժողովին ուղղուած պատգամի մը մէջ, կառավարութիւններուն կոչ ուղղեց երիտասարդներուն ձայնը լսելու եւ անոնց մտահոգութիւնները նկատի առնելու, ապագային իրենց քաղաքականութիւնները մշակելու ընթացքին:

ԵՐՈՒՍԱղԷՄ.- Իսրայէլի Գերագոյն Ատեանը երէկ մերժեց ընդունիլ աղերսագիր մը խոգի միսի եւ հրէական կրօնքին կողմէ արգիլուած այլ ուտեստեղէններու ներածումը արտօնելու համար, պահպանելով հրէական կրօնական կուսակցութիւններու մղումով 1994ին դրուած արգելքը:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ՌՈՒԱՆՏԱ «ՎԵԹՕ» ԿԸ ԴՆԷ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՈՒԺԻ ԾՐԱԳԻՐԻՆ ԴԷՄ

ՔԻԿԱԼԻ, 25 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ռուանտայի կառավարութիւնը Երկուշաբթի օր յայտարարեց, որ կը մերժէ միջագգային ուժերու հաստատումը իր հողերուն վրայ, որպէսզի հետեւ իր դաղթականները վերադարձած են եւ հետեւաբար, անիմաստ կը դառնայ միջագգային ուժի մը ներկայութիւնը:

Մինչ այդ, հագարաւոր գաղթականներ կը շարունակեն արեւելեան Չայիրէն Ռուանտա վերադառնալ: Անոնցմէ չատեր կը վերադառնան յոգնած եւ կրեթէ սովահար:

Միւս կողմէ, արեւմուտքի եւ ափրիկեցի ղեկավարներ, որոնք Շաբաթ գիշերուան մէջ հանդիպում ունեցան գաղթականներուն օժանդակելու աշխատանքին համար, խանդավառութիւն չցուցաբերեցին անմիջապէս աշխատանքի լծուելու:

Իրենց խանդավառութիւնը կորսնցուցած են նաեւ միջագգային ուժ մը կազմելու եւ Չայիր ուղարկելու հետապնդողները, որովհետեւ աւելի քան 600 հազար ռուանտացիներ վերադարձած են իրենց երկիրը: Մակ հաւանութիւն տուած էր, որ Քանատայի հրամանատարութեամբ կազմուի միջագգային ուժը:

Ռուանտա, որ առաջին օրէն համաձայն չէր միջագգային ուժի ծրագիրին, կ'ըսէ, որ գինուորներու փոխարէն, այլ երկիրներ մարդասիրական օժանդակութիւն թող ուղարկեն անօթի եւ հիւանդ գաղթականներուն:

«ԹԱԼԷՊԱՆ»Ի ՈՒԺԵՐԸ ՅԱՌԱՋԽԱՂԱՑՔ Կ'ԱՐՁԱՆԱԳՐԵՆ

ՔԱՊՈՒԼ, 25 (ՌԷՈԹԸՐ).- Աֆղանիստանի մայրաքաղաք Քապուլի հիւսիսը ծայր տուած բախումները չարունակուեցան Երկուշաբթի օր, իշխող «Թալեպան» շարժումին եւ նախկին կառավարութեան ուժերուն միջեւ:

«Թալեպան»ի ադրիւրներուն համաձայն, այս ուժերը յառաջխաղացք արձանագրած են եւ կը չարունակեն յառաջանալ: «Թալեպան» Շաբաթ գիշեր յարձակումի մը ձեռնարկած էր հիւսիսի ճակատին վրայ եւ կիրակի առտու յայտարարած էր, որ կարեւոր դիրք մը գրաւած է:

Ընդդիմադիր ճակատին կողմէ մեկնաբանութիւն չկատարուեցաւ: Եթէ «Թալեպան»ի յառաջխաղացքի լուրերը ստոյգ են, նախկին կառավարութեան ուժերուն կողմէ Քապուլի գրաւումը պիտի դժուարանայ:

ՕՓԷՔ ՅԱՒԵԼԵԱԼ 30 ՍԻԼԻԱՌ ՏՈԼԱՐ ՊԻՏԻ ՇԱՀԻ

ՎԻԵՆՆԱ, 25 (ՌԷՈԹԸՐ).- ՕՓԷՔի քարիւղի նախարարները Վիեննա կը գտնուին, մասնակցելու համար խորհրդաժողովի մը, որ պիտի սկսի Չորեքչաբթի օր (վաղը):

ՕՓԷՔի երկիրները գոհ են, որովհետեւ քարիւղի արտածումը թափ ստացած է այս տարի՝ սակերու արշաւի մը չնորհիւ: Քարիւղի այս կագմակերպութիւնը կ'ակնկալէ, որ յաւելեալ 30 միլիառ տոլար ապահովէ արտածումներէն. ՕՓԷՔի երկիրները կը յուսան, որ այս տարի 163 միլիառ տոլարի քարիւղ արտածեն: Անցեալ տարի, անոնք ապահոված էին 132 միլիառ տոլար, իսկ 1994ին՝ 120 միլիառ տոլար: Եկամուտի յաւելումը աւելի պիտի տայ, որ ՕՓԷՔի անդամ երկիրները յաղթահարեն տնտեսական դժուարութիւնները եւ յատկապէս պիւտճէական բացերը:

ՕՓԷՔի այս տարուան արտադրութիւնը աճ արձանագրած է: Կը նախատեսուի, որ մինչեւ տարեվերջ, կագմակերպութեան օրական արտադրութիւնը հասնի 25.8 միլիոն տակառի (1995ին՝ 25.1 միլիոն տակառ, 1994ին՝ 24.7 միլիոն տակառ): Քարիւղի սակն ալ յաւելում արձանագրած է եւ հասած է գրեթէ 20 տոլարի սահմանին, ինչ որ երեք տոլարի յաւելում կը նշանակէ անցեալ տարուան սակերուն բազդատմամբ:

ՆԱՑԻՆԵՐՈՒ ՈՃԻՐՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ ՆՈՐ ԱՐԽԻՒՆԵՐ

ՓԱՐԻԶ, 25 (ՌԷՈԹԸՐ).- Բ. Աշխարհամարտէն 50 տարի ետք, պատմագէտներ նոր տեղեկութիւններ կը գտնեն նացիներու կազմակերպած ջարդին մասին՝ շնորհիւ վերջերս բացուած արխիւներուն, որոնք նախապէս փակ մնացած էին համայնավար արեւելքի մէջ:

Եւրոպայէն եւ Միացեալ Նահանգներէն հետազօտողներ եւ արխիւներու մասնագէտներ եռօրեայ համագումար մը բացին Կիրակի գիշեր, Փարիզի մէջ՝ մէկտեղելու եւ ուսումնասիրելու համար տեղեկութիւնները, որոնք առնչակից են Եւրոպայի տարածքին ջարդուած վեց միլիոն հրեաներուն: Մինչեւ Խորհրդային Միութեան քայքայումը, Արեւելեան Եւրոպան փակ պահած էր այս արխիւները, որոնք հապարներով են:

ՈՐՊԷՍԶԻ ՋԷՆՔԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՄՊԱՐԿՈՆԵՐԸ ՅԱՐԳՈՒԻԻ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ, 25 (ՌԷՈԹԸՐ).- «Հիւմընը Ռայց Ուոչ» խմբակը Երկուշաբթի օր կոչ ուղղեց Բրիտանիոյ, որպէսզի աւելի օգտակար ձեւով հսկէ իր հողամասերուն վրայ գործող ընկերութիւններուն գործունէութեան, ստուգելու համար թէ անոնք գէնքերու միջագգային ամպարկոններ չեն բռնարարեր:

Բրիտանիա վերջերս քննութիւն բացած է այն տեղեկութիւններուն մասին, թէ «Միլ-Թիք» ընկերութիւնը 5.5 միլիոն տոլար արժողութեամբ գէնք եւ գինամթերք հայթայթած է Ռուանտայի, ուր 1994ին միլիոնաւոր անձերու ջարդր տեղի ունեցած էր:

TATEOSSIAN TRADING CO.
(TTC - Lebanon)
SAIFI - CENTRE TEKEYAN
TEL.: 01/449667 - 448848 - FAX.: 01 449667
ROND POINT DORA
TEL.: 03/661809

Speedway
BLANCO CENTER
ՀԵՌ. 585545-268962
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
●ՄՈՂՐԱՊԻԼ
●ԱՂՅԱՆ

LA RÔTISSERIE Ballester
Menu à 24 $
Ouvert midi et soir
PRINTANIA PALACE
Broumana:(04)960416/7/8

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. ԽՄԲ. 239186 (ՊԷՅՐՈՒԹ), 260780-583026 (ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ), 260115 (ՏՊԱՐԱՆ)
AZTAG, TEL.RED. 239186 (BEIRUT), 260780-583026 (BOURJ HAMMOUD), 260115 (IMP.), P.O.B. 80860, BOURJ HAMMOUD
ԱԶԴԱԿ
أزتاك
هاتف دار التحرير ٢٣٩١٨٦ - بيروت - ٢٦٠١١٥ المطبعة
ص.ب ٨٠٨٦٠ برج حمود - ٥٨٣٠٢٦-٢٦٠٧٨٠ برج حمود